

שירי אורה

פרשת

נח

תשפ"ד

330

משיעוריו השבועיים של
הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א

כל שיעורי יארצייט רבינו הק'
ועוד...

הופיע!!!

הספרים החדשים של מורינו ורבינו הרב אליעזר ברלנד שליט"א

הסט

מעלות הצדיקים

ב' חלקים

שנאמרו בחורף תשע"ו בדרום אפריקה

♦ מחמת המהירות יתכן ויש מקומות שלא הובנו כראוי, השיעורים נכתבו על פי הבנת השומע ♦

מֵאמָרִים

מֵאמָר לְסוּכּוֹת

נמסר במיוחד עבור 'שביבי אור'

בס"ד לש"מ לש"ב ע"ו בר"ה

אורות הצובאות

בסופות, בין שזוכין ל-7 הכלים דקדושה, לכן קוראים לפני קריאת התורה "הכל הכלים אמר קהלת, הכל הכל", כנגד הכל ראשון שהוא השרש לכל ההכלים, אחר כך הכל החכמה, ואחר כך הכל הבינה, זה שלש, ואחר כך הכל העצה והכל הגבורה, הכל הדעת והכל יראת ה', יחד שבעה הכלים דקדושה שזוכין להם בחג הסופות, אחרי שהכהן הגדול נכנס לקדש הקדשים, לבין הכרובים שהיו מסוככים על הכפרת בגובה של עשרה טפחים, שמשם לומדים דין סוכה שהיא מינימום עשרה טפחים, כי לומדים את זה מכהן הגדול שנכנס לקדש הקדשים 4 פעמים ביום הכפורים, ומשם הוא ממשיך לנו את הקדושה לחג הסופות שבעת ימים, שזה שבע פעמים הוי"ה אדני = 91, לשבעת ימי הסופות לכל יום ויום, שזה בגמטריא "ספתה", שזה סוד "ייעקב" שהוא בחינת עתיק נסע ספתה" = 485, שבע פעמים הוי"ה אדני, שהמשיך יעקב לפני שהגיע לבית אל, ועל ידי זה זכה יעקב להמשיך את קדושת הסוכה לכל השבעה ימים, לפני שנכנס לבית אל לשישה חודשים, ושם נסד את המים של הקדושה במספר הלוגים שיש בים כנרת, שהיא הכנור של ארץ ישראל, שמשם בקעים כל הנגונים לכל הדורות, ולכן נקראת כנרת.

שיעורים

שיעור שני בברית לב"ד יהודה שטרן יום א' נח אדר"ח מרחשון

1,440 דקות, אז כל דקה זה שלש בריתות, אז איך מסתדרים עם זה? אז צריכים מיישהו כאן, הנה הוא יעזור לנו בזה, אז יש עשר אלה בריתות [יום] באנגליה ובאמריקה ובצרפת, הוא חייב ללכת לכל הבריתות, גם בפאסק יש בריתות, וכלם יהודים שם, אז איך הוא מספיק את כל

אליהו הנביא, לפני שהוא בא לברית הוא מבקש שימחלו לכלם את העונות!
אז ה' אמר לו: תלך לכל הבריתות (זהר). בשביל מה הוא [כלומר מה הסיבה שאליהו הנביא] צריך לבא לכל הבריתות, נגיד יש חמש אלה בריתות ביום ויש רק

מראי מקומות והערות

חטא ועון פן יהיה אבי הבן המכניס לברית בעל עבירה ולא אוכל לסבול, והשיב לו הקב"ה הנה אכפר לו עונותיו, ואמר עוד פן יהיו הבעל ברית והמוהל בעלי עבירות, והשיב הש"י אכפר להם גם כן, ואמר עוד פן יהיו העומדים שם בעלי עבירות, והשיב הש"י שיכפר לכל העומדים בברית.

כך שמעתי שיש באיזה מדרש ולא ראיתי, אבל ראיתי בספר אחד כתב ג"כ ששמע בשם המדרש שכל העומדים אצל כסא של אליהו מתכפרין עונותיו, ולפי הדברים הנ"ל פירשתי בפרשת פינחס (הוא אליהו) תחת אשר קנא לאלקיו, (על ידי זה) וכפר על בני ישראל, שאמר להש"י הנה מדתי מדת קנאה לאלקים ולא אוכל לסבול בעל עבירה, הנה עי"ז הבטיחו הש"י לכפר על כל בני ישראל העומדים בברית, וזהו שיש לפרש ג"כ בגמרא דידן, ראויה שתהיה הכפרה הזו מתכפרת והולכת עד סוף כל הדורות:

¹ בני יששכר - חדש תשרי - מאמר ד (i) עוד אומר לך, על פי מאמר רז"ל שהתחלנו בהתחלת הדרוש, כשהחכם יושב ודורש הקב"ה מכפר לעונותיהם של ישראל, יתבאר הדבר עפ"י מה שפירשתי בפסוק הנאמר לפינחס (הוא אליהו [פדר"א פמ"ו]) אשר קנא לאלקיו וכפר על בני ישראל [במדבר כה ג], ודרשו חז"ל בגמ' ראויה שתהיה הכפרה הזו מכפרת והולכת עד סוף כל הדורות עי"ש בפרק הנשרפין [סנהדרין פב ע"ב], והן אמת שהדברים סתומים.

והנה לשמע און שמעתי שיש מדרש חז"ל (עפ"י הדברים שאמרו בזהר על שאליהו אמר קנא קנאתי וכו' כי עזבו בריתך וכו' [מ"א יש י], אמר לו הקב"ה על שאמר עזבו בריתך יצטרך הוא להיות אצל כל ברית מילה ויבא להעיד שישאל שומרים הברית, והנה שמעתי שיש באיזה מדרש) שאמר אליהו, רבש"ע כיון שמדתי שאני מקנא ולא אוכל לסבול

ישראל את מזבחתיה הרסו" —
הרסו את כל המזבחות, ואת
נביאיך הרגו בחרב" — הרגו את
כל הנביאים, מליון נביאים הרגו.
כתוב שהיה שש מאות אלף
נביאות ומליון מאתים אלף
נביאים, ואיזבל הרגה את כלם.
"ואנתר אני לבדי" — נשארתי
לבדי, "ויבקשו את נפשי
לקחתה". ה' אומר לו: אני
מצטער, פכה לא מדברים.
מדברים על אלה שהרסו את
המזבחות! העמידו פסלים בכל
פנה! ה' אומר לו: אני לא רוצה
לשמע שום קטרוג, אפלו על
ההכי רשעים אסור לקטרוג, [ה'
אומר לו] צא, צא, צא מפה, (מבקשים
מבלם לצאת, אף אחד שלא ישאר פה...).

"ויאמר צא ועמדת בהר לפני ה',
והנה ה' עבר ורוח

הבריתות? הוא לא נכנס לברית
עד שה' מוחל את כל העונות,
אני לא אכנס לברית...

[ומתריץ] שאליהו הנביא מגיע לכל ברית] כי
הוא אומר: "כי עזבו
בריתך בני ישראל את מזבחתך
הרסו" (מלכים א' יט, יד), ה' מתגלה לו
פעמים ואומר לו: "מה לך פה
אלהו" (מלכים א' יט, ט; שם יט), מה
אתה עושה פה? הוא הלך לסיני,
(זה שרץ למצרים, אי אפשר ליסע בלי ויזה לסיני,
הוא הלך בלי ויזה...) ה' אומר לו: איך
אתה הגעת לפה? מה אתה עושה
פה? מה לך פה אליהו?.

אז מה הוא עונה? מלכים א' פרק
יז, אחרי שהוא הלך ארבעים
יום וארבעים לילה, הוא אומר
"ויאמר קנא קנאתי לה' אלהי
צבאות כי עזבו בריתך בני

לְבַא. אִז מָה זֶה "מָה לָךְ פֶּה
 אֲלֵיהֶוּ" [שכר ה' אמר לאלהיו:] אֶתָּה
 רוֹצֵה אֶת הַפֶּה שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ? כִּי
 אֲלֵיהֶוּ צָם אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים
 לַיְלָה, לֹא אָכַל, לֹא הָיָה לוֹ אֲכָל,
 לֹא הִבִּיאוּ לוֹ אֲכָל, לֹא הָיָה מִי
 שְׂיָבִיא לוֹ אֲכָל, הוּא חָפֵה יוֹם,
 יוֹמִים, שְׁלֹשָׁה יָמִים, שְׁבוּעַ,
 שְׁבוּעִים, עֶשְׂרִים יוֹם, שְׁלֹשִׁים
 יוֹם, אַרְבָּעִים יוֹם, אֵף אֶחָד לֹא
 מְבִיא לוֹ אֲכָל, אֵף אֶחָד לֹא הִבִּיא
 לוֹ אֲכָל... טוֹב, הוּא הִחְלִיט
 שֶׁהוּא הוֹלֵךְ לְהַר סִינִי, לְמַעְרָה
 שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ.

יֵשׁ מַעְרָה (- נקרת הצור) שֶׁה' בָּרָא
 אוֹתָהּ בְּעָרֵב שֶׁבֶת בֵּין
 הַשְּׁמֹשׁוֹת, אַחֲרֵי שְׂאֲדָם הָרֵאשׁוֹן
 חָטָא, כִּי מֹשֶׁה רַבְּנוּ בָא לְתַקֵּן אֶת
 חָטָא אֲדָם הָרֵאשׁוֹן, הַמַּעְרָה
 הַזֹּאת — אוֹמֵר הַפְּרִי צְדִיק: אֵי
 אֶפְשֶׁר לְהַכְנִס, אֵינִן לֹזֵה פֶתַח, אֵינִן
 לֹזֵה מִפֶּתַח, הַשׁוֹמֵר אֵינְנוּ. אֶתָּה
 בָּא לְלִיצְעֲנֶסֶק אִז יֵשׁ שָׁם שׁוֹמֵר,
 יִהְיֶה אוֹ גוֹי? עֲכָשִׁיו שְׁהֵינּוּ
 בַקְרַעֲסֻטְרִיר אִז זֶה הָיָה גוֹי,
 בַקְרַעֲסֻטְרִיר זֶה הָיָה גוֹי הַשׁוֹמֵר,
 אִז מִי שׁוֹמֵר [על נקרת הצור]? אֲצַל מִי

גְּדוּלָה וְחֶזֶק מִפְּרָק הָרִים וּמִשְׁבַּר
 סְלָעִים לְפָנָי ה', לֹא בְרוּחַ ה',
 וְאַחַר הָרוּחַ רַעַשׁ, לֹא בְרַעַשׁ ה',
 וְאַחַר הָרַעַשׁ אֵשׁ, לֹא בְאֵשׁ ה',
 וְאַחַר הָאֵשׁ קוֹל דְּמָמָה דְקָה, וַיְהִי
 כְשִׁמַּע אֲלֵיהֶוּ וַיִּלְט פָּנָיו בְּאֲדָרְתוֹ
 וַיֵּצֵא וַיַּעֲמֵד פֶּתַח הַמַּעְרָה, [והנה אליו
 קול] — עוֹד פַּעַם קוֹל: מָה אֶתָּה
 עוֹשֶׂה כָּאֵן? יֵשׁ לָךְ וַיִּזְהַ? יֵשׁ לָךְ
 פֶּסְפּוֹרְט? אֵיךְ הַגַּעַתָּ לְפֶה?
 "וַיֹּאמֶר: מָה לָךְ פֶּה אֲלֵיהֶוּ?", מָה
 אֶתָּה עוֹשֶׂה כָּאֵן? מָה, אֵיךְ הַגַּעַתָּ
 לְכָאֵן? מִי קָרָא לָךְ? אוֹתָם הַמְלִים
 בְּשָׁנֵי הַפַּעַמִּים. "וַיֹּאמֶר קִנְא
 קִנְאִתִּי לִי אֱלֹהֵי צְבָאוֹת כִּי עָזְבוּ
 בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מִזְבַּח־תִּיךָ
 הָרָסוּ וְאֶת נְבִיאֶיךָ הָרְגוּ בְּחָרֵב
 וְאוֹתָר אֲנִי לְבָדִי וַיִּבְקְשׁוּ אֶת
 נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ". אִמֵּר לוֹ ה':
 עֲכָשִׁיו אֶתָּה תִלְךָ לְכָל הַבְּרִיתוֹת,
 מִהַרְגֵעַ הַזֶּה תִלְךָ לְכָל הַבְּרִיתוֹת.

או [בעל] 'הַסְלָם' מִפְּרֵשׁ אַחֲרַת
 לְגַמְרֵי בִלְךָ לָךְ, זֶה מוֹבָא
 בִלְךָ לָךְ, בְּכִי תִשָּׂא, זֶה מוֹבָא
 בְּאַרְבַּע מְקוֹמוֹת. שְׁצָרִיכִים
 לְהַגִּיד שֶׁ"זֶה הַכֶּסֶף שֶׁל אֲלֵיהֶוּ
 הִנְבִּיא", אִם לֹא — הוּא לֹא רוֹצֵה

שְׁכַל הָאֲבָרִים נִהְפְּכוּ
לְלִפְיֵי אֵשׁ, [ו-] בְּתִקּוֹן ע' שְׁכַל
הָאֲבָרִים נִהְפְּכוּ לְלִפְיֵי אֵשׁ, אָדָם
צָרִיךְ שְׁכַל הָאֲבָרִים יִהְפְּכוּ
לְלִפְיֵי אֵשׁ, אֹז אֱלִיהוּ הַנְּבִיא אֹז
הוּא עָלָה בְּרֻכָב אֵשׁ וּבִסוּסֵי אֵשׁ,
הוּא גַם נִהְפֵּךְ לָאֵשׁ, הוּא נִהְפֵּךְ
לָאֵשׁ, בְּרֻכָב אֵשׁ וּסוּסֵי אֵשׁ,
”וְהִנֵּה רֻכָב אֵשׁ וּסוּסֵי אֵשׁ וַיִּפְרְדוּ
בֵּין שְׁנֵיהֶם וַיַּעַל אֱלִיהוּ בְּסַעֲרָה
הַשָּׁמַיִם, וַאֲלִישֶׁע רָאָה וְהוּא
מִצַּעֵק אָבִי אָבִי רֻכָב יִשְׂרָאֵל

הַמִּפְתָּח? אֵצֶל מִי הַמִּפְתָּח שֶׁל
הַמְּעָרָה? אִי אֶפְשֵׁר לְהַכְנִס
לַמְּעָרָה. הַכֹּל זֶה גְּמָרָא מְגַלָּה יֵט
עֲמוּד ב', אִם יִנְקֵב נִקְבַּ כְּמֵלֵא
מַחֲט כָּל הָעוֹלָם יִשְׁרָף. אֹז אֹמֵר
עַל זֶה הַפָּרִי צְדִיק שֶׁשְּׁמָה גְנוּז
הָאֹר הַגְּנוּז, אַחֲרָי [שְׁאֵלִיהוּ זִכָּה לְהִיכַס
א] הַמְּעָרָה הַזֹּאת הוּא כְּבָר עָלָה
בְּרֻכָב אֵשׁ וּסוּסֵי אֵשׁ, כָּל הַגּוֹף
נִהְפֵּךְ לָאֵשׁ, כָּל הָרַמ"ח אֲבָרִים
וּשְׁס"ה גִידִים.

רַמ"ח אֲבָרִים זֶה פְּעָמִים לְפִי"ד,

וּפְרָשׁוּ וְלֹא רָאִהוּ עוֹד וַיַּחְזֹק
 בְּבִגְדָיו [וַיִּקְרָעם לְשֵׁנָם] — הוּא קָרַע
 אֶת הַבְּגָדִים לְשָׁנִים "קָרַעִים",
 "וַיִּרֶם אֶת אֲדָרְתוֹ אֲלֵיהֶוּ אֲשֶׁר
 נָפְלָה מֵעֲלָיו" — וְעַם הָאֲדָרְתוֹ
 הַזֹּאת הוּא בָקַע אֶת הַיֶּרְדֵּן —
 "וַיֵּשֶׁב וַיַּעֲמֵד עַל שְׂפַת הַיֶּרְדֵּן,
 וַיִּקַּח אֶת אֲדָרְתוֹ אֲלֵיהֶוּ אֲשֶׁר נָפְלָה
 מֵעֲלָיו וַיִּכֶה אֶת הַמַּיִם וַיֹּאמֶר אֵי
 ה' אֱלֹהֵי אֲלֵיהֶוּ אֵף הוּא וַיִּכֶה אֶת
 הַמַּיִם". כִּי אֹמְרִים אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
 אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. "וַיַּחֲצוּ
 הַנָּהָ וְהַנָּהָ וַיַּעֲבֹר אֱלִישָׁע, וַיִּרְאֶהוּ
 בְנֵי הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר בִּירִיחוֹ מִנְּגִד"
 רָאוּ אֵיךְ שֶׁהוּא בָקַע אֶת הַיֶּרְדֵּן,
 "[וַיֹּאמְרוּ] נַחֵה רוּחַ אֲלֵיהֶוּ עַל
 אֱלִישָׁע וַיָּבֵאוּ לְקָרְאָתוֹ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ
 לוֹ אֲרָצָה" — כָּלֶם הַשְּׁתַחֲוּוּ לוֹ,
 הָיוּ חֲמֻשִׁים בְּנֵי נְבִיאִים, הֵם
 אָמְרוּ לוֹ: הִנֵּה אֲנַחְנוּ חֲמֻשִׁים
 אִישׁ לְחַפֵּשׂ אֶת אֲלֵיהֶוּ, אוֹלֵי הָיָה
 אֵיזָה הוֹרִיקֵן אוֹ טוֹרְנָדוֹ, מִי יוֹדֵעַ,
 טִיפּוֹן, צִיּוֹן יֵשׁ לְזֶה הַמּוֹן
 שְׁמוֹת, הַיּוֹם לְכָל הוֹרִיקֵן יֵשׁ שֵׁם,
 אָבֶל צִיּוֹן יֵשׁ בִּיפֶן, זֶה [סוּפָה
 בְּמַהֲרֵת שֶׁל] אֶלֶף קִילוֹמֶטֶר לִשְׁעָה,
 זֶה יָכוֹל לְהַעֲיֵף גְּשָׁרִים וּבְתָיִם.
 [וְאָמְרוּ בְנֵי הַנְּבִיאִים לְאִישָׁע:] בָּטַח הָיָה

אֵיזָה רוּחַ וְהַעֲיֵפָה אוֹתוֹ, בָּא
 נְבִקֵּשׁ אוֹתוֹ, "וַיֹּאמְרוּ אֲלָיו הִנֵּה
 נָא יֵשׁ אֶת עַבְדֶּיךָ חֲמֻשִׁים אֲנָשִׁים
 בְּנֵי חֵיל יִלְכוּ נָא וַיִּבְקֶשׁוּ אֶת
 אֲדָנֶיךָ פֶּן נִשְׂאוּ רוּחַ ה' וַיִּשְׁלַכְהוּ
 בְּאֶחָד הַקְּהָרִים אוֹ בְּאֶחָת הַגִּיּוֹת
 וַיֹּאמֶר לֹא תִשְׁלַחוּ" — לֹא
 תִמְצָאוּ אוֹתוֹ, אֵל תִּשְׁלַחוּ,
 "וַיִּפְצְרוּ בּוֹ עַד בֵּשׂ", אַז הוּא
 אָמַר: טוֹב, תִּשְׁלַחוּ. "וַיִּשְׁלַחוּ
 חֲמֻשִׁים אִישׁ וַיִּבְקֶשׁוּ שְׁלֹשָׁה
 יָמִים וְלֹא מָצְאוּהוּ" — לֹא מָצְאוּ
 אוֹתוֹ בְּשׁוּם אֶפֶן. "וַיֵּשְׁבוּ אֲלָיו
 וְהוּא יָשֵׁב בִּירִיחוֹ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
 הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם אֵל תִּלְכוּ".

"וַיֹּאמְרוּ אֲנָשֵׁי הָעִיר אֵל אֱלִישָׁע
 הִנֵּה נָא מוֹשֵׁב הָעִיר
 טוֹב כַּאֲשֶׁר אֲדָנִי רָאָה וְהַמַּיִם
 יָרְעִים" — יֵשׁ פֶּה מַיִם מְרִים, וּמִי
 שְׁשׁוֹתָה מֵהַמַּיִם נִהְיָה חוֹלָה, מֵת.
 זֶה מַעֲיֵן אֱלִישָׁע, כָּלֶם רָאוּ אֶת
 מַעֲיֵן אֱלִישָׁע, עַכְשָׁיו זֶה כָּבֵר
 בְּתוֹךְ יִרִיחוֹ, אָבֶל אֶפְשָׁר לִיסַע
 לְשָׁם, מַעֲיֵן אֱלִישָׁע, מִי שֶׁמְּגִיעַ
 לְמַעֲיֵן אֱלִישָׁע מִתְּרַפָּא מְכָל
 הַמַּחְלוֹת. אַז אָמְרוּ לוֹ: יֵשׁ פֶּה
 מַעֲיֵן, וְהָאֶרֶץ מְשֻׁכָּלֶת — מִי

התפרנסו, ומפני שהמתיק אלישע את המים כבר לא היה להם ממה להתפרנס, על כן ביזו את אלישע].

כִּמוֹ בִירוּשָׁלַיִם, כְּשֶׁלֹא הָיָה יוֹרֵד גֶשֶׁם, אִזּוֹ הָיוּ מְבִיאִים מִים מֵהַשִּׁילוּחַ, וּמוֹכְרִים אֶת זֶה, אִזּוֹ זֶה הָיָה בְּתַרְכּוֹ — לֹא הָיָה מִים, וְזֶה הָיָה אַחֲרֵי עֲלִית הַפְּרוּשִׁים תְּלִמִידֵי הַגָּאוֹן, אִזּוֹ אָמְרוּ שֶׁיַּעֲשׂוּ יוֹם תְּפִלָּה וְהַתְּחִיל לָרֶדֶת גֶשֶׁם, וְכָל הַבּוֹרוֹת הַתְּמָלְאוּ בְּמִים תוֹף חֲמֵשׁ דְּקוֹת, כִּמוֹ אֲצֵל נִקְדִּימוֹן בֶּן גּוּרִיּוֹן, שֶׁכָּל הַבּוֹרוֹת הַתְּמָלְאוּ בְּמִים, זֶה הָיָה כָּל בּוֹר הַסְּפִיק לְמַלְיוֹן אִישׁ, כָּל בּוֹר.

לֵיד הַבֵּית שְׁלִי [ברובה היהודי בעיר העתיקה] בְּהַשְׁוֹעֲרִים הָיָה בּוֹר מִים שֶׁמְסַפֵּיק לְמַלְיוֹן אִישׁ, גָּלוּ בּוֹר מִים, צָרְפְּתִי, זֶה רוֹפֵא שְׁנַיִם, אֶת כָּל הַכֶּסֶף הוּא רַק הוֹצִיא עַל חֲפִירוֹת, הוּא גָּלָה בּוֹר מִים מִזְמַן הַבֵּית שְׁנַיִם מִים זָכִים וְצִלוּלִים, בְּמִשְׁךְ אֲלָפִים שָׁנָה נִשְׁאָרוּ זָכִים וְצִלוּלִים.

אִזּוֹ הַעֲרַבִּיִּים הָיוּ מְבִיאִים מִים מֵהַשִּׁילוּחַ וּמוֹכְרִים אֶת זֶה, זֶה הָיָה עוֹלָה הַמוֹן כֶּסֶף, וְלֹא

שְׁשׂוּתָהּ מֵהַמְעֵיץ יִשְׂרָאֵל מֵת.

"וַיֹּאמֶר קָחוּ לִי צִלְחִית חֲדָשָׁה וְשִׂימוּ שָׁם מֶלַח" — שֶׁפֶךְ מֶלַח, הַמֶּלַח מִמְּתִיק אֶת הַמִּים, אִיךָ שֶׁהוּא שָׁם מֶלַח — הַמִּים נִהְיוּ מְתוּקִים, הַמֶּלַח מִמְּתִיק אֶת הַמִּים, "וַיֹּאמֶר קָחוּ לִי צִלְחִית חֲדָשָׁה וְשִׂימוּ שָׁם מֶלַח וַיִּקְחוּ אֵלָיו, וַיֵּצֵא אֶל מוֹצֵא הַמִּים" — הוּא הֵלֶךְ שָׁם הוּא טָבַל שָׁם, "וַיִּשְׁלַךְ שָׁם מֶלַח" — צִלְחַת מֶלַח, "[ויאמר] כֹּה אָמַר יְיָ וּפְאִתִּי לַמִּים הָאֵלֶּה לֹא יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד מָוֶת וּמִשְׁפָּלַת, וַיִּרְפוּ הַמִּים עַד הַיּוֹם הַזֶּה" — הַמִּים נִהְיוּ מְתוּקִים, הֵכִי מְתוּקִים בְּעוֹלָם, הֵכִי צִלוּלִים, הֵכִי זָכִים, כָּל אֶחָד יֵרָאֶה לִיסַע לְשָׁם לְכָל הַפְּחוֹת פְּעַם בְּחַיִּים. "כִּדְבַר אֱלִישֶׁע אֲשֶׁר דִּבֶּר".

"וַיַּעַל מִשָּׁם בֵּית אֵל וְהוּא עָלָה בְּדֶרֶךְ וַיִּנְעָרִים קַטְנִים יֵצְאוּ" — כִּי הֵם הָיוּ מְבִיאִים אֶת הַמִּים מִמְּקוֹם רְחוֹק, כִּי הַמִּים הָיוּ מְרִים וְגָרְמוּ לָהֶם [-] לְאִנְשֵׁי הָעִיר לְמוֹת, גָּרְמוּ לְמַחְלוֹת, אִזּוֹ הָיוּ מְבִיאִים מִים מֵהַגֶּשֶׁם, [ומזה הם

קרח, לא היה לו שערות.

או "ויפן אחריו ויראם ויקללם בשם יי ותצאנה שתיים דבים מן היער" — אומרת הגמרא: לא היה דבים ולא יער. כמו שאומרים "לא דבים ולא יער", לא היה יער ולא היה דבים, רק פתאם ה' ברא בריאה חדשה.

היה. ² אז עכשיו אנחנו נמצאים בברית, הגיע לנו שפע מים. אז "ונערים קטנים יצאו מן העיר ויתקלסו בו" — אמרו לו: מה עשית לנו, אתה לקחת לנו את הפרנסה, הפרנסה שלנו זה היה להביא מים, עכשיו יש פה מים בעיר רפאת את המעין. "עלה קרח עלה קרח" — הוא היה

מראי מקומות והערות

ששיה אחת, או אמרתי תנו לי בקבוק לכל הפחות, אמרו אז תלדו לברית הנה מים הביאו מים, אז באתי לברית, בשביל זה באתי לברית.

² זה כמו עכשיו שעולה ששיה חמשים שקל, חמשים שקל לששיה, הלכתי לספר אמרו חמשים שקל, לא היה לי, אז הלכתי ככה בלי כולם, בשביל

אם אדם מגיע לצדיק, אם אדם מגיע לאומן, אז נברא עולם חדש.

אומרת הגמרא בסוטה³ נס בתוך נס, כפן מ"ו עמוד ב' מ"ז עמוד א' — "ותצאנה שתים דבנים מן היער ותבקענה מהם ארבעים ושני ילדים" — כנגד ארבעים ושנים קרבנות שהביא בלק. רב ושמואל, חד אמר: נס אחד; וחד אמר: נס בתוך נס — שני נסים. [חד אמר:] יער היה אבל דבנים לא היו, הדבנים נבראו מחדש. [וחד אמר:] נס בתוך נס — לא היה לא יער ולא דבנים, כמו שאמרים 'לא דבנים ולא יער'.

(ההמשך יבוא בעד"ה)

אם יש את הצדיק אז כל שניה זה בריאה חדשה, כל שניה הצדיק עושה בריאה חדשה, שמים וארץ חדשים, הצדיק יכול לברא את כל המערכות שבעולם, לברא מערכה חדשה לגמרי, הוא בורא את האדם מחדש, בברית אפשר לברא את כל אחד מחדש, כל מי שבא לברית — נברא מחדש.

אז "לא דבנים ולא יער". יש מחלקת בגמרא בסוטה, אם לא היה יער ונברא יער [דובים, או אם יער היה אבל], דבנים לא היה אז ה' ברא את הדבנים, ואחד אומר: לא דבנים ולא יער. הצדיק יכול לברא דבנים ויער, ועולם חדש לגמרי.

מראי מקומות והערות

רות שיצא ממנו שלמה שכתוב ביה אלף עולות יעלה שלמה ואמר רבי יוסי בן חוני רות בתו של עגלון בנו של בלק היתה תאווה מיהא לקללה הוי ויאמרו אנשי העיר אל אלישע הנה נא מושב העיר טוב כאשר אדוני רואה וגו' וכי מאחד דמים רעים וארץ משכלת אלא מה טובתה אמר רבי חנין חן מקום על יושביו אמר רבי יוחנן שלשה חינוות הן חן מקום על יושביו חן אשה על בעלה חן מקה על מקחו תנו רבנן שלשה חלאין חלה אלישע אחד שגירה דובים בתינוקות ואחד שדחפו לגחזי בשתי ידים ואחד שמת בו שנאמר ואלישע חלה את חליו אשר ימות בו

³ סוטה מו, ע"ב

ותצאנה שתים דובים מן היער ותבקענה מהם ארבעים ושני ילדים (דף מז, ע"א) רב ושמואל חד אמר נס וחד אמר נס בתוך נס מאן דאמר נס יער הוה דובים לא הוה מ"ד נס בתוך נס לא יער הוה ולא דובים הוה וליהוי דובים ולא ליהוי יער דבעיתי אמר רבי חנינא בשביל ארבעים ושנים קרבנות שהקריב בלק מלך מואב הובקעו מישראל ארבעים ושנים ילדים איני והאמר רב יהודה אמר רב לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות ואף על פי שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה שבשכר ארבעים ושנים קרבנות שהקריב בלק מלך מואב זכה ויצתה ממנו

המשא המרבוז בהלולת רבנו הקדוש והנודא ליל ח' תשרי

אשפיזי עלאי, אברהם יצחק
יעקב אהרן יוסף ודוד.

משה רבינו זה הנפש דיחידה,
רשב"י זה רוח דיחידה,
האר"י זה ככר נשמה דיחידה,
הבעל שם טוב זה ככר חיה
דיחידה, ועכשיו [רבנו הקדוש והנודא]
זה יחידה דיחידה. רבנו אומר:
זכיתי ליחידה דיחידה, שאין עוד
מלבדו. הכל זה יחידה דיחידה,
כל העבודה של הצדיק זה יחידה
דיחידה, כל העבודה של הצדיק
זה להגיע ליחידה דיחידה.

ולכן רבנו הוא פתח את ל"ב
נתיבות חכמה וחמשים
שערי בינה, עכשיו אנחנו
ביארציית של רבנו — נפתחים
חמשים שערי בינה ול"ב נתיבות
חכמה כל הל"ב נתיבות חכמה
וכל החמשים שערי בינה
נפתחים הליילה הזו, וכל אחד
יכול להתחיל ללמד תורה.

כמו שאמר אליהו הנביא (תנא דבי

או רבנו היום בגיל 252, מל"ב
עד פ"ד זה 52, ועוד מאתים,
ומהפטירה זה 213, שנה שעברה
[במלאת 212 שנים לפטירתו] זה היה
אותיות רב"י, עכשיו זה רב"א = [213],
רב"א זה תינוק, הרב"ה היה
תינוק שעוד לא התחיל לחיות,
כל העבודה של האדם — להיות
תינוק שעוד לא התחיל לחיות.

כי רבנו זה נשמת משה רבינו,
יחידה. הרב"ה אומר (חיי מוהר"ן
רס"ז): השגתי יחידה בתכלית
מעלה העליונה, שאין עוד
מלבדו, יחידה דיחידה. כי רבנו
זה נפש משה רבינו, משה רבינו
זה נפש דיחידה, היום זה
האשפיזין של משה רבינו. כלם
יגידו ביחד: אומין לסעודתי
אשפיזין עלאין, אברהם יצחק
יעקב משה אהרן יוסף ודוד.
היום זה משה, האשפיזין של
משה רבינו, זה רבנו, הוא
המשה, במטי מינה משה אשפיזי
עלאי דיתבי עמי ועמך כל

הוא אומר: לעשות רשות אתה יודע, לקחת חטים ולעשות רשות אתה יודע, אז איך אתה לא יודע ללמד? ! איך זה יתכן? ! לוקחים עוד אות ועוד אות ועוד מלה ומצרפים, יושבים שמונה שעות ליד הגמרא.

אלהו זוטא פרק י"ד⁴ לאחד שהיה צד דגים, היה דיג, היה לו רשות. אליהו הנביא אמר לו: למה אתה לא לומד תורה? הוא אמר: לי אין שכל. אז שאלו אלהו: ואיך אתה מתפרנס? [ענה לו]: אני דיג, אני עושה רשות, צד דגים.

מראי מקומות והערות

ולהעלות דגים מן הים נתנו לך בינה ודעה מן השמים ולדברי תורה שכתוב בה (דברים ל) כי קרוב אליך הדבר מאד בפיו ובלבבך לעשותו לא נתנו לך בינה ודעה מן השמים. מיד היה מרים קולו ובוכה ומתאנח ואמרת לי בני אל ירע לך אלא כל שאר בני אדם באי עולם הן משיבין תשובה זו על אותו ענין שהן עוסקין בו אבל מעשיהן מוכיחין עליהן ועליון ועל כיוצא בהן ועל העושים כמעשיהן מהו אומר הכתוב עליהן (ישעיה יט) ובושו עובדי פשתים שריקות ואורגים חורי ראשית ואחרית הדברים כולן יראת שמים ומעשים טובים.

⁴ תנא דבי אליהו זוטא - פרק יד

פעם אחת הייתי מהלך ממקום למקום ומצאני אדם אחד שלא היה בו לא מקרא ולא משנה והיה מתלוצץ ומלעיג בדברים ובא כנגדי ואמרת לי בני מה אתה משיב לאביך שבשמים ליום הדין, ואמר לי רבי יש לי דברים שאני משיבו בינה ודעת לא נתנו לי מן השמים שאקרא ואשנה ואמרת לי בני מה מלאכתך ואמר לי ציד אני ואמרת לי בני למדך ואמר לך שתביא פשתן ותארגוהו מצודות ותשליכהו לים ותעלה הדגים מן הים, ואמר לי רבי בזה נתנו לי בינה ודעת מן השמים ואמרת לי ומה להביא פשתן ולארוג מצודות ולהשליך לים

תבוא", ולקרא "בחקתי" לפני שבועות. [ולכאורה מדוע צריך לתקן כד, הרי זה ממילא חל בסדר הזה, ומתרגל:] כי הרמב"ם מסביר שבארץ ישראל היו גומרים את התורה בשלש שנים, כל פרשה חלקו לשלש, [וכיון שבימי עזרא הסופר לא היה מנהג קבוע לגמור כל התורה בשנה, כמו היום, היו צריכים לתקן שלעולם יקראו פרשות אלו בזמנים הללו], אכל כמו שפרשת "זכור" זה לפני פורים, אז היה "כי תבוא" לפני ראש השנה, והיה "בחקתי" לפני שבועות, [מטעם:] "תכלה שנה וקללותיה".

עבשיו כל הקללות מתהפכות לברכות, על ידי הצדיק — "יקללו המה ואתה תברך" (תהילים קט, כח), כי "ויהפך ה' אלהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך ה' אלהיך" (דברים כג, ו), כל מלה וכל אות שאומרים — הוא [בלעם] רצה להגיד "כלם" נהיה "מלך" (תוספות עבודה זרה ד, ב), כל מלה שהוא אמר התהפכה לו, האותיות התהפכו. הקללות, זה רק צרופים של ברכות, זה כאלה ברכות... "והשיבך ה' מצרים באניות"

כי רבנו אמר שבלי למוד הגמרא אי אפשר להגיע לשום דבר, את זה הרב'ה אמר בתורה א': על ידי התורה מתקבלים כל התפלות וכל הבקשות. הרב'ה אומר: אני מתפונן ללמוד הגמרא. הרב'ה אומר: מחמש — אדם לא נהיה למדן, את זה הרב'ה אומר בתורה י"ב: אנהנו לא רואים שאדם נהיה למדן מחמש, אדם נהיה למדן אדם בונה את המח על ידי הגמרא. הרב'ה אומר (לקוטי מוהר"ן יב, ד): מה שאנחנו רואים שהלומדים חולקים על צדיקים זה מכון גדול, זה הכל שעל ידי זה יהיה חבוב נשוק ויחוד — ראשי תבות חני. הרב'ה אומר שזה שחולקים על הבן אדם זה מכון גדול, כי זה שחולקים על הבן אדם... למה חולקים דוקא על פלוני? כי הוא יודע להעלות את הצרופים.

כי כל מלה שאדם מדבר זה צרופים, כל "כי תבוא" זה ברכות, זה לא קללות, לכן קוראים "כי תבוא" לפני ראש השנה, עזרא תקן לקרא "כי

הטמאות, הנותיקן —
שם זה הארון
והמזבח והמנורה,
וכל הדברים נמצאים
בנותיקן, שם זה שרש
הטמאות, ודוד רצה
לפנות את זה, לבטל
את זה. אומר
המדרש רבה
בדברים, שדוד רצה
לכבש את הר אדום,

”רב לכם סב את הקר הזה פנו
לכם צפונה” (דברים ב, ג), ”צפונה” זה
שעיר, זה לכבש את רומא, לכבש
את איטליה. דוד רצה לכבש את
כל העולם, הוא כבר כבש את
דמשק, הוא הגיע עד הפרת...

דוד כל דבר היה שואל את
האורים והתמים: אם
אפשר להתקדם עוד צעד, עוד
מבצר. ”מי נחני עד אדום, מי
יבלני עיר מבצר מי נחני עד
אדום” — הוא רצה לכבש את כל
אדום, ”מי יבלני עיר מבצר”
כתוב ב[מזמור] ק”ח ”עיר מבצר”
— זה רומא.

אז הצדיק רוצה — הצדיק יכול

(דברים כח, סח) [שלקאונה]

נראה מקללה, פרושו הוא לברכה] —
שתכבשו את מצרים. ”בדרך
אשר אמרתי לך לא תסיף עוד
לראתה”.

דוד המלך אמר: רבוננו של עולם,
אני רוצה לכבש את כל
העולם, אני רוצה לכבש את כל
העולם. דוד יכל לכבש את כל
העולם. ה' אמר לו: אני יודע...
”מי יבלני עיר מצור מי נחני עד
אדום” (תהלים ס, יא), אז כתוב
ב[מזמור] ס' כתוב ”מצור” וב[מזמור]
ק”ח כתוב ”מבצר”, כי זה רומא.
דוד רצה לכבש את איטליה,
שלא יהיה רומא בעולם, לבטל
את רומא, רומא זה מקור

לוקחים את הרשות הרבים והופכים את זה לרשות היחיד. הצדיק יכול להפך את הרשות הרבים לרשות היחיד.

כי אחרי שהיה שבירת הכלים, נבראו שבע מלכים: בלע בן בעור, יובב בן זרח, חשם מארץ התימני, הדר בן בדר, שמלה ממשרקה, שאול מרחבות הנהר — שאול מרחבות הנהר זה ראשי תבות משה, ואחרי זה נברא חנן בן עכבור, מלכו. ואחרי השבע האלה מגיע המלך "הדר" המלך הדר, ושם עירו פֶּעוּ, ושם אשתו מְהִיטְבָּאֵל. מהיטבאל זה גם מ"ה [גם] ב"ן.

מ"ה וב"ן [ה' פעמים, פדמפרש לקמן] ביחד זה יוצא "סכתה", מהיטבאל זה אותיות מ"ה ואחרי זה ט' ועוד א' זה 10, ועוד י' ול' זה יוצא 50, ועוד ב' זה 52, אז זה ב"ן, מ"ה וב"ן. מ"ה וב"ן זה יוצא "סכתה", "הסכת". הספות זה לחבר את מ"ה וב"ן, שזה גימטריא "אומן" אומן זה 97, זה היחוד של מ"ה וב"ן, אם אנחנו עושים את אומן כפול

לכבש את כל העולם, הוא יכול להחזיר את כל העולם בתשובה, אין אדם שהוא לא מחזיר אותו בתשובה, הרב'ה יכול להתעבר בכל אחד, בכל אחד הרב'ה יכול להתעבר, ואת כל אחד הרב'ה יכול להחזיר בתשובה, כל אדם בעולם, אפלו גוים, הוא יכול אפלו את כל הגוים להוליכם סמוך לדת ישראל (חיי מוהר"ן רנ"א), שיקימו שבע מצות בני נח, שכלם ירצו להתגיר. כי ו'ראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליה ו'ראו ממך" (דברים כח, י'), ו"כל ישבי תבל ושכני ארץ כנשא נס הרים תראו וכתקע שופר תשמעו" (ישעיהו יח, ג), "כנשא נס הרים תראו" אנחנו מבקשים בראש השנה במוסף בשופרות שכל העולם ישמע את תקיעת השופר.

כי הסכה עצמה היא השופר, הסכה היא השופר הכי גדול, שיוצאים לרשות הרבים, והופכים את רשות הרבים לרשות היחיד, כי את רב הסכות בונים ברשות הרבים, כלומר

חמש — 97 כפול חמש, מקבלים את המלה "סכתה", "סכתה" זה בדיוק 485, 485 זה המכפלה של מ"ה וב"ן חמש פעמים, כנגד חמש הספירות.

כי כתוב [במעשה הראשית] חמש פעמים "אור" חמש פעמים "רקיע" חמש פעמים "מים", חמש פעמים "סיני". כל אלה, למה דוקא חמש? כי יש חמש ספירות, יש חסד גבורה תפארת נצח הוד.

עכשיו אנחנו בחסד שבנצח, היום הזה אנחנו בחסד

היא" (בבא מציעא נט, ב).⁵

חמש פעמים "אור" חמש פעמים "רקיע" חמש פעמים "מים", חמש פעמים "סיני". כל אלה, למה דוקא חמש? כי יש חמש ספירות, יש חסד גבורה תפארת נצח הוד.

חמש פעמים "אור" חמש פעמים "רקיע" חמש פעמים "מים", חמש פעמים "סיני". כל אלה, למה דוקא חמש? כי יש חמש ספירות, יש חסד גבורה תפארת נצח הוד.

עכשיו אנחנו בחסד שבנצח, היום הזה אנחנו בחסד

מראי מקומות והערות

⁵ וזה הוא תנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב יהודה

⁵ בבא מציעא נט, ע"ב

בי הלכה פרבי אליעזר בכל מקום, רבי אליעזר יכול להחזיר את המעין אחורה, הוא עקר את החרוכ, וכתלי בית המדרש זזו, את הכל הוא החזיר אחורה.

בי רבי אליעזר הגדול יכול לתקן את כל העולם, הוא יכול להחזיר הפל לאחורה, להחזיר את האדם ליום שהוא נולד בו, ליום שהוא נולד, אדם נולד מהיום שהוא נולד הוא מחזיר את המים אחורה, וזה רבי אליעזר הגדול, ולכן בשמים מכריזין "הלכה כמותו", אז אפלו שהלכה כמותו — כמו רבי

אליעזר הגדול, אבל פרבים — יחיד ורבים הלכה פרבים. אז אמר רבי יהושע: לא בשמים היא. עמד רבי יהושע על רגליו ואמר "לא בשמים היא", הלכה כחכמים, הלכה כחכמים [שהם רבים].

בי הרב'ה אומר שצריכים כמה שיותר אנשים לקרב לצדיק, אפלו שאנחנו יודעים שהעקר זה האיכות, אבל רב הפמות מביא לרב האיכות. הרב'ה גלה שכמה שיותר אנשים מתקרבים זה רבוי הבתים, וכשמגיעים ל-13 כבר מגיעים לשש מליארד⁶, פי כשאנחנו מגיעים לשבע זה

מוראי מקומות והערות

היא" מאי לא בשמים היא אמר רבי ירמיה שכתב נתנה תורה מהר סיני אין אנו משגיחין בבת קול לשכר פתבת בהר סיני בתורה אחר רבים להטות אשפתייה רבי נתנו לאלהיהו אמר ליה מאי עביד קודשא בריך הוא בההיא שעתא אמר ליה קא חיידי ואמר נאחוני בני נאחוני בני:⁶ חיי מוהר"ן - אות מג

(מג) בהתורה "תקעו תוקעה", בלוקשי תנינא בסיומו ח', מוכא לענין גדל עצם המעלה כשזוכין שנתוסף נפש אחד להקבוצין הקדוש של ישראל שעל ידי זה נתרבו בתים של התפלה אלפי ורבי רבבות מה שאין פה יכול לדבר והלב לחשב פי איתא בספר יצירה שתי אבנים בונות שני בתים שלש אבנים בונות ששה בתים ארבע עשרים וארבעה בתים, חמש מאה ועשרים, שש שבע מאות ועשרים וכי עין שם:

אמר שמואל שהקיפו דברים כענא זו וטמאהו תנא באותו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קבלו הימנו אמר להם אם הלכה כמותי חרוב זה יוכיח נער חרוב ממקומו מאה אמה ואמרי לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראיה מן החרוב חור ואמר להם אם הלכה כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים לאחוריהם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי בותלי בית המדרש יוכיחו הטו בותלי בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע אמר להם אם תלמידי חכמים מנאחים זה את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע ולא יקפו מפני כבודו של רבי אליעזר ועדין מטין ועומדין חור ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל רבי אליעזר שהלכה כמותו בכל מקום עמד רבי יהושע על רגליו ואמר "לא בשמים

5,040, 8 זה כֶּבֶר 40,000, 9 זה
 360 אֶלֶף, 10 זה 3,600,000, אז
 11 זה כֶּבֶר 40 מִלְיוֹן, 12 זה 480
 מִלְיוֹן, וּכְשֶׁאֲנַחְנוּ מְגִיעִים ל־13
 אֲנַחְנוּ כֶּבֶר נִמְצָאִים ב־6 מִלְיָאָרְד
 וּמֵאֲתַיִם, כְּלוֹמֵר שְׁמִגְיַעִים לְרַבְּנוּ
 13 אֲנָשִׁים הֵם כֶּבֶר מְכַסִּים אֶת כָּל
 כְּדוֹר הָאָרֶץ, כָּל 13 אֲנָשִׁים זֶה
 שֶׁשׁ מִלְיָאָרְד, וּכְשֶׁמִּגְיַעִים אֶלְפֵי

מראי מקומות והערות

שהוא שבע מאות ועשרים: וכן לעולם שָׁפֵל מה שנתרבה אות אחת נתרבו הפתים כפי כפולות כל מספר האבנים האלו הנמצאים עתה במספר כל הפתים שנגבנו מהאבנים שהיו מקדם, והבו היטב. ועו בפרדס שם מבאר ענין זה. ודעת נבון נקל להבין הטעם מי שיבין היטב מהות החרושים, ואין להאריך בזה. ומזה תבין לענין הנפשות הנ"ל והא לך החשבון ממספר כמה אותיות שנקראים אבנים וכן לענין הנפשות הנ"ל וכו'. (ולא העתק):

נמצא שמשלש עשרה אבנים נעשים ששה אלפים ושתים מאות ושבעה ועשרים מיליון ועשרים אלף ושמונה מאות (6,722,020,008). ועל פי דרך זה תחשב לעולם. והבן היטב עד היכן הרבוי מגיע כשנתוסף אבן אחד על האבנים הנינו נפש אחד על הקבוץ הקדוש של הנפשות שהיו כבר. השם יתברך יזכנו לשמח באלו הפתים אשר עליהם נאמר (ישעיה נ"ו), "ישמחתים בבית תפלת"י כמובן בהתורה הנ"ל אשרי האוהב לזה:

⁷ חיי מוהר"ן - אות מג (המשך בהערה הקודמת) ... וזכר היטב שהם שבע עשרה אותיות ציפער (ספרות) שהוא מספר גדול ומפלג מאד אשר אין לשער פי הם יותר מעשרות אלפים פעמים מילי מיליון ואם ידעת מספר המילי מיליון שהוא מיליון פעמים מיליון אשר נודע לבעלי חשבון אשר אם יתיה האדם חמשה עשר אלף שנים ויותר אינו מספיק לספר מספר הזה אחד לאחד אפילו לחשבון

והניי מבאר לך הפלל בזה כדי שתדע חשבון עצם רבוי הפתים כבר, ותיבין גדלות הבורא יתברך ומעלת הקבוץ של ישראל, כמה וכמה פתים בלי שעור וצרה נתוספו ונתרבו כשנתוסף נפש אחד להקבוץ הקדוש של ישראל. והוא שכל מה שנתוסף אבן אחת, או נתרבו הפתים במספר כפולות של כל מספר האבנים האלו בכל המספר של כל החרושים שהם הפתים הקודמים:

למשל בתחלה היו שתי אבנים והיו בונים שני פתים. הינו פי מן תבה של שתי אותיות אין נעשין ממנו פי אם שני חרושים, למשל א"ב אין יכולין לצרף פי אם בשני חרושים הינו א"ב כ"א. וכשנתוסף עוד אבן הינו אות שלישית, ונעשה תבה של שלש אותיות, כגון אב"ג אזי נתרבו הפתים כפי כפולות מספר אלו האבנים שהם שלש בכל המספר של הפתים הראשונים, והינו כפי כפולות מספר שלש שהוא מספר האבנים של עכשו במספר הפתים הקודמים שהם שנים, הינו שלש פעמים שנים שהיא ששה. ועל כן שלש אבנים בונות ששה פתים:

וכן אחר כך כשנתוסף עוד אות אחת ונעשה תבה של ארבע אותיות כגון אבג"ד אזי נתרבו הפתים כמספר ארבע פעמים ששה שהוא עשרים וארבעה. וכשנתוסף עוד אות אחת ונעשה תבה של חמש אותיות, אזי נתרבה הפתים כמספר חמש פעמים עשרים וארבעה שהוא מאה ועשרים. וכן כשנתוסף עוד אות אחת ונעשה תבה של שש אותיות אזי נתרבו הפתים כמספר שש פעמים מאה ועשרים

יִדְעִים שְׂאִין עוֹד מְלַבְדּוּ.

אוֹ הַרְבֵּיהַּ מְסַבֵּיר בְּתוֹרָה י"ב:
שֶׁהַחֹלְקִים, הֵם עוֹשִׂים אֶת
הַטּוֹבוֹת הַכִּי גְדוֹלוֹת, הֵם
מִמְשִׁיכִים אֶת כָּל הַשְּׁפַע,
שׁ"וּנְפָשִׁי כַּעֲפָר לְכֹל תִּהְיֶה" —
"וְהָיָה זֶרְעֶךָ כַּעֲפָר הָאָרֶץ" (בראשית
כח, יד), שְׁעַל יְדֵי הָעֲפָר שְׂזוֹכִים
לְהִיּוֹת כַּעֲפָר זוֹכִים לְ"כַּעֲפָר
הָאָרֶץ", זוֹכִים לְ"וְהָיָה זֶרְעֶךָ

שֶׁמִּתְקָרֵב עֲצָמוֹ אֶל הַצְדִּיק הוּא
מְכַפִּיל אֶת הַמְסָפֵר, מְכַפִּיל אֶת
כָּל הַמְסָפֵר, כָּל נֶפֶשׁ.

עֲבָשׁוּ אֲנַחְנוּ דְּבַרְנּוּ פֶּה עַל
יְחִידָה דִּיחִידָה, כִּי כָּל
מִי שֶׁמְגִיעַ לְהַלּוֹאֵל שֶׁל רַבְנּוּ הוּא
נִכְלָל בִּיחִידָה דִּיחִידָה, כָּל אֶחָד
נִכְלָל בִּיחִידָה דִּיחִידָה, בְּרַגַּע
שְׂנִכְלָלִים בִּיחִידָה שְׂבִיחִידָה —

❁ מוראי מקומות והערות ❁

שְׂיֹחֲלִים לְסִפֵּר מְסַפֵּר מֵאָה בְּמִינוּט [בְּדַקָּה] אַחַת. וְדַבֵּר זֶה מְבַאֵר לְכָל הַרוֹצֵה לְבוֹא לְחַשְׁבוֹן הָאֵה:

טו), הוא לא צריך אגורה, הוא לא צריך פרוטה, הצדיק הוא "ועתה כל", וזה רק בשביל נשים וקטני הדעת, ש"ועתה כל אשר אמר אלהים אליך עשה" (שם).

וזה מה שכתוב בכראשית (שם), שרחל ולאָה אמרו "כי כל העשר אשר הציל אלהים מאבינו לנו הוא ולבנינו". כי כל הענין של השקלים, שאדם נותן מאה דולר — אז הוא מקבל על המקום אֶלֶף דולר, אם נותן אֶלֶף דולר — הוא מקבל על המקום עֶשֶׂר אֶלֶף, אם הוא נותן עֶשֶׂר אֶלֶף — הוא מקבל מאה אֶלֶף, אם הוא נותן מאה אֶלֶף — הוא מקבל מליון. כל דבר מכפיל את עצמו. כמה שאדם יותר נותן צדקה הוא יותר מכפיל את עצמו.

"הנשפחים מני רגל" (איוב כח, ד), כי אנשי סדום רצו לבטל המשא והמתן. כי כל צנון שהיו עוקרים מהערוגה היו מוצאים יהלם, הגמרא מביאה בסנהדרין בדרף ק"ט שכל צנון שהיה נעקר מהערוגה, כל פוגלא

כעפר הארץ, אז זוכים "והיה זרעה כעפר הארץ", זוכים שהכל נהיה עפר, שהאדם נהיה עפר אז "ועפרת זהב לו" (איוב כח, ו), אז הוא זוכה לכל העשירות שבְּעוֹלָם, הרב'ה אומר: אני צריך את העשירות של כל העולם כלו. אז הרב'ה זכה לעשירות של כל העולם כלו, שלישי בפרקמטיא ושלישי בקרקע שזה העשירות, אז הרב'ה אומר שאדם צריך עשירות, אדם צריך להגיע לעשירות כזאת שלא היה מבריאת העולם כזו עשירות, את כל הכסף והזהב.

כי המן היה יורד כל יום לאלפים שנה, "דבר יום ביומו" (שמות טז, ד) — כל יום זה אֶלֶף שנה, "דבר יום ביומו" זה אלפים שנה, אז המן היה יורד לאלפים שנה, בכל יום כל אחד היה מקבל מן לאלפים שנה, ה' הוריד כל כך הרבה עשירות שזה מספיק לאלפים שנה. אבל, עשירות, הרב'ה אומר (לקוטי מוהר"ן ט, ד) זה רק בשביל נשים וקטני הדעת, כי הצדיק הוא "ועתה כל" (בראשית לא,

— זֶה צְנוּן — הָיוּ מוֹצְאִים יְהֵלֵם, אִזּוּ הֵם רָצוּ לְבַטֵּל אֶת הַמַּשָּׂא וּמִתֵּן, מִכָּל צְנוּן קִבְּלוּ יְהֵלֵם, שְׁזָה

[אבני החושן:] אָדָם פִּטְדָה בְּרֶקֶת נִפְךְ סִפִּיר וַיְהֵלֵם. לְשֵׁם שָׁבוּ וְאַחֲלָמָה, תְּרַשִּׁישׁ שֶׁהֵם וַיִּשְׁפָּה.

שְׁעוֹר שְׁנַמְסֵר בְּיוֹם הַלּוּלָת רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ח"י תְּשַׁרְי ג' דְּחַל הַמוֹעֵד סְבוֹת ♦ עַל פִּי לִיקוּטֵי מוהר"ן תורה ס

בְּאֲדִיבוֹת אַחֲרֵי הַצְּדִיק אוֹנְלִיין

וְעַל הַנַּחַל יַעֲלֶה עַל שְׁפֹתוֹ מִזֶּה וּמִזֶּה כָּל יַעַן מֵאֲכָל, לֹא יִבּוֹל עָלָהּ וְלֹא יִתֵּם פְּרִיו, לְחַדְשָׁיו יִבְכֹּר, כִּי מִיָּמָיו מִן הַמִּקְדָּשׁ הֵמָּה יוֹצְאִים, וְהָיָה פְּרִיו לְמֵאֲכָל וְעָלָהּ לְתִרְוּפָה" (יחזקאל מז, יב), "וּמַעֲיִן מִבֵּית ה' יֵצֵא וְהִשְׁקָה אֶת נַחַל הַשְּׁטִיִּים" (יואל ד, יח), וְשָׁמָּה יִטְבְּלוּ כָּלֵם, נְדוּת, זָבִים זָבוֹת, מְצַרְעִים, מְצַרְעוֹת. אִזּוּ הַנַּחַל הַזֶּה,

הוא הַנַּחַל שֶׁ"עָלָהּ לְתִרְוּפָה", וְהָיָה פְּרִיו לְמֵאֲכָל וְעָלָהּ לְתִרְוּפָה", אוֹמֵר רַבְּנוּ: זֶה לְהַתִּיר פֶּה אֶלְמִים⁸, אֶל"ף זֶה רֵאשִׁי תְּבוֹת לְהַתִּיר פֶּה אֶלְמִים, וְלְהַתִּיר פֶּה עֲקָרוֹת. אִזּוּ אִיךָ אָדָם זוֹכָה? עַל יְדֵי "יִתֵּן בְּעַפְּרָ פִּיהוּ" (איכה ג, כט), אִם אָדָם נִהְיָה עֹפֵר הוּא יִכּוֹל לְפַקֵּד אֶת כָּל הָעֲקָרוֹת שְׁבַעְוֹלֵם, כִּמָּה שְׁאָדָם הוּא יוֹתֵר

מִרְאֵי מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

⁸ לִיקוּטֵי מוהר"ן תורה ס [ח] וְזֶה בְּחֵינֵת מֵה שְׁדָרְשׁוּ רְבוּתֵינוּ, זְכוּנוֹם לְבִרְכָה (סִנְהֶדְרִין ק): עַל פְּסוּק זֶה: "וְעָלָהּ לְתִרְוּפָה" לְהַתִּיר פֶּה אֶלְמִים, וְלְהַתִּיר פֶּה עֲקָרוֹת. כִּי עַל יְדֵי זֶה שְׁמַעוֹרֵר בְּנֵי אָדָם מִשְׁנַתֵּם עַל יְדֵי סְפוּרֵי מַעֲשִׂיֹת, שְׁאֵהוּ בְּחֵינֵת: "וְעָלָהּ לְתִרְוּפָה" וְכוּ' פְּנִ"ל, עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה בְּחֵינֵת 'לְהַתִּיר פֶּה אֶלְמִים'. כִּי מִקְדָּשׁ כְּשֶׁהָיוּ בְּבְחֵינֵת שְׁנָה, וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים הַתְּעוֹרְרוֹת הַחֲכָם, וְלֹא הָיָה נִשְׁמָע לְאַזְנוֹתֵם דְּבָרֵינוּ, כִּי יִצְאָה קֶאֱו דְּמַלְל עַל אֲדָנָא דְּשִׁמְע' (זֶהר תְּצַוֵּהוּ קפ"ו), אֲבָל הֵם הָיוּ כְּחֹרְשִׁים וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים כְּלָל. וּמִחֲמַת זֶה לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לָהֶם לְדַבֵּר, כִּי 'סִתֵּם חֵרֶשׁ הוּא שְׁאִינוּ שׁוֹמְע וְאִינוּ מְדַבֵּר' (תְּרוּמוֹת פֶּרֶק א' ע"ג שֵׁם, חֲגִיגָה ב:),

דְּהִינּוּ מִחֲמַת שְׁאִינוּ שׁוֹמְע אִינוּ יְכוֹל לְדַבֵּר. וְעַכְשָׁו שְׁמַעוֹרְרוּ הַחֲכָם, וְשׁוֹמְע דְּבָרֵינוּ, אִזּוּ יְכוֹלִים לְדַבֵּר. וְזֶה בְּחֵינֵת 'לְהַתִּיר פֶּה אֶלְמִים', וְזֶה בְּחֵינֵת (מִשְׁלַל ל"א): "פִּתַּח פִּיךָ לְאֵלֵם":

... וְזֶה (מִיכָה ז): "אַל תִּבְטְחוּ בְּאַלּוֹת, מִשְׁכַּבֵּת חִיקָה שְׁמוֹר פִּתְחֵי פִיךָ". הִינּוּ, שְׁאִי אֶפְשָׁר שְׁיִהְיֶה הַבְּטָחוֹן, הִינּוּ כְּלֵי הַהוֹלָדָה, סְמוּכִין אֶל הַדְּבוּר, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת אֶלְף שֶׁהוּא רֵאשִׁי תְּבוֹת לְהַתִּיר פֶּה אֶלְמִים. וְזֶה: 'מִשְׁכַּבֵּת חִיקָה', הִינּוּ שְׁיִהְיֶה נַעֲשֶׂה מֵה הוֹלָדָה. וְזֶה: 'מִשְׁכַּבֵּת חִיקָה', בְּחֵינֵת (מְלֻכִים א א): "וְשִׁכְבָה בְּחִיקָה". וְזֶה אִי אֶפְשָׁר כִּי אִם עַל יְדֵי 'שְׁמוֹר פִּתְחֵי פִיךָ' פְּנִ"ל:

וְזֶה, (איכה ג): "יִתֵּן בְּעַפְּרָ פִּיהוּ א

שנמסר בבליל היארציט), יש שם מ"ה — יו"ד ה"א וא"ו ה"א דאלפין, ויש שם ב"ן שז"ה יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה בלי מלוי יו"ד, אז שני המלויים ביחד זה 97, 97 כפול 5 זה 485, 90 × 5 זה 450, ואחרי זה נשאָר 7 × 5 זה 35, 450 + 35 זה יוצא "סכתה" — סכות, לכן שני סכות כתוב בלי וי"ו כמו אצל יעקב, מה שבאמר "סכות" (ניקרא בג, לד) "סכת ... סכת" (שם, מב), אז כתוב שנים בלי וי"ו ואחד עם וי"ו, יחד זה יוצא ארבע, ארבע זה הלכה למשה מסיני, ומורידה [-] אז זה יוצא שלישית אפלו טפח [הכוונה לגמרא המובאת בהערה]⁹.

"עפר" הוא יכול לפקד יותר עקרות. משה, שהוא היה עפר ואפר — "יתן בעפר פיהו אולי יש תקוה", אז הוא יכל לפקד את כל העקרות.

ולבן בסכה, בסכות אפשר לפקד את כל העקרות. כל אחד שיושב בסכה יכול לפקד את כל העקרות. להתיר פה אלמים ולהתיר פה עקרות, זה הפסוק ביחזקאל, והנחל הזה יהיה [-]. כי הנחל יוצא מהסכה.

"יעקב נסע סכתה" (בראשית לג, יז), [סכתה] זה חמש פעמים מ"ה ב"ן מ"ה ב"ן (כמבואר בשיעור

מראי מקומות והערות

שמעון אומר שלש כהלכתו ורביעית אפילו טפח במאי קמפלגי רבנן סברי יש אם למסורת ורבי

⁹ סוכה ו, ע"ב

תנו רבנן שתיים כהלכתו ושלישית אפילו טפח רבי

אוּ עַכְשָׁיו אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּסִפְהָ שְׁשֹׁם נִמְשָׁכִים כָּל הַרְפוּאוֹת, וְכָל הַיְשׁוּעוֹת נִמְשָׁכִים מֵהַסִּפְהָ.

[מִמְשִׁיד] לְקָרָא מִלְקוּטֵי מוֹהֲרָן: "וְזֶה בְּחִינַת שְׁבִירַת כְּלֵי חַרְס גַּם כֵּן" — כִּי הַסִּפְהָ הִיא גַּם מִסְגְּלַת לְשִׁדּוּכִים, וְזֶה שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה: וְעֲלֵהוּ לְתַרּוּפָה — לְהַתִּיר פֶּה עֲקָרוֹת.

עַל שְׁבַע עַל שְׁבַע, שְׁבַע עַל שְׁבַע, שְׁבַע עַל שְׁבַע זֶה כִּי יַעֲקֹב זֶה שְׁבַע הַיּוֹי"ת — "וַיַּעֲקֹב נִסַּע סְכַתְהָ",

כָּל הַסִּפְהָ לּוֹמְדִים מֵיַעֲקֹב אֲבִינוּ, יַעֲקֹב זֶה שְׁבַע הַיּוֹי"ת — $7 \times 26 = 182$, אִז "יַעֲקֹב נִסַּע סְכַתְהָ",

כִּי יַעֲקֹב זֶה שְׁבַע הַיּוֹי"ת וְהַסִּפְהָ הִיא שְׁבַע טְפָחִים עַל שְׁבַע טְפָחִים, הַגְּבֵהָ עֲשָׂרָה טְפָחִים,

הַגְּבֵהָ מִיְנִימוֹם זֶה עֲשָׂרָה טְפָחִים, אִז עֲשָׂרָה טְפָחִים מְרַמֵּז לְכָל הָעֵשׂוֹר סְפִירוֹת, מִכְּתוּר וְעַד מַלְכוּת זֶה עֵשׂוֹר סְפִירוֹת, [-] זֶה נִצַּח הוֹד.

כְּלוֹמַר שְׁעַכְשָׁיו בְּסִפְהָ, וְנִפְשֵׁי כְּעַפְרָ לְכָל תַּהֲיָה, לְכֵן זֶה מִפְּסַלְת [גְּרוּגֵבָב], עוֹשִׂים אֵת זֶה רַק מִפְּסַלְת — אִם אָדָם יוֹדֵעַ שֶׁהוּא רַק פְּסַלְת, אִז הוּא יְכוֹל לְפַקֵּד אֵת כָּל הָעֲקָרוֹת שְׁבַעֵוֹלָם. וְלִכֵּן הַסִּפְהָ זֶה "בְּאֶסְפָּף מִגְּרַנְךָ וּמִקֶּבֶךָ" (דְּבָרִים טז),

מִפְּסַלְת גְּרָן וּמִפְּסַלְת יָקֹב, עוֹשִׂים אֵת הַסִּפְהָ מִפְּסַלְת, הַסִּפְהָ זֶה הַדְּבָר הַכִּי זוֹל שְׁבַעֵוֹלָם, יוֹתֵר

מִפְּסַלְת גְּרָן וּמִפְּסַלְת יָקֹב, עוֹשִׂים אֵת הַסִּפְהָ מִפְּסַלְת, הַסִּפְהָ זֶה הַדְּבָר הַכִּי זוֹל שְׁבַעֵוֹלָם, יוֹתֵר

מִפְּסַלְת גְּרָן וּמִפְּסַלְת יָקֹב, עוֹשִׂים אֵת הַסִּפְהָ מִפְּסַלְת, הַסִּפְהָ זֶה הַדְּבָר הַכִּי זוֹל שְׁבַעֵוֹלָם, יוֹתֵר

מִפְּסַלְת גְּרָן וּמִפְּסַלְת יָקֹב, עוֹשִׂים אֵת הַסִּפְהָ מִפְּסַלְת, הַסִּפְהָ זֶה הַדְּבָר הַכִּי זוֹל שְׁבַעֵוֹלָם, יוֹתֵר

מִפְּסַלְת גְּרָן וּמִפְּסַלְת יָקֹב, עוֹשִׂים אֵת הַסִּפְהָ מִפְּסַלְת, הַסִּפְהָ זֶה הַדְּבָר הַכִּי זוֹל שְׁבַעֵוֹלָם, יוֹתֵר

מִפְּסַלְת גְּרָן וּמִפְּסַלְת יָקֹב, עוֹשִׂים אֵת הַסִּפְהָ מִפְּסַלְת, הַסִּפְהָ זֶה הַדְּבָר הַכִּי זוֹל שְׁבַעֵוֹלָם, יוֹתֵר

מִפְּסַלְת גְּרָן וּמִפְּסַלְת יָקֹב, עוֹשִׂים אֵת הַסִּפְהָ מִפְּסַלְת, הַסִּפְהָ זֶה הַדְּבָר הַכִּי זוֹל שְׁבַעֵוֹלָם, יוֹתֵר

מִפְּסַלְת גְּרָן וּמִפְּסַלְת יָקֹב, עוֹשִׂים אֵת הַסִּפְהָ מִפְּסַלְת, הַסִּפְהָ זֶה הַדְּבָר הַכִּי זוֹל שְׁבַעֵוֹלָם, יוֹתֵר

מִפְּסַלְת גְּרָן וּמִפְּסַלְת יָקֹב, עוֹשִׂים אֵת הַסִּפְהָ מִפְּסַלְת, הַסִּפְהָ זֶה הַדְּבָר הַכִּי זוֹל שְׁבַעֵוֹלָם, יוֹתֵר

מִפְּסַלְת גְּרָן וּמִפְּסַלְת יָקֹב, עוֹשִׂים אֵת הַסִּפְהָ מִפְּסַלְת, הַסִּפְהָ זֶה הַדְּבָר הַכִּי זוֹל שְׁבַעֵוֹלָם, יוֹתֵר

מִפְּסַלְת גְּרָן וּמִפְּסַלְת יָקֹב, עוֹשִׂים אֵת הַסִּפְהָ מִפְּסַלְת, הַסִּפְהָ זֶה הַדְּבָר הַכִּי זוֹל שְׁבַעֵוֹלָם, יוֹתֵר

מִרְאֵי מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

סוּכָה: יֵשׁ אִם לְמִסוֹרֵת - כְּמָה שְׁכַתֵּב מֹשֶׁה וּמִסֵּר בְּסִפְרֵי תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, הִיא הָאֵם וְהַעִיקָר, וְלֹא כְּמוֹ שֶׁהוּא נִקְרָא: בְּסִכַּת תִּשְׁבוּ יֵשְׁבוּ בְּסִכַּת כִּי בְּסִכּוֹת הַיּוֹשְׁבֵי - חַד מִלֵּא וְתִרְיָן חֲסֵרִין: בְּסִכַּת - מִשְׁמַע חַד: לְגוּפִיָּה - דֵּאִין דּוֹרְשִׁין תַּחֲלִילוֹת, פְּסוּק הַנֶּאֱמָר רֵאשׁוֹן אֵינוֹ לְדִרְשָׁה אֲלֵא לְמִשְׁמַעֵי אַתָּא: הֵילְכַתָּא - הֵא דֵּאֲמַרְיָן לְעִיל הַלְכָה לְמִשָּׁה מִסִּינֵי לְהַכִּי נְמִי אַתְמַר לֵיה, הֵילְכַתָּא לְמַחֲצוֹת לְמִיגְרַעִיָּה לְשִׁלְיִישִׁית דּוֹפֵן סוּכָה וְלִמְסִיגֵי לֵיה בְּטַפְחָ:

שְׁמַעוֹן סִבְרֵי יֵשׁ אִם לְמִקְרָא רִבְנֵי סִבְרֵי יֵשׁ אִם לְמִסוֹרֵת בְּסִכַּת בְּסִכּוֹת הֵרִי כֹּאן אַרְבַּע דֵּל חַד לְגוּפִיָּה פְּשׁוּ לְהוּ תִּלְתָּא שְׁתֵּימ כְּהַלְכְתוֹן וְאַתָּא הֵילְכַתָּא וְגִרְעָתָה לְשִׁלְיִישִׁית וְאַוְקַמְתָּ אִטְפַּח רִבִּי שְׁמַעוֹן סִבְרֵי יֵשׁ אִם לְמִקְרָא בְּסִכּוֹת בְּסִכּוֹת בְּסִכּוֹת הֵרִי כֹּאן שְׁשׁ דֵּל חַד קִרָא לְגוּפִיָּה פְּשׁוּ לְהוּ אַרְבַּע שְׁלֹשׁ כְּהַלְכְתוֹן אַתָּא הֵילְכַתָּא וְגִרְעָתָה לְרִבִּיעִית וְאַוְקַמְתָּה אִטְפַּח:

פִּירִשׁ"י: שְׁתֵּימ כְּהַלְכְתוֹן - מוֹרְחִית וְצַפּוֹנִית כְּמוֹן גַּאם, אוּ דְרוּמִית וּמַעֲרִבִית: כְּהַלְכְתוֹן - כְּשִׁיעוֹר מִשְׁךְ

רבנו — חסד שבנצח, כי רבנו אז ר' שמחה [אביו] הוא בכלל לא היה בבית, אסור לאשה ללכת למקנה כשבעלה לא בבית, אז היא היתה צריכה לדעת אם בעלה מגיע, אם בעלה לא מגיע אז היא תלך מחר למקנה או שהיא תלך עוד חודש למקנה תלך עוד שנה למקנה ומתי שחזרה, אבל אשה צריכה... שהיא לא תכשל פתאם, שלא יכשלו בה. אז אשה אסור לה ללכת

למקנה רק אם בעלה בעיר, אז עכשיו מה עושים כשר' שמחה — שהוא אבא של רבנו, רבנו הוא הבן של השמחה, הוא כלו שמחה, רבנו זה רק שמחה, שמחה 24 שעות, שמחה שלא מפסיקה שניה אחת — זה רבנו, שמחה שלא מפסיקה אפלו לאלפית שניה, רבנו הוא "בן השמחה". והשמחה איננה — כי פתאם ר' שמחה נעלם, לאן

שְׁמָחָה נְעֵלָם? מְחַפְּשִׁים אֶת שְׁמָחָה, מְחַפְּשִׁים, מְחַפְּשִׁים, הַתְּקַשְּׁרוּ לִי- F.B.I. הַתְּקַשְּׁרוּ לִי- C.A.I. הַתְּקַשְּׁרוּ לְמוֹסֵד לְשֵׁב"כ לְק.ג.ב. הַתְּקַשְּׁרוּ, אֵיפֹה שְׁמָחָה? הוּא נְחֻטָּף? חֻטְפוּ אוֹתוֹ? מַה קָרָה עִם שְׁמָחָה? מִי חֻטַּף אוֹתוֹ? מִי הָעֵלִים אוֹתוֹ? לְאִיפֹה הוּא נְעֵלָם? וַיִּשֶׁר הִיא הַתְּקַשְּׁרָה לִי- C.A.I. הָאֵשֶׁה שֶׁל ר' שְׁמָחָה, תְּמִיד פִּיגִי זֶה הָאֵשֶׁה שֶׁל שְׁמָחָה, אִזּוּ הִיא הוֹלֶכֶת, הוֹלֶכֶת וּמְחַפְּשֶׁת אוֹתוֹ, הִיא הַתְּקַשְּׁרָה לִי- F.B.I. הַתְּקַשְּׁרָה לְק.ג.ב. הַתְּקַשְּׁרָה לְנ.ק.ו.ד. לְמוֹסֵד לִי- C.A.I. לִי- F.B.I., הִיא מְתַקְּשֶׁרֶת, מְתַקְּשֶׁרֶת פֹּה שְׁמָחָה, בְּסוּף הִיא הוֹלֶכֶת לְאִמָּא שְׁלֵה [אֵדֵל בַּת הַבַּעַל שֵׁם טוֹב], אִמָּא שְׁלֵה הֵיִתָּה נְבִיאָה, הִיא הֵיִתָּה רוֹאֵה מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ.

אִזּוּ בְּקִצּוֹר אִזּוּ מְחַפְּשִׁים אֶת שְׁמָחָה הַלֵּה, אֵיפֹה שְׁמָחָה הַלֵּה נְעֵלָם לָנוּ? מְחַפְּשִׁים אוֹתוֹ, אוֹלֵי אֶכְלוּ אוֹתוֹ, אוֹלֵי כָכָה, טוֹב, אִזּוּ הִיא הוֹלֶכֶת לְאִמָּא שְׁלֵה הַצְּדִקָּת — אֵדֵל הַלֵּה, רְצוּ לְאָכַל אוֹתָהּ, רְצוּ לְאָכַל אוֹתָהּ, הַסְּפוּר הַיְדוּעַ [מְנַסִּיעַת הַבַּעַל שֵׁם טוֹב לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הַמּוֹבַת בְּשִׁיחַ שְׂרָפִי קִדְשׁ], כֻּלָּם מְכִירִים אוֹתוֹ. אִזּוּ לֹא שָׁמִים לֵב שֶׁפְּשׁוּט רְצוּ לְאָכַל אוֹתָהּ, שְׁמַעוּ שֶׁהַבָּשָׂר שְׁלֵה מֵאֵד טְעִים אִזּוּ רְצוּ לְאָכַל אוֹתָהּ בְּמִלְוָה מְלֶכָה, הַשׁוֹדְדִים, קוֹרְאִים לָזֶה "הַיְדִימְקָס", "הַיְדִימְקָס" זֶה שֵׁם שֶׁל שׁוֹדְדִים קוֹרְגוֹסְקִים, שְׁבִזְמָן רִבְנֵי קְרָאוּ לָזֶה "הַיְדִימְקָס", אִזּוּ זֶה רוֹצְחִים אוֹכְלֵי אָדָם שֶׁהִיוּ בְּרוֹסְיָה, זֶה הֵיִתָּה שֶׁבֵּט אוֹכְלֵי

אֵדֵל הַיִּתָּה הַבַּת שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב — אִין לָנוּ הַשְּׂגָה בְּזֶה,

❁ מוֹרָאֵי מְקוּמוֹת וְהַעֲרוֹת ❁

יֹצֵא לָךְ מֵאֵה דוֹלָר לְשִׁמְלָה, אִתָּה יְכוֹל לְהַרְוִיחַ עַל זֶה עֲשָׂרִים אֶלֶף דוֹלָר, אִם אִתָּה קוֹנֵה אֶלֶף שְׁמֵלוֹת בְּכַת אֶחָת.

10 שְׁבוּ בָּנִים בְּבוֹנוֹן שְׁמָה בְּסִין שְׁמָה מְנַצְרִים שְׁמֵלוֹת כְּלָה, אִתָּה יְכוֹל לְקַנּוֹת שְׁמֵלַת כְּלָה בְּמֵאָה דוֹלָר וְלִמְכּוֹר אֶת זֶה בְּעֶשְׂרֵי אֶלֶף דוֹלָר, [אֵדָם קוֹנֵה שֵׁם וּמוֹכֵר] תוֹךְ שְׁעָה אֶלֶף שְׁמֵלוֹת, אִתָּה קוֹנֵה אֶלֶף אוֹ

מְדוֹרָה, כְּמוֹ בַל"ג בְּעַמֵּר, חֲשָׁבוּ
שְׁזָה ל"ג בְּעַמֵּר כַּנְּרָאָה, עָשׂוּ
מְדוֹרָה, וְרָצוּ לְהַקְרִיב אוֹתָם עַל
הַמְּדוֹרָה, לְצִלוֹת אוֹתָם חַיִּים.

וְאִזּוּ הוּא אוֹמֵר לוֹ — ר' צְבִי,
אוֹמֵר לְבַעַל שֵׁם טוֹב: וְאִם

שׁוֹיִגְסֻטַע [= מְדוּעַ אֲתָה שׁוֹתֵק? רַבֵּיהַ
תַּעֲשֶׂה מְשֵׁהוּ. הַבַּעַל שֵׁם טוֹב
קָשׁוּר לְעֵץ, הַבַּעַל שֵׁם טוֹב
בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֶצְמוֹ קָשׁוּר לְעֵץ, עוֹד
חֲמֵשׁ דְּקוֹת שׁוֹחֲטִים אוֹתוֹ,
אוֹכְלִים אוֹתוֹ, טוֹעֲמִים אוֹתוֹ,
אוֹמְרִים "זֶה מְשֵׁהוּ מְשֵׁהוּ,
דְּלִיקָטַס דְּלִיקָטַס". וְגַם אֵת אֲדָל
רוֹצִים לְשַׁחַט וְלֶאֱכֹל, גַּם הֵיא
דְּלִיקָטַס, מִמֶּשׁ מְשֵׁהוּ טְעִים
טְעִים טְעִים טְעִים, בְּקִצּוֹר עוֹד
חֲמֵשׁ דְּקוֹת שׁוֹחֲטִים אוֹתָם,
וְהַמְּדוֹרָה דּוֹלְקָתָהּ, הָאֵשׁ דּוֹלְקָתָהּ,
מְדוֹרָה עֲנֻקִית — יוֹתֵר גְּדוֹלָה
מִל"ג בְּעַמֵּר. וְעוֹמְדִים מְסַבִּיב
לְמְדוֹרָה, וּשְׂמֵחִים, וְצוֹהֲלִים,
מְקִימִים אֵת הַמְּצוּהַ הַזֹּאת
בְּשִׂמְחָה, כְּמוֹ שְׂצָרִיךְ, הֵם כַּנְּרָאָה
הֵיוּ "בְּרַסְלָבִים אֲמֵתִיִּים", וְשָׂרִים
וְרוֹקְדִים וּשְׂמֵחִים.

הֵם קָרְאוּ לְזֶה "הִידִימָקַס",
וְהֵם תְּפָסוּ אֵת הַבַּעַל שֵׁם טוֹב
וְאֵת אֲדָלָהּ, אֵת כָּל זֶה נִסְפָּר
בְּעוֹד חֲצִי שָׁנָה בְּשָׁבִיעֵי שָׁל פֶּסַח
אִיךְ שֶׁתְּפָסוּ אוֹתָם הֵם יִרְדּוּ
מִהֶאֱנִיָּה, הֵיוּ בְּאֵי בּוֹדֵד.

בֵּינָתָיִם הֵם נִכְנְסוּ שֵׁם בַּיַּעַר, הֵם
(- הַבַּעַל שֵׁם טוֹב וּבְתוֹ וְהַשֵּׁמֶשׁ) לֹא

יִדְעוּ שֵׁיֵשׁ שֵׁם הִידִימָקַס, תְּפָסוּ
אוֹתָם, וְשִׁמְעוּ שֵׁיֵשׁ לָהּ בְּשֵׁר מְאֹד
טְעִים וְזֶה כִּיף לְאֶכֶל אֵת הַבְּשָׂר
הַזֶּה, וְזֶה "דְּלִיקָטַס", וְלֹא הִיָּה
לָהֶם בְּשֵׁר בְּאוֹתוֹ יוֹם כַּנְּרָאָה, זֶה
אֵי בּוֹדֵד כְּזֶה בְּאֲמִצַּע הַיָּם, אִזּוּ הֵם
הֵיוּ מְאֹד רַעֲבִים, לֹא אָכְלוּ כְּמָה
יָמִים, רָצוּ לְאֶכֶל בְּשֵׁר טְעִים, זֶה
לֹא סִתֵּם בְּשֵׁר, הִנֵּה יֵשׁ שֵׁם אֵת
אֲדָלָהּ אֵת הַבַּעַל שֵׁם טוֹב אֵת ר'
צְבִי — אֵת הַשֵּׁמֶשׁ וְאֵת הַסּוֹפֵר
שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב, בְּקִצּוֹר הֵם
הִחְלִיטוּ שֶׁהֵם עוֹשִׂים "דְּלִיקָטַס",
הֵם עוֹשִׂים סְעוּדָה מְאֲדָלָהּ
וְהַבַּעַל שֵׁם טוֹב, עוֹשִׂים סְעוּדָה
מִמֶּשׁ, יוֹשְׁבִים וְעוֹשִׂים סְעוּדָה,
מִמֶּשׁ רָצוּ לְהַתְעַנֵּג עַל הַסְּעוּדָה
הַזֹּאת, קָשְׁרוּ אוֹתָם לְעִצִּים
וְהִשְׁחִיזוּ אֵת הַסְּפִינִים, עָשׂוּ

אוכלים אותי, עוד מעט טועמים אותי, עוד מעט עושים ממני מלוג מלכה — סעודת מצוה. טוב, אומר לו הבעל שם טוב: אתה לא זוכר כלום? [אמר ר' צבי:] אני זוכר אל"ף ביי"ת. [אמר הבעל שם טוב:] אל"ף ביי"ת? אז תצעק אל"ף ביי"ת! הוא התחיל לצעק; אל"ף ביי"ת גימ"ל דל"ת ה"י וי"ו זי"ן חי"ת טי"ת יו"ד כ"ף ל"מ"ד מ"ם נו"ן סמ"ך... בום! שומעים כרפנה נוסעת, מגיעה משטרה, השוודים הבינו שהם כנראה טלפנו, גם אז היה להם פלאפון, זה ראיה שהיה אז פלאפונים, אולי הם התקשרו ל-C.I.A או ל-F.B.I. בקצור [ההידימקס] שומעים מרכבה כרפנה נוסעת דוהרת, הבינו שהגיעה אז משטרה [והניחו את הבעל שם טוב וברחו]. עוד לא היה מרצדס, היה רק כרפרות.

אז ר' צבי אומר לבעל שם טוב: רביה, ואס שוויגסטע, מה אתה שותק, רביה תצעק לה, תעשה משהו. הוא אומר: אין לי מחזין, אני קשור לעץ, אני אין לי מחזין, כל המחזין נעלמו לי. אז הבעל שם טוב אומר לר' צבי: ר' צבי, אולי אתה תצעק משהו, אולי אתה תעשה משהו, אולי תעשה איזה תפלה משהו, איזה תפלה, איזה הושענא, הושענאות. עכשיו זה הושענאות, סבות. תצעק "הושע נא", תצעק "הושע נא", תצעק "הושע נא". [אומר ר' צבי:] אני לא זוכר כלום, הכל עף ממני, אני קשור לעץ, עוד מעט

זה הכל באיזה אי בודד שמה בדרך לארץ ישראל, באיזה אי, יש אלפי איים, אולי איזה עשר אלף איים בדרך, כל היים ההגאי זה אלפי איים, אז הם (הבעל שם טוב) ראו איזה אי שם אז

הֵם יָרְדוּ רָגַע לְנוּחַ, אִזְ [הַאוּנִיָּה שֶׁהֵם נִסְעוּ בָּהּ הִיחַ] כְּזֹאת קְרוּסְלָה, קוֹרְאִים לְזֶה קְרוּסְלָה, כְּמוֹ לוֹנָה פֶּאָרְק, אֲתָה נּוֹסֵעַ בְּאַנְיָה — זֶה כְּמוֹ לוֹנָה פֶּאָרְק, זֶה כָּל הַזְּמַן מֵתַנְדְּנָד, אִזְ רָצוּ קִצְת לְרִדְת, רָצוּ לְרִדְת לְשַׁעָה, תִּפְסּוּ אוֹתָם שׁוֹדְדִים, זֶה הָיָה הַמִּתְנָה שֶׁהֵם קָבְלוּ שֵׁם בְּאִי. **פְּתָאִם** הֵם שָׁמְעוּ כְּרַכְרָה, אִיךְ שֶׁהוּא צָעַק — ר' צְבִי הַסּוֹפֵר שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב, צָעַק: אֲלֵף בֵּית גִּימַ"ל דָּלֵת הֵי וִי"ו זִי"ן חֵי"ת טֵי"ת יו"ד כָּף ךָּ לְמ"ד מ"ם נו"ן סמ"ך... פְּתָאִם שָׁמְעוּ אֵת הַכְּרַכְרָה, כָּל הַשׁוֹדְדִים בְּרַחוּ,

פְּתָאִם יוֹרֵד מֵהַכְּרַכְרָה אָדָם בּוֹדֵד, חוֹתֵךְ אֵת הַחֲבָלִים, נַעְצָר לְיָדָם, חוֹתֵךְ אֵת הַחֲבָלִים וְאוֹמֵר: מֵהַר תַּעֲלוּ עַל הַמְּרַכְּבָה, מֵהַר מֵהַר תַּעֲלוּ תַּעֲלוּ תַּעֲלוּ, מְגִיעִים [לְחוּף, הֵיכּוֹ שֶׁעָנְנָה הָאֲנִיָּה וְרוֹאִים שֶׁ] כְּכֹר אֵין אָנִיָּה, הָאֲנִיָּה נִסְעָה, הָאֲנִיָּה הַמְּשִׁיכָה לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל. [וְאוֹתוֹ אָדָם לָקַח אוֹתָם בְּאוּנִיָּה לְבַד, וְהַבַּעַל שֵׁם טוֹב חִזַּר לְמַעַן בּוֹ].

הַרְבֵּיָה אָמַר: שָׂרָק מִי שִׁיכּוֹל לְהִיּוֹת עֶפֶר, עֶפֶר וְאֶפֶר, [כּוֹל לְבֹא לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְעַל כֵּן לֹא זָכָה הַבַּעַל שֵׁם טוֹב לְהִגִּיעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, (רֵאשִׁית הַעֲרָה)]¹¹. כִּי אַרְץ יִשְׂרָאֵל זֶה גְּדֻלוֹת דְּגֻלוֹת,

פְּתָאִם הֵם שָׁמְעוּ כְּרַכְרָה, אִיךְ שֶׁהוּא צָעַק — ר' צְבִי הַסּוֹפֵר שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב, צָעַק: אֲלֵף בֵּית גִּימַ"ל דָּלֵת הֵי וִי"ו זִי"ן חֵי"ת טֵי"ת יו"ד כָּף ךָּ לְמ"ד מ"ם נו"ן סמ"ך... פְּתָאִם שָׁמְעוּ אֵת הַכְּרַכְרָה, כָּל הַשׁוֹדְדִים בְּרַחוּ,

❁ מִרְאֵי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת ❁

וְשָׁלוֹם, וְהָיָה מְבֹאֵם אוֹתוֹ בְּכָל מִינֵי בִּיּוֹנוֹת פְּמַח יָמִים רְצוּפִים וְהוּא הָיָה מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ כָּל הַבִּיּוֹנוֹת וְאֲדָרְבָּא עָשָׂה תַּחֲבֻלוֹת לְזֶה שֶׁהֵם יָבִיא אוֹתוֹ: וְאָמַר רַבְּנֵי זְבֻרֵנוּ לְכַרְכָּה שְׂאֵלוֹ לֹא הָיָה עֲלֵיו זֹאת הֵינִי הַמְּטַנְטֵת שֶׁהִשְׁלִיךְ עֲצָמוֹ לְמַטְנַת גְּדוֹל הַנִּי"ל וְהַבִּיּוֹנוֹת הַנִּי"ל לֹא הָיָה פֶּאָפְשֵׁרִי לְבֹא לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל מִחַמַּת הַמְּנִיעוֹת שֶׁבְּפָחוֹתֵי, וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה עֲנִינִים רַבִּים כְּאֵלָה מַעֲנִינֵי מַטְנַת וּפְחִיתוֹת שֶׁעָשָׂה שֵׁם אִיזָה זְמַן. וְעָשָׂה מִלְחָמָה עִם שְׂאָר אֲנָשִׁים בְּדֶרֶךְ צְחוּק, בְּדֶרֶךְ הַנְּעָרִים שֶׁמִּצְחָקִים זֶה עִם זֶה וְכו' וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה שְׂאָר עֲנִינֵי צְחוּק וּמַטְנַת אֲשֶׁר אִי אֶפְשֶׁר לְכַבֵּר וּלְסַפֵּר: גַּם נִדְמַן שֶׁהָיָה שֵׁם בְּסִטְנַבּוּל מְסִבִּיבוֹתֵינוּ שֶׁנִּי אֲנָשִׁים שֶׁהָיָה תַּחֲלָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל וְחִזְרוּ אִזְ בַּעַת שֶׁהָיָה רַבְּנֵי זְבֻרֵנוּ לְכַרְכָּה שֵׁם בְּסִטְנַבּוּל בְּדֶרֶךְ הַלּוֹכֵי לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וּבְגֵעוּ עִמּוֹ וְלֹא הִפִּירוּ אוֹתוֹ וְעָשָׂה בְּחֻמָּתוֹ וְנִדְמָה לָהֶם כְּאֵלוֹ הוּא אִישׁ מִרְמָה חֵס

11 חיי מוהר"ן - אולת קלמ (א) כְּדָם שְׂבָא לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל הָיָה לוֹ יְסוּדִים גְּדוֹלִים וּמְנִיעוֹת גְּדוֹלוֹת מְאֹד אֲשֶׁר אִי אֶפְשֶׁר לְכַבֵּר וּלְסַפֵּר. וּבְסִטְנַבּוּל הַשְּׁלִיךְ עֲצָמוֹ לְתוֹךְ מַטְנַת מְפֻלָּג מְאֹד אֲשֶׁר אֵין לְשַׁעַר, וְהַלְבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּמַלְבוּשׁ קְרוֹעַ וְהִלְךְ יְחַף וּבִלְא פּוֹבַע הַעֲלִיּוֹן, וְהִלְךְ בַּחוּץ וְהִלְךְ פֶּאָחֵד מִן הַפְּחוֹתִים שֶׁבְּפָחוֹתֵי, וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה עֲנִינִים רַבִּים כְּאֵלָה מַעֲנִינֵי מַטְנַת וּפְחִיתוֹת שֶׁעָשָׂה שֵׁם אִיזָה זְמַן. וְעָשָׂה מִלְחָמָה עִם שְׂאָר אֲנָשִׁים בְּדֶרֶךְ צְחוּק, בְּדֶרֶךְ הַנְּעָרִים שֶׁמִּצְחָקִים זֶה עִם זֶה וְכו' וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה שְׂאָר עֲנִינֵי צְחוּק וּמַטְנַת אֲשֶׁר אִי אֶפְשֶׁר לְכַבֵּר וּלְסַפֵּר: גַּם נִדְמַן שֶׁהָיָה שֵׁם בְּסִטְנַבּוּל מְסִבִּיבוֹתֵינוּ שֶׁנִּי אֲנָשִׁים שֶׁהָיָה תַּחֲלָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל וְחִזְרוּ אִזְ בַּעַת שֶׁהָיָה רַבְּנֵי זְבֻרֵנוּ לְכַרְכָּה שֵׁם בְּסִטְנַבּוּל בְּדֶרֶךְ הַלּוֹכֵי לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וּבְגֵעוּ עִמּוֹ וְלֹא הִפִּירוּ אוֹתוֹ וְעָשָׂה בְּחֻמָּתוֹ וְנִדְמָה לָהֶם כְּאֵלוֹ הוּא אִישׁ מִרְמָה חֵס

רַק מִי שְׂיִכּוֹל לְפּוֹל לְקַטְנוֹת דְּקַטְנוֹת יְכוּל לְהַגִּיעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל. אֲרָץ יִשְׂרָאֵל — רַק אִם אָדָם יְכוּל לְקַבֵּל אֶת כָּל הַבְּזִיוֹנוֹת שֶׁבַעוּלָם הוּא יְכוּל לָגוֹר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אֲרָץ יִשְׂרָאֵל זֶה וְנַפְשִׁי כְּעַפְרָ לְכָל תְּהִיָּה, זֶה עַפְרָ וְאַפְרָ. לְכֵן בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל אֲפֹשֶׁר לְפַקֵּד אֶת כָּל הָעֲקָרוֹת.

סְכָה זֶה עַפְרָ וְאַפְרָ, זֶה נַעֲשֶׂה מִפְּסֻלַּת גֶּרֶן וְיָקָב, זֶה "חַג הַסְּכַת תַּעֲשֶׂה לָךְ שְׁבַעַת יָמִים בְּאַסְפָּה מִגֶּרֶן וּמִיָּקָב", לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים וְלְהַתִּיר פֶּה עֲקָרוֹת — אֶת כָּל הָעֲקָרוֹת שֶׁבַעוּלָם אֲפֹשֶׁר לְפַקֵּד, אֲפֹשֶׁר לְפַקֵּד אֶת כָּל הָעֲקָרוֹת בַּעוּלָם בְּסְכוּת, עַל יְדֵי הַסְּכָה, שְׂאָדָם יוֹשֵׁב בְּסְכָה.

"בְּחֵי וְרֵאשִׁית אוֹנֵי יִתֵּר שְׂאֵת וְיִתֵּר עוֹז" זֶה רְאוּבֵן (בְּרֵאשִׁית טו, א), יֵשׁ רְאוּבֵן, זֶה "יִתֵּר שְׂאֵת וְיִתֵּר עוֹז", "יִחֵי רְאוּבֵן" (דְּבָרִים ל, ו). וְלֵאָה הִיְתָה נְבִיאָה, כְּשֶׂרְאוּבֵן נוֹלַד הִיא אוֹמְרָת: אֲנִי רוּאָה שְׂרְאוּבֵן יִצִּיל אֶת יוֹסֵף. לְמָה הִיא קוֹרֵאת לוֹ "רְאוּבֵן"? שֶׁהוּא יִצִּיל

אֶת יוֹסֵף! "וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רְאוּבֵן אֵל תִּשְׁפְּכוּ דָם" (בְּרֵאשִׁית לו, כב), "וַיַּעַן רְאוּבֵן אֹתָם לֵאמֹר הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם לֵאמֹר אֵל תִּחַטְּאוּ בְּיַלְד וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וְגַם דְּמוֹ הִנֵּה נִדְרָשׁ" (בְּרֵאשִׁית מ, כב), בְּרַגְעַ שֶׁשָּׁמוּ אוֹתָם בְּבֵית סֵהַר, שְׁלֹשָׁה יָמִים בְּבֵית סֵהַר, אִזּוֹ כְּשֶׁהֵם אָמְרוּ "אֲשֵׁמִים אֲנַחְנוּ" (שָׁם, כא), צָעֲקוּ "אֲשֵׁמִים אֲנַחְנוּ", בְּסְכוּת אָדָם צוֹעֵק "אֲשֵׁמִים אֲנַחְנוּ" "אֲשֵׁמִים אֲנַחְנוּ", אָדָם תָּמִיד מֵאֲשִׁים אֶת עַצְמוֹ, כָּל הַיּוֹם רַק מֵאֲשִׁים אֶת עַצְמוֹ.

[הַשְּׂבָטִים] צוֹעֲקִים "אֲשֵׁמִים אֲנַחְנוּ עַל אֲחֵינוּ אֲשֶׁר רְאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ בְּהַתְּחַנְּנוּ אֵלֵינוּ" — הֵם לֹא מִתְחַרְטִים עַל הַמְּכִירָה, לְכֵן הִיָּה כְּזֶה שׁוּאָה, וְנִתְחַרְבוּ שְׁנֵי בְּתֵי מִקְדָּשׁ, כִּי לֹא הִתְחַרְטוּ עַל הַמְּכִירָה, עַל הַמְּכִירָה לֹא הִתְחַרְטוּ, הֵם עָשׂוּ חֶרֶם עִם הַשְּׂכִינָה הַקְדוּשָׁה.

יוֹסֵף אוֹמֵר שֶׁהֵם אוֹכְלִים אֶבֶר מִן הַחֵי, יוֹסֵף רוֹדֵף אוֹתָם, הוּא רוֹדֵף אוֹתָם, הֵם לֹא גָלוּ לוֹ שֶׁהֵם

יש חננות עופות ויש חננות בשר, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ אִיךָ הַיּוֹם, כִּכָּה הָיָה בַּחֲתָנָה שְׁלִי, הַיּוֹם — אֵת הַכֹּל מוֹכְרִים בְּסֶפֶר — גַּם בְּשָׂר וְגַם עוֹף, הַכֹּל כָּבֵר מוֹכֵן, אֲבָל הָיָה חֲנֻת עוֹפוֹת לְחוּד וְחֲנֻת בְּשָׂר לְחוּד, בְּשָׂר — זֶה בְּשָׂר פְּרָה, בְּשָׂר שֶׁל בְּהֵמָה, וְיֵשׁ חֲנֻת בַּיְצִים וְחֲנֻת [ח], בְּשָׂר זֶה לֹא עוֹף, עוֹף זֶה לְחוּד.

לא אוכלים אֶבֶר מִן הַחַי, הֵם רָצוּ לְסַבֵּב אוֹתוֹ, הֵם אָכְלוּ "בֵּן פְּקוּעָה" יֵשׁ בְּזֶה מֵאָה שְׁטוֹת מֵה אוֹכְלִים, לְפִי הַרְמַב"ם הֵם אָכְלוּ בְּשָׂר מִן הָעוֹף, כִּי הַרְמַב"ם כּוֹתֵב בְּפָרֶק ט' הֶלְכָה י"א בְּהִלְכוֹת מַלְכִים בְּרַמְב"ם: שְׁבַע־עוֹף — אֵין אֲסוּר אֶבֶר מִן הַחַי, כְּתוּב "אֵךְ בְּשָׂר בְּנַפְשׁוֹ דָּמוֹ לֹא תֹאכְלוּ" (בְּרֵאשִׁית ט, ד) — בְּשָׂר זֶה לֹא עוֹף,

הַרְמַב"ם כּוֹתֵב בְּהַלְכוֹת מְמָרִים בְּפָרֶק ז', הַרְמַב"ם בְּשַׁפְטִים הוּא אוֹמֵר: בְּעוֹף — אֵין דִּין בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֵה, עוֹף זֶה לֹא בָּשָׂר, "זוֹלָל וְסָבָא" (דְּבָרִים כ"א, ט) — אָבֵל זֶה לֹא עוֹף, כִּי עוֹף זֶה לֹא... [בשר], אֲנַחְנוּ פּוֹסְקִים כְּמוֹ הַרְמַב"ם, שֶׁהוּא לֹא נִהְיָה בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֵה, אֶפְלוּ יֵאָכֵל כָּל הַיּוֹם בְּשָׂר שֶׁל עוֹף, הוּא לֹא בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֵה, אָכֵל כָּל מֵאָכֵל וְלֹא אָכֵל בְּשָׂר בְּהֵמָה [אף עַל פִּי שְׂאֵבֵל אֲכִילָה זוּ מִבְּשָׂר הָעוֹף, פְּטוּר] — רַק אִם הוּא אוֹכֵל בְּשָׂר שֶׁל בְּהֵמָה, שֶׁל פְּרָה שֶׁל כֶּבֶשׂ שֶׁל עֹז. אֵף עַל פִּי שְׂאֵבֵל אֲכִילָה זוּ מִבְּשָׂר הָעוֹף — אָכֵל כָּל הַיּוֹם בְּשָׂר שֶׁל עוֹף, יֵשׁ לוֹ בְּשָׂר עוֹף לְבֵן סוֹרֵר וּמוֹרֵה [- פְּטוּר].

גִּיל 13 וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים. כְּתוּב "בֵּן" (דְּבָרִים כ"א, יח) לֹא כְּתוּב 'אִישׁ', אַחֲרֵי 13 וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים הוּא כְּבָר נִקְרָא "אִישׁ", הוּא כְּבָר יִכּוּל לְהֵבִיא יְלָדִים לְעוֹלָם, אִזּוּ רַק כְּשֶׁהוּא נִקְרָא "בֵּן" [יש דִּין בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֵה].

אִזּוּ בְּסֵךְ הַכֹּל מִדְּבָרִים עַל יְלָד קְטַנְצִיק, עַל יְלָד פֶּצֶפוֹן, חֲמוּד פְּזָה, וְהַחֲמוּדֵי הַזֶּה אוֹכֵל כָּל הַיּוֹם עוֹף, הוּא אוֹכֵל עוֹף? שְׂיֵאָכֵל לְכַרְיָאוֹת, כָּל הַיּוֹם, כָּל הַחַיִּים תֹּאכֵל רַק עוֹף. רַק אִם הוּא אָכֵל תְּרִטִימֵר בְּקָר, בְּשָׂר בְּהֵמָה, וְחֲצִי לֶג יַיִן. [וַיֵּשׁ בְּזֶה כְּמָה וְכְמָה תִּנְאָמִים] וְהוּא צָרִיף לְגַנֵּב אֶת הַכֶּסֶף, וְהוּא צָרִיף לְגַנֵּב מִשָּׁל אָבִיו, וַיֵּאָכֵל אֶת זֶה בְּרִשׁוֹת אָבִיו — בְּחֲצֵר שֶׁל אָבִיו, וְלֹא בְּסַעֲוֹדַת מִצְוָה, אֲכִילָה שֶׁל סִירִיקִין, (שׁוּבֵי בְּנֵים זֶה כְּלָם סִירִיקִין... נַעֲשׂוּ סוֹרֵר וּמוֹרֵה, שׁוּבֵי בְּנֵים זֶה הַכֹּל שֶׁבְּבִנְיָמִים, אִם הוּא אוֹכֵל בְּחֻבְרַת שׁוּבֵי בְּנֵים — אִזּוּ הוּא נִהְיָ בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֵה)¹², רַק אִם הוּא אוֹכֵל בְּחֻבְרָה שֶׁל שֶׁבְּבִנְיָמִים, שֶׁל

כָּל יָמָיו [שֶׁל הַבֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֵה] שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים, אִם בְּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים הוּא אָכֵל בְּשָׂר עוֹף, בְּסֵךְ הַכֹּל הוּא יְלָד, הוּא יְלָד קֶטָן, הוּא לֹא יוֹדֵעַ מַה נַּעֲשֶׂה אִתּוֹ, מַה רוֹצִים מִהַחַיִּים שָׁלוֹ?! זֶה מִגִּיל 13 עַד

❁ מוֹרָאֵי מְקוּמוֹת וְהַעוֹרָת ❁

¹² (ראה גלגולי נשמות אות א. רב אחא בר יעקב. שכל תלמידי ישיבת אביו היו גלגולי של בני הגבעה זאת).

— [שנאמר:] "איננו שמע בקלנו" — שאינו עובר באכילה זו אלא על קולם.

כתוב שצריך שיהיה להם (להורים של הבן סורר ומורה) **אותו קול,**

אם לאשה יש קול אחר ולגבר קול אחר — אז הוא פטור. או היא גבוהה והוא נמוך, או הפוך, [ואין הכוונה נעשה סורר ומורה], הם צריכים להיות אותו גבה, כי ברגע שהם לא אותו גבה אז הוא כבר צוחק עליהם, הוא לועג להם, הם צריכים להיות אותו גבה, הם צריכים להיות עם שני ידים ושני עינים ושני רגלים — כתוב "ותפשו בו אביו ואמו" (דברים כא, ט), "ותפשו" — עם ידים, ועם רגלים, [אמר:] "בגנו זה סורר ומרה איננו שמע בקלנו" — שצריך שיהיה להם אותו קול.

אבל אכלו בתנחומי אבלים, אם הוא אוכל בתנחומי אבלים או מעשר שני בירושלים, או סעודת מצוה [אפלי] מדבריהם — הרי זה פטור. וכן אם אכלה מנבלות וטרפות שקצים

סיריקין, של אנשים פוחזים, רק אז (יש לו דין בן סורר ומורה). אבל אם הוא אוכל עם אנשים מישבים, או בסעודת מצוה, סעודת מלוה מלכה, סעודה בזהו...

גנב משל אביו ואכל אכילה זו ברשות אביו, או שגנב משל אחרים אז לא, אם הוא גנב משל אחרים אז הוא פטור, [בגדי לחיבו] הוא צריך לגנב מאבא שלו, ולגנב מאבא שלו זה הכי קל, הכסף של אבא שלו גלוי, זה הכי קל, מאחרים — הוא צריך לפרץ את הדירה ומשל אבא שלו הוא גונב בקלות, כל לילה הוא לוקח כמה גרושים, הוא קונה פעם גלידה פעם ככה, אז הוא קנה בזה בשר בהמה — בשר בקר.

וכן אם גנב משל אביו ואכל אכילה מכערת כזו ברשות אחרים והיתה אכילת מצוה אפלו מדבריהם או אכילת עברה אפלו מדבריהם הרי זה פטור, אם זה אכילת מצוה אז הוא פטור, סכה, כי בסכות הכל זה אכילת מצוה — אז הוא פטור,

וּרְמָשִׁים, בְּשָׂר טָרֵף, בְּשָׂר חֲזִיר
 [אֲזִי הוּא פֶּטוּר]. אֲפֵלוּ אָכַל בְּתַעֲנִית
 צָבוּר, אִם הוּא אוֹכֵל בְּתַעֲנִית
 צָבוּר שֶׁהִיא עֲבָרָה מִדְּבָרֵיהֶם —
 אֲזִי הוּא פֶּטוּר מִמִּיתָה.
 אֲזִי כָּל זֶה אֲנַחְנוּ רוֹאִים כְּאֵן שֶׁעוֹף
 זֶה לֹא בְּשָׂר, "אֵךְ בְּשָׂר בְּנִפְשׁוֹ
 דָּמוֹ לֹא תֹאכְלוּ", אֲזִי הֶרְמַב־ם
 אוֹמְרִים: שֶׁבְּעוֹף אֵין דִּין אֲבָר מִן
 הַחַי, אֲזִי יְכוּל לְהִיּוֹת שְׂזָה הִיְתָה
 הַמַּחֲלֶקֶת [יוֹסֵף וְהָאֲחִים], עֲכָשְׁיוֹ
 קָרְאָנוּ בְּפָרֶק ז' בְּהִלְכוֹת מִמְרִים.
 עֲכָשְׁיוֹ עוֹבְרִים לְהִלְכוֹת מְלָכִים
 פָּרֶק ט' הִלְכָּה י"א,
 הֶרְמַב־ם אוֹמְרֵי עַל הָעוֹף... אָדָם
 צָרִיךְ לְלַמֵּד אֶת כָּל הֶרְמַב־ם,
 עֲכָשְׁיוֹ זֶה סְכוּת, עַד סְכוּת הַבָּא
 — לְגַמֵּר אֶת כָּל הֶרְמַב־ם, לְהַכִּיר
 אֶת כָּל הַהִלְכוֹת, זֶה הִלְכוֹת
 פְּשׁוּטוֹת, אֲפֶשֶׁר לְלַמֵּד אֶת כָּל
 הַהִלְכוֹת מִגִּיל שְׁלֹשׁ, מִגִּיל שְׁלֹשׁ
 כֶּבֶד אֲפֶשֶׁר לְגַמֵּר אֶת כָּל
 הֶרְמַב־ם, כָּל יוֹם פָּרֶק, אֲזִי אֲפֶשֶׁר
 לְגַמֵּר אֶת הַכֹּל עַד סְכוּת הַבָּא.

אֲזִי שֶׁהֵם אֹכְלוּ בֶּן פְּקוּעָה, אֲתָה
 שׁוֹחֵט פָּרָה אוֹ עֵז אוֹ כֶּבֶשׂ,
 יוֹצֵא גְדִי / טֹלָה / עֶגֶל, אֲזִי אֲתָה
 יְכוּל לְאָכַל אוֹתוֹ, אֲתָה לֹא צָרִיךְ
 לְשַׁחֵט, אֲתָה יְכוּל לְחַנֵּק אוֹתוֹ,
 לִיתֵת לוֹ מִכַּת חֲשָׁמַל, אֲתָה לֹא
 צָרִיךְ לְשַׁחֵט אוֹתוֹ, רַק אִם הוּא
 מִפְרִיס עַל הָאָרֶץ — אִם הוּא כֶּבֶד

אֲזִי שֶׁהֵם אֹכְלוּ בֶּן פְּקוּעָה, אֲתָה
 שׁוֹחֵט פָּרָה אוֹ עֵז אוֹ כֶּבֶשׂ,
 יוֹצֵא גְדִי / טֹלָה / עֶגֶל, אֲזִי אֲתָה
 יְכוּל לְאָכַל אוֹתוֹ, אֲתָה לֹא צָרִיךְ
 לְשַׁחֵט, אֲתָה יְכוּל לְחַנֵּק אוֹתוֹ,
 לִיתֵת לוֹ מִכַּת חֲשָׁמַל, אֲתָה לֹא
 צָרִיךְ לְשַׁחֵט אוֹתוֹ, רַק אִם הוּא
 מִפְרִיס עַל הָאָרֶץ — אִם הוּא כֶּבֶד

אֲזִי שֶׁהֵם אֹכְלוּ בֶּן פְּקוּעָה, אֲתָה
 שׁוֹחֵט פָּרָה אוֹ עֵז אוֹ כֶּבֶשׂ,
 יוֹצֵא גְדִי / טֹלָה / עֶגֶל, אֲזִי אֲתָה
 יְכוּל לְאָכַל אוֹתוֹ, אֲתָה לֹא צָרִיךְ
 לְשַׁחֵט, אֲתָה יְכוּל לְחַנֵּק אוֹתוֹ,
 לִיתֵת לוֹ מִכַּת חֲשָׁמַל, אֲתָה לֹא
 צָרִיךְ לְשַׁחֵט אוֹתוֹ, רַק אִם הוּא
 מִפְרִיס עַל הָאָרֶץ — אִם הוּא כֶּבֶד

אֲזִי שֶׁהֵם אֹכְלוּ בֶּן פְּקוּעָה, אֲתָה
 שׁוֹחֵט פָּרָה אוֹ עֵז אוֹ כֶּבֶשׂ,
 יוֹצֵא גְדִי / טֹלָה / עֶגֶל, אֲזִי אֲתָה
 יְכוּל לְאָכַל אוֹתוֹ, אֲתָה לֹא צָרִיךְ
 לְשַׁחֵט, אֲתָה יְכוּל לְחַנֵּק אוֹתוֹ,
 לִיתֵת לוֹ מִכַּת חֲשָׁמַל, אֲתָה לֹא
 צָרִיךְ לְשַׁחֵט אוֹתוֹ, רַק אִם הוּא
 מִפְרִיס עַל הָאָרֶץ — אִם הוּא כֶּבֶד

אֲזִי שֶׁהֵם אֹכְלוּ בֶּן פְּקוּעָה, אֲתָה
 שׁוֹחֵט פָּרָה אוֹ עֵז אוֹ כֶּבֶשׂ,
 יוֹצֵא גְדִי / טֹלָה / עֶגֶל, אֲזִי אֲתָה
 יְכוּל לְאָכַל אוֹתוֹ, אֲתָה לֹא צָרִיךְ
 לְשַׁחֵט, אֲתָה יְכוּל לְחַנֵּק אוֹתוֹ,
 לִיתֵת לוֹ מִכַּת חֲשָׁמַל, אֲתָה לֹא
 צָרִיךְ לְשַׁחֵט אוֹתוֹ, רַק אִם הוּא
 מִפְרִיס עַל הָאָרֶץ — אִם הוּא כֶּבֶד

אם קבלו עליהם מדרבנן;
האחים אמרו: אנחנו קבלנו
דאורייתא, לא דרבנן. גם בזה הם
חלקו. יש מאה אפשרויות על מה
הם חלקו, או שהם חלקו שהם
לא תיבים בדרבנן, אמרו לו:
בסדר, אבל אברהם קבל ערובי
תבשילין — "עקב אשר שמע
אברהם בקלי וישמר משמרתי
מצותי חקותי ותורתתי" (בראשית כו, ה)
— אפלו ערוב תבשילין, אז
אמרו לו [האחים ליוסף]: זה אברהם
קבל את זה, זה לאברהם, אברהם
יצחק ויעקב, שלשת האבות

דרך על הרצפה [הוא צריך שחיטה
מדרבנן], העגל תוך חמש דקות כבר
דורך על הרצפה, כבר הולך, לא
כמו ילד שהוא הולך רק בגיל
שנתיים, העגל הולך מיד, אז אם
העגל כבר מפריס והולך, אז הוא
כבר נקרא בעל חי, בעל חי [בפני]
עצמו, זה לא חתיכת בשר
מהאמא, ואז תיבים עליו, אז
תיבים מדרבנן. אז זה גם היה
[מחלוקת האחים ויוסף].

אז כל זה זה מחלוקת בין יוסף
והאחים, אם תיבים בדרבנן,

הַפְּרָקִי דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, אֲבָל לְפִי
הַמְדַרְשׁ הַגְּדוֹל הַחֲטָא שֶׁל קִין
וְהֵבֵל הָיָה בְּלִיל פֶּסַח¹³, אֲמָרוּ לוֹ:
עַכְשָׁיו לֵיל פֶּסַח, עַכְשָׁיו נִמְחָלִים
כָּל הָעֲוֹנוֹת, עַכְשָׁיו זֶה הַרְגַע שֶׁכָּל
שַׁעְרֵי הַשָּׁמַיִם נִפְתָּחִים. כִּי בְּלִיל
הַסֵּדֶר נִפְתָּחִים כָּל הַשַּׁעְרֵי שָׁמַיִם.
כְּתוּב שְׁזֶה הָיָה לֵיל הַסֵּדֶר,
שִׁיעֶקֶב הֵבִיא אֶת שְׁנֵי
הַכְּבָשִׂים [לְיִצְחָק] זֶה הָיָה לֵיל
הַסֵּדֶר¹⁴, "וַעֲשֵׂה לִי מִטְעָמִים"
(בְּרֵאשִׁית כז, ד) — זֶה הָיָה לֵיל הַסֵּדֶר
[וַיִּצְחָק בְּקֶשׁ קְרָבוֹ פֶּסַח]. וְאִזּוֹ הוּא [עֲשׂוֹ]
הַלֵּךְ וְצָד צְבָיִים אֲבָל הַשֵּׁטֶן הַתִּיר
אֶת הַקְּשָׁרִים, אִזּוֹ הוּא הַתְּעַסֵּק עִם
זֶה עַד חֲצוֹת, עַד חֲצוֹת לַיְלָה הוּא
הַתְּעַסֵּק בְּצִיד צְבָיִים, עַד חֲצוֹת,
וּבְחֲצוֹת הוּא כְּבָר פֶּסֶס אֶת
הָאֲפִיקוֹמָן אִזּוֹ הוּא הֵבִיא כָּלֵב,
אוֹמֵר הַמְדַרְשׁ שֶׁהוּא הֵבִיא כָּלֵב,
בְּמָקוֹם לְהֵבִיא צְבֵי הוּא הֵבִיא

קָבְלוּ אֶפְלו עָרוֹב תְּבַשְׁלִין [וְטָעְנוּ
הָאֲחִים שֶׁהֵם לֹא מְחַבְּבִים גַּם הֵם לְמַיִם עַד פְּדֵי קָדָה,
אֶלָּא רַק מְצוֹת דְּאוֹרֵיחָא].

[מְבָאָר אֶת מֵהוּת "עָרוֹב תְּבַשְׁלִין":
שְׁעַכְשָׁיו יְהִיָּה
שְׁבוּעוֹת, עַכְשָׁיו אֲנַחְנוּ פֶּסַח יְהִיָּה
עַכְשָׁיו הַשָּׁנָה פֶּסַח יְהִיָּה
בְּ[תש"פ"ד ראש השנה [תשפ"ה]
יְהִיָּה בְּיוֹם חֲמִישִׁי שְׁשִׁי [ואחר כך]
שְׁבֵת, אִזּוֹ פֶּסַח יְהִיָּה בְּיוֹם שְׁלִישִׁי,
אֲבָל שָׁנָה הַבָּאָה אִזּוֹ פֶּסַח יְהִיָּה
בְּיוֹם רֵאשׁוֹן, עַכְשָׁיו בְּ[תש"פ"ה זֶה
יֵצֵא פּוֹרִים הַמְשַׁלֵּשׁ, זֶה יֵצֵא פֶּסַח
בְּיוֹם רֵאשׁוֹן אִזּוֹ שְׁבוּעוֹת זֶה יוֹם
שְׁנֵי, אֲבָל כְּשֶׁפֶסַח יְהִיָּה בְּיוֹם
חֲמִישִׁי אִזּוֹ שְׁבוּעוֹת יְהִיָּה בְּיוֹם
שְׁשִׁי, וְאִזּוֹ יְהִיָּה עָרוֹב תְּבַשְׁלִין.]

אִזּוֹ אֲנַחְנוּ עַכְשָׁיו בְּעָרוֹב
תְּבַשְׁלִין, אִזּוֹ אֲבָרְהֵם
אֲבִינוֹ קַיִם עָרוֹב תְּבַשְׁלִין, כִּי [-]
כְּתוּב שֶׁהָיָה לֵיל פֶּסַח, שְׁלִפִי

מֵרֵאשִׁית מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

נגזזו לצמור ונתעבחה מנחת קין ונתרצה מנחת הבל שני
וישע ה' אל הבל ואל מנחתו
¹⁴ פרקי דר' אליעזר, פרק ל"ג
"הגיע ליל פסח, קרא יצחק לעשו בנו הגדול ואמר
לו, בני, זה הלילה כל העולם כולו אומרים בו הלל,
ואוצרות טללים נפתחים בזה הלילה".

¹³ פרקי דרבי אליעזר - פרק כא
ויהי קין איש אוהב לורוע ויהי הבל איש אוהב לרעות
צאן זה נותן ממלאכתו מאכל לזה והגיע ליל יום טוב
בפסח וקרא אדם לבניו ואמר להן עתידין ישראל
להקריב קרבנות פסחים הקריבו גם אתם לפני
בוראכם והביא קין מותר מאכלו קליות זרע פשתן
והביא הבל מבכורות צאנו ומחלביהן כבשים שלא

לְכַל הַבְּרָכוֹת, זֶה כְּנֶגֶד הַקְּרִיבָן שֶׁל פֶּסַח — הָאֲפִיקוֹמָן, הַבִּיצָה זֶה כְּנֶגֶד [קְרִיבָן] חֲגִיגָה, אִז הָאֲפִיקוֹמָן זֶה הֵכִי חָשׁוּב, זֶה הַכּוֹזֵית הֵכִי חָשׁוּב מְכַל הַסְּעוּדָה, זֶה הַזֵּית הָאֲמִתִּי.

וְעִשׂוּ — אַחַר אֶת הָאֲפִיקוֹמָן, זֶה הָיָה הַבְּרוּךְ, זֶה הָיָה הָאֲסוֹן, כִּי הוּא אַחַר אֶת הָאֲפִיקוֹמָן אִז הוּא כְּבָר לֹא קִבַּל אֶת הַבְּרָכוֹת, הוּא אַחַר אֶת הַכֹּל. אִז יִצְחָק הִרְאָה לוֹ חֵלֶק מֵהָאֲפִיקוֹמָן, זֶה כְּבָר פְּחוֹת מַכּוֹזֵית, אֲנַחְנוּ גְמַרְנוּ אֶת כָּל הָאֲפִיקוֹמָן, אִין אֲפִיקוֹמָן, נִשְׁאַר לוֹ פְּחוֹת מַכּוֹזֵית. וְעַל זֶה "וַיִּשְׁטַם עֲשׂוּ אֶת יַעֲקֹב" (בְּרֵאשִׁית כז, מא).

לָמָּה "וַיִּשְׁטַם"? קִבַּלְתָּ אֶת כָּל הָעוֹלָם... אֲנִי הָיִיתִי שְׁלֹשׁ שָׁנִים בְּגוֹאֲטְמָלָה, זֶה הַמָּקוֹם הֵכִי יָפָה בְּעוֹלָם, אֶתְהָ רוּאָה אֶת הָאוֹקֵינוֹס הַשְּׂקֵט, אֶת הָאוֹקֵינוֹס הָאֲטֵלְנִטִּי אֶת כָּל הָאוֹקֵינוֹסִים אֶתְהָ רוּאָה מִשָּׁם, זֶה כְּזֶה מָקוֹם שְׂאֶתְהָ רוּאָה אֶת הַכֹּל בְּיַחַד, כְּמוֹ שֵׁשׁ מִצְפָּה הָרִים לֵיד הַמוֹנִפוֹרְט

כָּלֵב, הוּא רָאָה שֶׁכָּל פְּעַם הוּא צָד צְבִי קוֹשֵׁר אוֹתוֹ וְהִשְׁטֵן מִתִּיר לוֹ אֶת זֶה, הִשְׁטֵן מִתִּיר לוֹ אֶת זֶה אֶת הַצְּבִי, אִז הוּא [יִצְחָק] הִרְיַח רִיחַ שֶׁל גִּיהֶנָם אִז הוּא הַבֵּין שְׂזֶה בְּשָׂר טָרֵף, כִּי זֶה הָיָה בְּשָׂר שֶׁל כָּלֵב. אִז זֶה הָיָה הַכֹּל לֵיל הַסֶּדֶר, הַכֹּל הָיָה לֵיל פֶּסַח.

וּבִשְׁוֹת הוּא [עֲשׂוּ] פֶּסַח אֶת הָאֲפִיקוֹמָן, [בְּנִרְמֵז בְּמַה שְׂאֲמַר לוֹ יִצְחָק]: "בְּמַרְמָה" (בְּרֵאשִׁית כז, לה), מַה זֶה "בְּמַרְמָה"? גִּימְטְרִיא אֲפִיקוֹמָן! "בְּמַרְמָה" זֶה 287, אֲפִיקוֹמָן זֶה 287, אִז "בְּמַרְמָה" — הוּא אַחַר אֶת הָאֲפִיקוֹמָן, אֲסוֹר לְאַחַר אֶת הָאֲפִיקוֹמָן, אָדָם צָרִיךְ לְאַכֵּל אֲפִיקוֹמָן, עוֹד חֲצִי שָׁנָה — זֶה יִהְיֶה שְׁבַע חֲדָשִׁים, זֶה שָׁנָה מְעַבְרָת, יִהְיֶה אֲפִיקוֹמָן, אֲסוֹר לְהַפְסִיד אֶת זֶה. כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְהִיּוֹת עַר בְּאֲפִיקוֹמָן, גַּם הַיְלָדִים צָרִיכִים לְהִיּוֹת עָרִים בְּאֲפִיקוֹמָן, צָרִיכִים לְאַכֵּל אֶת זֶה עַד חֲצוֹת, אִז הוֹלְכִים לְפִי רַבְּנוּ תָם, אִז זֶה יוֹצֵא 1:30 עַד 1:30 צָרִיכִים לְגַמֵּר אֶת הָאֲפִיקוֹמָן, זֶה מְסַגֵּל לְעִשְׂרוֹת, אֲפִיקוֹמָן מְסַגֵּל

הם חִלְקוּ אִם מִתֵּר לְהַגִּישׁ [לְבָנֵי
 דוּדֵיהֶם – בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל] אֲבָר מִן הַחֵי. כִּי
 ה[–] שׁוֹאֵל בֵּי"ד: אִם מִתֵּר לְהַגִּישׁ
 אֲבָר מִן הַחֵי לְבָנֵי נָח, יֵשׁ עֲכָשְׁיו
 חֲתָכוּ לְשׁוּר אֶת הַרְגֵל, אוֹ שֵׁישׁ
 שָׁם רֶגֶל שֶׁל כֶּבֶשׂ, רֶגֶל שֶׁל עֵז,
 הוּא רוּצָה לְהַגִּישׁ רֶגֶל קְרוּשָׁה,
 קוֹרְאִים לָזֶה "גֹּאֲלֵע", גֹּאֲלֵע
 בְּאִיִּדִישׁ, הֵיִינוּ אוֹכְלִים אֶת זֶה כָּל
 שַׁבָּת, אִמָּא שְׁלֵי הֵיתָה הוּנְגְרִיָּה
 הֵיִינוּ אוֹכְלִים "גֹּאֲלֵע" – רֶגֶל
 קְרוּשָׁה, עֲכָשְׁיו רוּצִים לְהַכְנִיס
 רֶגֶל קְרוּשָׁה, יֵשׁ לָךְ כֶּבֶשׂ אֶתָּה
 רוּצָה לְהַגִּישׁ גֹּאֲלֵע אֶתָּה רוּצָה
 לְהַגִּישׁ אֶת הַמֶּח שֶׁל הָעֵצִים –
 רֶגֶל קְרוּשָׁה, אוֹ אֶתָּה רַק שֵׁם אֶת
 זֶה [עַל הַשְּׁלֶחֶן לְפָנֵי בְּנֵי נָח], אוֹ מִתִּי אֶתָּה
 עוֹבֵר עַל "לְפָנֵי עוֹר" [לֹא תִמֹן מִכְשֶׁל] "
 (עֵינְרֵא יט, יד)? כֶּשֶׁאֶתָּה שֵׁם אֶת זֶה
 בְּתוֹךְ הַפֶּה, רַק אִם אֶתָּה מְכַנִּים
 אֶת הָאֲבָר מִן הַחֵי בְּתוֹךְ הַפֶּה
 אֶתָּה עוֹבֵר עַל "וְלִפְנֵי עוֹר" שֶׁל
 אֲבָר מִן הַחֵי, [וְאִם כֵּן כֹּל זְמַן שֶׁלֹּא הַכְנִיס
 לְפִים, אֵלֵא הֵנִיחַ לְפָנֵיהֶם וְהֵם אִכְלוּ זֶה מוֹתֵר]
 וְלְבָנֵי נָח הַגְּמָרָא אוֹמְרֵת בְּדָף ו'
 עֲמוּד ב' בְּעִבּוּדָה זָרָה, שְׁמִתִּי
 אֶתָּה תֵּיב עַל "וְלִפְנֵי עוֹר" לְבָן

לְמַעַלָּה מִטְּבַרְיָה, אוֹ יֵשׁ שְׁעָה
 שְׂאֵתָּה יְכוּל לְרֵאוֹת גַּם אֶת הַיָּם
 הַתֵּיכוֹן וְגַם אֶת יַם הַמֶּלַח וְגַם אֶת
 הַכַּנְרֵת. אוֹ בְּגוֹאֲטְמָלָה אֶתָּה יְכוּל
 לְרֵאוֹת אֶת כָּל הָאוֹקֵינוֹסִים בְּיַחַד,
 גַּם אֶת הָאוֹקֵינוֹס הָאֲטְלָנְטִי –
 שְׁשֵׁם שְׁקַעָה אֲטְלָנְטָה, שְׂזֵה הִיָּה
 בְּדוֹר אָנוּשׁ – הַכֹּל שְׁקַע, וְגַם
 אֶתָּה רוֹאֵה אֶת הָאוֹקֵינוֹס הַשְּׁקַט
 – שְׂזֵה הַכִּי שְׁקַט שְׁבַעֲוֹלָם, אֵינן
 כְּזֵה שְׁקַט, אִמָּנָם יֵשׁ שֵׁם גְּלִים שֶׁל
 שְׁלִשִׁים מְטֵר וְשֶׁל אַרְבָּעִים מְטֵר
 – אֲכָל זֶה "לֹא נוֹרָא" בְּסֵף הַכֹּל
 זֶה "שְׁקַט"...

אוֹ הָאֲחִים וְיוֹסֵף, הָאֲחִים חִלְקוּ
 בְּמֵאָה אֶפְשָׁרוּיּוֹת, אוֹ לְמִשְׁל

נח? רק כשהוא עומד מהצד
 השני של הנהר, הוא עומד בצד
 השני של הנהר ואין לו סירה, אין
 לו איך לעבר, ויש אבר מן החי
 או דבר שאסור לאכל את זה לבן
 נח, לבן נח אסור אבר מן החי —
 זה הבשר היחידי שאסור לו
 לאכל, וזה מחלקת אם זה נוהג
 גם בטמאים או רק בטהורים,
 רבנן אומרים שזה נוהג גם
 בטמאים וגם בטהורים.
 אז על כל פנים אחד המחלוקות
 שהיה בין יוסף והאחים זה
 היה אם מתר להגיש אבר מן
 החי. עכשיו באים בני ישמעאל
 [שהם] בני דודים. כי כשמכרו [לאחר
 מנן] את יוסף, כי כתוב [שמכרו את
 יוסף] גם ישמעאלים וגם מדנינים,
 כתוב שלש פעמים "ישמעאלים
 מדנינים, ישמעאלים מדנינים",
 אצל פוטיפר כתוב פעמים, פעם

כתוב (בראשית לט, א) שהוא קנה
 אותו מהישמעאלים, ופעם כתוב
 (בראשית לו, לו) שהוא קנה אותו
 מהמדנינים, תחליט, צריכים
 להחליט, מישהו חייב להחליט,
 אי אפשר ככה, זה לא פה הפקר,
 תחליט: או ישמעאלים או
 מדנינים. אז כתוב וימכרו אותו
 לישמעאלים, כתוב למדנינים. אז
 פוטיפר קנה אותו אז פעם כתוב
 מהישמעאלים ופעם כתוב שקנה
 אותו מהמדנינים, אלא
 הישמעאלים הם בני דודים, הם
 בני אברהם יצחק ויעקב, הם
 מכירים את יוסף, הם באים
 לשמחות, לתחנות. פעם היו
 האורחים, היה חתנה רצו לעשות
 שמח וקוקים... [15].

אז עכשיו באים, רוצים לשחק
 בזקוקים, אז מי באים? בני
 ישמעאל. בני ישמעאל היו באים

מראי מקומות והערות

15 עכשיו שם ליד נונה בצפון עיראק נשרפו שם
 150 ערבוישים, תמימים, מסכנים, קדושים וטהורים,
 עלו בלהבות, עלו בלהבות השמימה, בסערה
 השמימה, במרובה של אש וסוסי אש, שחקו
 בזקוקים, שחקו, זרקו וקוקים, כלם באות עם
 שמלות הכי יקרות, זה בכלל לא שמלות זה רק עשוי
 מנור, זה עשוי ממ... שהזקוקים תפסו את זה, אז זה

שירי וקוקים אז כל השמלות עלו בלהבות, וי
 איש נשרפו, ויש הרבה פצועים קשה. כל זה קרה
 בשבוע שעבר, הייתי בלונה של אחד מהם, זה היה
 באמת מצער, זה היה באמת... כנינו וכה, ואמרנו
 קדיש, והכל. אז הם עלו בלהבות השמימה, עלו
 בסערה השמימה.

בְּצַהֲרִים, הַצְדִּיק מֵאִיר
כְּמוֹ שֶׁמֶשׁ. כְּתוּב שֶׁמֶשֶׁה הָאִיר
כְּמוֹ שֶׁמֶשׁ, הוּא הֵלֶךְ עִם מְסוּהָ,
כָּל הַגּוֹף מֵאִיר. תּפּוּחַ רָגְלוֹ שֶׁל
אָדָם הָרָאשׁוֹן הִיָּה מְכֻהָ גִלְגַּל
חֲמָה, אִז מֵה הַפְּנִים... [אִיזָה אֹר
הָאִיר].

הַפְּנִים שֶׁל מֹשֶׁה — "קָרַן עוֹר
פָּנָיו" (שְׁמוֹת ל"ד, ט"ז), זֶה הִיָּה
מֵאִיר כְּמוֹ שֶׁמֶשׁ, [מִי שֶׁהָיָה מְסַתְּפֵל עָלָיו]
זֶה הִיָּה כְּוִיָּה בְּעֵינָיִם, אִי אֶפְשָׁר
לְהַסְתַּפֵּל עָלָיו, הוּא הֵלֶךְ עִם
מְסוּהָ, אַרְבָּעִים שָׁנָה הוּא הוֹלֵךְ
עִם מְסוּהָ, מְתִי שֶׁהוּא יוֹרֵד עִם
הַלּוּחֹת, עִם הַלּוּחֹת הַשְּׁנִיאוֹת,
הוּא הוֹלֵךְ עִם מְסוּהָ, יוֹם כְּפוּר —
הוּא הוֹלֵךְ עִם מְסוּהָ, אָדָם הוֹלֵךְ
40 שָׁנָה עִם מְסוּהָ, אִי אֶפְשָׁר
לְהַבִּין אֶת זֶה בְּכֻלּוֹ. מְדַבְּרִים
אֵתוֹ, וְהוּא הוֹלֵךְ עִם מְסוּהָ. אִז
הַפְּנִים שֶׁל מֹשֶׁה זֶה מֵאִיר כְּמוֹ
שֶׁמֶשׁ, הַפְּנִים שֶׁל הַצְדִּיק זֶה
מֵאִיר כְּמוֹ שֶׁמֶשׁ!

בְּרַנֵּעַ שֶׁהוֹצִיאוֹ אֶת יוֹסֵף מֵהַבּוֹר
וְנָתַנוּ לוֹ מִשֶּׁהוּ לְאָכַל אִז
הוּא חָזַר לְמִרְאָה שְׁלוֹ, חָזַר לְצַבֵּעַ

כָּל חֲתָנָה, כָּל בְּרִית, כָּל פְּדִיּוֹן
הַבֵּן, הָיוּ בָּאִים בְּנֵי יִשְׁמַעֵאל, הֵם
הַפִּירוּ, הַפִּירוּ אֶת יוֹסֵף, הַפִּירוּ אֶת
יְהוּדָה, הַפִּירוּ אֶת כָּלָם, זֶה בְּנֵי
דוֹדִים. אִז בְּנֵי יִשְׁמַעֵאל הָיוּ בָּאִים
לְכָל הַחֲתָנוֹת. וּמוֹצִיָּאִים אֶת יוֹסֵף
מֵהַבּוֹר, הִישְׁמַעֵאלִים אוֹמְרִים:
זֶה יוֹסֵף! הֵם [הָאֲחִים] אָמְרוּ: לֹא,
זֶה עֶבֶד מִרְדָּן, אֲנַחְנוּ זָרְקָנוּ אוֹתוֹ
לְבוֹר, וְרוֹצִים לְמַכֵּר אוֹתוֹ. "זֶה
לֹא עֶבֶד" הֵם [- בְּנֵי יִשְׁמַעֵאל] אָמְרוּ.
יוֹסֵף הִיָּה [יְרוּק], הוּא הִיָּה כְּלוֹ לְבָן,
יָרֵק — לְבָן, הֵעֵלוּ אוֹתוֹ מֵהַבּוֹר
הוּא קָבַל אֶת הַצַּבֵּעַ שְׁלוֹ, רָאוּ
שֶׁזֶה יוֹסֵף הַצְדִּיק, מִיָּד הַחֲזִירוּ
אוֹתוֹ, אָמְרוּ "זֶה יוֹסֵף, מֵה, אֲתָם
מוֹכְרִים אֶת אַח שְׁלָכְם?! בְּשׁוּם
אֶפֶן לֹא". אִז טוֹב...

אִז הִלְכוּ וְהִגִּיעוּ מְדִינָיִם, אִז
הִגִּיעוּ מְדִינָיִם אִז מָכְרוּ אוֹתוֹ
לְמְדִינָיִם, וְהַמְדִינָיִם מוֹצִיָּאִים
אוֹתוֹ מֵהַבּוֹר — רוֹאִים שֶׁזֶה בֶּן
מֶלֶךְ, הֵם גָּנְבוּ בֶּן מֶלֶךְ, אוֹי
וְאָבוֹי, עוֹד מַעֲט תְּבֵא מִשְׁטָרָה,
יְבֵא זֶה וְיִגִּידוּ שֶׁגָּנְבוּ בֶּן מֶלֶךְ...

יוֹסֵף הִיָּה מֵאִיר כְּמוֹ שֶׁמֶשׁ

שלו, הוא מאיר מסוף העולם וְעַד סוּפוֹ, הוא מאיר, רואים שהוא מאיר כמו שמש, זה בן מלך, זה לא סתם. המדינים לא הכירו [שהוא יוסף אלא זהו על פי המראה שמדבר ב"בו מלך"], אבל הישמעאלים [הכירו בו שהוא יוסף, פאמור]. המדינים נבהלו, אוי ואבוי, עוד מעט תגיע המשטרה, יגיע ה-F.B.I. הק.ג.ב. יגיע המוסד, יגידו שגנבנו בן מלך, איזה בן מלך גנבתם, תראו הוא מאיר כמו שמש, זה לא עבד, זה לא כושי, זה יוסף הצדיק. אז מיד הם מכרו אותו, אז הם מכרו אותו לישמעאלים, לישמעאלים אחרים, לא אותם הישמעאלים, הישמעאלים הראשונים לא רצו לקנות אותו, התזירו אותו לבור, הם ראו שזה יוסף, אז [המדינים] מצאו ישמעאלים חדשים, אמרו: מצאנו איזה עבד, קנינו אותו, רוצים למכר אותו, להרויח עליו משהו. מכרו אותו בכמה דולרים יותר, וזהו, הרויחו כמה דולרים. ואחרי זה הישמעאלים מכרו אותו למדינים, הישמעאלים גם

נבהלו, אז הקבוצה של הישמעאלים הבאים [כלומר הנוכחית שקנו מהמדינים שקנו מהאחים] כבר לא הכירו אותו, אבל ראו שהוא בן מלך, מכרו אותו עוד פעם למדינים. המדינים האלה עוד פעם מכרו אותו, יוצא שבסוף פוטיפר קנה אותו גם מהישמעאלים וגם מהמדינים, כי כשמכרו לו [- לפוטיפר] אותו הישמעאלים אז הוא אמר: זה בן מלך! אז הוא אמר: ממי קניתם אותו? אז הוא שאל: ממי קניתם אותו? אז הם ספרו שהם קנו אותו מהמדינים, אז כבר לא יכלו לדעת מי הוא. וזה שהוא אומר "כי גנב גנבתי מארץ העברים וגם פה לא עשיתי מאומה כי שמו אתי בבור" (בראשית מ, טו), הוא היה בתוך בור ממש, מתחת האדמה.

בור שזה כמו ר' לוי יצחק שמו אותו בתוך בור. כשר' לוי יצחק הגיע לקיוב לפני ההוצאה להרג, כי הוא היה קונטרס רבולוציונר, רבולוציונר זה מהפכן, מהפכן, והחוקר שאל

אותו: (חסר בהקלטה) אמר לו ר' לוי יצחק: תדבר אתי באידיש. כי החוקר היה יהודי, כל הקומוניסטים היו יהודים, היה את טרוצקי הוא נהרג בתחמשה עשר באב, לנין בט"ו בשבט, אחד בט"ו בשבט ואחד בט"ו באב, זה היה גרזן של קרח, של מטפסי קרח מטפסי הרים.

[היה עכשיו מטילים שטיפסו על צוק והחוט] נקרע להם, איך שהם ירדו מהצוק למעלה הגיעו עם הליקופטרים לחליץ אותם, זה עכשיו קרה אתמול, כי לחלוננים אין להם מה לעשות, אין להם

אז מדברים עכשיו על יוסף הצדיק, שיש פה מאה אפשרויות על מה האחים חלקו,

הולכים לשוחט, עד

החתנה [של מורינו הרב כח היה], כי היום
 כָּבַר הַכֹּל מוֹכֵן, [אבל אז] הִיוּ
 הוֹלְכִים לְשׁוֹחֵט, הַשׁוֹחֵט הָיָה
 שׁוֹחֵט, הַתְּרַנְּגֵלֶת הָיְתָה מְפָרְקֶסֶת
 חֲמֵשׁ דְּקוֹת, הִיא מְפָרְקֶסֶת, וְהִיא
 עֶפְפָּה וְהִיא זֶה. וְאַחַד שְׁחַט יוֹנָה
 וְהַיּוֹנָה עֶפְפָּה לוֹ. [ובן] אָדָם הַדְּבִיק
 אֶת הַקֶּנֶה וְאֶת הַוֹּשֵׁט [לאחר שחטקו את
 ראשו], שֶׁם לְעֲצָמוֹ אֵיזָה דְּבִק, אִז
 הוּא שְׁחַט אֶת הַיּוֹנָה וְהִיא עֶפְפָּה לוֹ
 אַחֲרֵי הַשְּׁחִיטָה, זֶה סִפּוּר יְדוּעַ.
 אִז אֶפְלוּ אָדָם שׁוֹחֵט אֶת הַקֶּנֶה
 וְאֶת הַוֹּשֵׁט הוּא יָכוֹל לַחֲיוֹת,
 אֶפְשָׁר לְהַדְּבִיק. אִז הָיָה אֶחָד
 שֶׁהִכְדוּר חָלַף לוֹ כָּאֵן וּמִיד
 הַדְּבִיקוּ לוֹ אֶת זֶה, חֵיל שֶׁהִכְדוּר
 עָבַר לוֹ בְּצִוָּאָר אִז מִיד הִבִּיאוּ
 דְּבִק, וְהָיָה לָהֶם דְּבִק, וְהַדְּבִיקוּ לוֹ
 כָּאֵן וְזֶה נְדָבֵק מִיד, הַקֶּנֶה וְהַוֹּשֵׁט
 נְדָבֵקוּ.

אִז אָדָם יָכוֹל לְשַׁחַט בֵּן אָדָם,
 [והנשחט לא ימות], וְלִכֵּן הָרַמְבַּ"ם
 כּוֹתֵב גַּם בְּהִלְכוֹת רוֹצֵחַ וְגַם
 בְּהִלְכוֹת גְּרָיִם וְגַם בְּהִלְכוֹת גִּטִּין
 פָּרַק ב' שְׁאֶפְלוּ אִם שׁוֹחֲטִים בֵּן
 אָדָם, הוּא חַי, הוּא צָלוּל. זֶה לֹא

או חֲלָקוּ בְּדַרְבְּנָן, שְׁאָמְרוּ (חֶסֶד
 בַּהֲקֻלָּטָה) [שֶׁהֵם לֹא תִּבְיִים לְקַיִם מִצְוֹת דְּרַבְּנָן אֶלָּא
 רַק קִבְּלוּ עַל עֲצָמָם קִדְּם מִתּוֹ תוֹרָה מִצְוֹת
 דְּאוֹרֵיזְא].

[אפן] נוֹסֵף לְמַחְלָקָתָם: שְׁחָלְקוּ אִם יֵשׁ לָהֶם דִּין
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹ דִּין בְּנֵי נֹחַ, כִּי יֵשׁ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל
 קָלָא יוֹתֵר עַל בְּנֵי נֹחַ בְּעֵינָן אֶבְרָ מִן חַחֵי וְהוּא כִּי יֵשׁ
 "אִמְצָא" - שְׂאָה בְּשׂוֹר שֶׁל מְקוֹם בֵּית הַשְּׁחִיטָה
 שְׁתּוֹבֵב שְׁמֵי שְׁחוּלָה יָכוֹל לְאָכְלוּ מִיד לְאַחַר
 הַשְּׁחִיטָה בְּעוֹד הַבְּהֵמָה מְפָרְקֶסֶת, וְלִבָּן נֹחַ אֶסוּר
 לְאָכְלוּ מִשְׁעַם אֶבְרָ מִן חַחֵי] — אוֹכְלִים אֶת
 הַבְּשָׂר הַזֶּה, מִי שְׂרוּצָה לְהִיּוֹת
 בְּרִיא — שְׂיֵאכֵל בְּשׂוֹר, שְׂיִקַּח
 כְּבֶשׂ יִקַּח שׂוֹר וְיִשְׁחַט אוֹתוֹ וּמִיד
 יֵאכֵל מִבֵּית הַשְּׁחִיטָה —
 מֵהַצִּוָּאָר, מֵהַגְּרוֹן, יֵאכֵל מִיד וְאִז
 הוּא יְהִיָּה בְּרִיא. אִז לְיִשְׂרָאֵל מִתֵּר
 לְאָכֵל מִמְּפָרְקֶסֶת וְלִבָּן נֹחַ זֶה
 אֶסוּר, זֶה הַדְּבַר הַיְחִידִי שְׂזָה מִתֵּר
 לְיִשְׂרָאֵל וְאֶסוּר לִבָּן נֹחַ, לִבָּן נֹחַ
 אֶסוּר לְאָכֵל מִמְּפָרְקֶסֶת, אִם הִיא
 מְפָרְקֶסֶת בְּאֶבְרָ אֶחָד אִז הִיא עַדִּין
 אֶסוּרָה בְּאֶכִּילָה. כִּי בְּהֵמָה יָכוֹלָה
 לְפָרֶסֶס חֲצִי שְׂעָה — שְׂעָה הִיא
 יָכוֹלָה לְפָרֶסֶס.

תְּרַנְּגֵלֶת, הִיוּ שׁוֹחֲטִים, הִיוּ

גוֹסֵס, גוֹסֵס כְּכֹר אֵין לוֹ דַּעַת, כִּי זֶה נוֹוֵן בַּמַּח, הַמַּח נִהְיָה מִשְׁתָּק, אָבֵל כְּשִׁשׁוּחֻטִּים בֶּן אָדָם אֵז הוּא צָלוּל, הוּא יְכוּל עוֹד לְקַדֵּשׁ אִשָּׁה וְהוּא יְכוּל לְגַרֵּשׁ אִשָּׁה, הוּא כּוֹתֵב לָהּ גֵט, אֶפְלוּ שְׁשַׁחֲטוּ אוֹתוֹ, עֶכְשָׁיו הִיא צָרִיכָה יְבוּם [כִּי] אֵין לוֹ יְלָדִים — אֵז הוּא נוֹתֵן לָהּ גֵט, בַּמָּקוֹם שֶׁהִיא תַחֲכָה עֶכְשָׁיו עַד שְׂיִבֵּא אָח שָׁלוּ, וְהִיא תִתֵּן לוֹ מְלִיּוֹן דּוֹלָר, כִּי הִיא עֲשִׂירָה [וְאֵינָה רוֹצָה שְׂיִיבֵם אוֹתָהּ], וְהוּא יִגִּיד לָהּ: אֵת רוֹצָה חֲלִיצָה? בְּסִדֵּר, מְלִיּוֹן דּוֹלָר! אֵת לֹא רוֹצָה? לֹא צָרִיף. אֵז הִיא תִשָּׂאֵר עֲגוּנָה. אֵז אֶפְלוּ שְׁשַׁחֲטוּ לוֹ שְׁנֵי סִימָנִים הוּא יְכוּל לְתַת לָהּ גֵט, כִּי עֲדִין דַּעַתָּה צָלוּלָה, הַשְּׁחִיטָה זֶה הוּא עוֹד יְכוּל לְחַיּוֹת עוֹד שְׁלֹשׁ דְּקוֹת — עוֹד שְׁתֵּי דְקוֹת — אַרְבַּע דְּקוֹת אֶפְלוּ.

עֲשֵׂה אֵל [אֲחִיוֹ שֶׁל יוֹאֵב] רָץ "כְּאֶחָד הַצְּבָיִם אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה" (שְׁמוֹנָאָל ב' ב, יח), הוּא רָץ עַל רְאִשֵׁי הַשְּׁבָלִים הוּא רָץ (מְדַבֵּר רַבָּה קִהְלֵת ט, ג), הוּא יְכוּל לָרוּץ 200 קִילוֹמֶטֶר לְשַׁעָה, כְּמוֹ הַסּוֹס הַכִּי מְהִיר שְׁבַע עוֹלָם, אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג אֵת עֲשֵׂה אֵל, וְעֲשֵׂה אֵל הַתְּחִיל לָרוּץ אַחֲרֵי אֲבִנֵר, כִּי אֲבִנֵר הַמְּלִיף אֵת אִישׁ בֶּשֶׁת — אֵת הַבֶּן שֶׁל שָׂאוּל, הוּא מְרַד בְּדוֹד אֵז הוּא הַתְּחִיב מִיתָה, אֵז עֲשֵׂה אֵל רוֹדֵף אַחֲרָיו [אַחֲרֵי אֲבִנֵר, וְאַבְנֵר הַרְגוּ].

יוֹאֵב אוֹמֵר: אֲנִי גוֹאֵל הַדָּם,

כְּמוֹ יוֹאֵב וְאַבְנֵר. אֲבִנֵר תִּפְסֵ אֵת יוֹאֵב [אַחֲרֵי שֶׁדְּקָרוּ קִדְּם שְׁנַפְטָר], לְכֵן הוּא קְבוּר בַּמַּעֲרָת הַמְּכַפְּלָה, הוּא הַכִּי גְדוֹל, זֶה אֲבִנֵר. שֶׁהוּא תוֹפֵס אֵת יוֹאֵב, הוּא יְכוּל עוֹד לְחַיּוֹת חֲמֵשׁ דְּקוֹת, הוּא יְכוּל לְחַנֵּק אֵת

הַרְגַּת אֶת אַחִי. אִז הוּא רַמְטֶכְ"לִים, הֵם הָיוּ שְׁנֵי רַמְטֶכְ"לִים — רַמְטֶכְ"ל לְשֹׂאֵל וְרַמְטֶכְ"ל לְדוֹד, אִז הָרַמְטֶכְ"ל שֶׁל שְׂאוֹל [= אֲבִי בִנְיָמִן] כָּבַר מֵת, אִין, נִגְמַר, נִשְׁאַר לָנוּ רַמְטֶכְ"ל אַחֲרוֹן [= יוֹאֵב בֶּן צְרוּיָה, רַמְטֶכְ"ל לְדוֹד. [אם יִהְיֶה -] מִי יִלְחַם עִם הַפְּלִשְׁתִּים? מִי יִלְחַם עִם מוֹאָב, עִם עַמּוֹן? עִם מוֹאָב.

כְּתוּב שֶׁהוּא מְדַד אוֹתָם (- אֵת מוֹאָב) עִם שְׁנֵי חֲבֵלִים לְהִמִּית וְחֲבֵל אֶחָד לְהַחֲיוֹת (שְׂמוּאֵל ב' ח, ב), שְׁנֵי שְׁלִישׁ לְהִמִּית וְשְׁלִישׁ אֶחָד לְהַחֲיוֹת, כִּי הוּא יָדַע, יָדְעוּ [-].

"רֹאשׁ הַשְּׁלִישִׁי הוּא עֲדִינוּ הָעֶצְנִי עַל שְׂמוּנָה מֵאוֹת חָלָל בְּפַעַם אֶחָת" (שְׂמוּאֵל ב' כג, ח), כָּל חֵץ הוּא — שְׂמוּנָה מֵאוֹת חָלָל, בְּחֵץ אֶחָד הוּא עוֹבֵר שְׂמוּנָה מֵאוֹת.

בְּהַתְּחַלָּה הָיָה [חֵץ אֶחָד שֶׁל דוֹד הוֹרֵג] אֶלְף, כְּתוּב "אֶחָד מִכֶּם יִרְדֹּף אֶלְף" (יְהוֹשֻׁעַ כג, ט), זֶה יָרַד מֵאֶלְף לְשְׂמוּנָה מֵאוֹת, יָרַד מֵאֶתִים.

כְּתוּב "תְּשַׁמְרֵנִי" (שְׂמוּאֵל ב' כב, מד) [גימטריא 1,000], ו"תְּשַׁמְרֵנִי" (תְּהַלִּים יח, מד) [גימטריא 800], "תְּשַׁמְרֵנִי" כְּתוּב בְּשְׂמוּאֵל, ו"תְּשַׁמְרֵנִי" כְּתוּב

הַרְגַּת אֶת אַחִי. אִז הוּא רַמְטֶכְ"לִים, הֵם הָיוּ שְׁנֵי רַמְטֶכְ"לִים — רַמְטֶכְ"ל לְשֹׂאֵל וְרַמְטֶכְ"ל לְדוֹד, אִז הָרַמְטֶכְ"ל שֶׁל שְׂאוֹל [= אֲבִי בִנְיָמִן] כָּבַר מֵת, אִין, נִגְמַר, נִשְׁאַר לָנוּ רַמְטֶכְ"ל אַחֲרוֹן [= יוֹאֵב בֶּן צְרוּיָה, רַמְטֶכְ"ל לְדוֹד. [אם יִהְיֶה -] מִי יִלְחַם עִם הַפְּלִשְׁתִּים? מִי יִלְחַם עִם מוֹאָב, עִם עַמּוֹן? עִם מוֹאָב. הַשְׂמוּנָה עֲשָׂר יֵשׁ עוֹד חֲמֵשׁ, אִז שָׁם בְּחַמִּישִׁית שְׂבַחְמֵשׁ הַתְּחַתּוֹנוֹת אִם שָׁם דוֹקְרִים — מֵתִים עַל הַמְּקוֹם. אִז שָׁם תְּלוּי הַכָּבֵד, וְשָׁם הוּא תוֹקֵעַ אֶת זֶה בְּכָבֵד. אִז הוּא הִפָּה אוֹתוֹ אֶל הַחֲמֵשׁ, הוּא אוֹמֵר: אִיךְ דְּקַרְתָּ אוֹתוֹ אֶל הַחֲמֵשׁ, גַּם אִם הוּא רוֹדֵף הָיִיתָ צָרִיךְ לְדַקֵּר אוֹתוֹ בְּרִגְלִי / בַּיָּד, מַה פְּתָאֵם בְּחֲמֵשׁ?

אוֹ אַחֲרֵי שִׂוְאָב הָיָה בַּיָּד שֶׁל אֲבִינִי, וְאַבְנֵי עֶכְשָׁיו הוֹלֵךְ לְמוֹת, הוּא רוֹצֵה לְנַקֵּם אֶת נַקְמַת דְּמוֹ, הוּא צוֹעֵק: הַרְגַּת אוֹתִי. הוּא אוֹמֵר: לֹא הַרְגַּתִּי אוֹתְךָ. הִנֵּה אֲנִי כָּבַר מֵת, אַתָּה נֹעֲצֶת בִּי סָכִין. וְאִז עִם יִשְׂרָאֵל נִפְּל לְרִגְלִים שֶׁל אֲבִינִי, כָּל עִם יִשְׂרָאֵל נִפְּלוּ לְרִגְלִים שֶׁלוֹ, [יוֹאֵב וְאַבְנֵי הָיוּ] כְּמוֹ

עֲצִיּוֹן, הַכֹּל עָלָה בְּאֵשׁ, הַמָּלוֹן
בְּנִיר עֲצִיּוֹן, כָּל מֵה שְׁמַעֵץ עָלָה
בְּלֶהֱבוֹת. אִז עַכְשִׁיו אֶרֶץ
פְּלִשְׁתִּים בּוֹעֶרֶת, כָּל הָאֶרֶץ
בּוֹעֶרֶת, אֶרֶץ שְׁלֵמָה בּוֹעֶרֶת בְּאֵשׁ,
שְׂרָפָה בְּכָל אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים, שְׁלֵשׁ
מֵאוֹת שׁוֹעֲלִים רְצִים כְּמוֹ
מְטָרְפִים, מְדַלִּיקִים אֶת הַכֹּל, לֹא
מִשְׂאִירִים פְּנֵה אַחַת שְׁלֹא
מְדַלִּיקִים אוֹתָהּ.

שׂוֹאֲלִים [הַפְּלִשְׁתִּים]: מִי עֲשָׂה? מִי
עֲשָׂה? מִי עֲשָׂה?
אוֹמְרִים: מֵה הַפְּרוֹשׁ "מִי עֲשָׂה"?
זֶה שְׁמִשׁוֹן! זֶה יְדוּעַ, הוּא לֹא
מִסְתִּיר אֶת זֶה. שְׁמִשׁוֹן? צְרִיכִים
לְהַרְגֵּ אֹתוֹ מְיָד, אֲנַחְנוּ (- לַעַם יִשְׂרָאֵל
זֶה) סֵף הַכֹּל לֹא הִיָּה אוֹטוֹנוֹמִיָּה
לֹא הִיָּה כְּלוּם, זֶה הַכֹּל הִיָּה
פְּלִשְׁתִּים, מֵה שְׁמִשׁוֹן שְׂרָף לְנוֹ
אֶת כָּל הַמְּדִינָה אֶת כָּל הָאֶרֶץ, אֶת
כָּל הַזִּיתִים אֶת כָּל הַכְּרָמִים אֶת
כָּל הַשְּׂזִיפִים אֶת כָּל הַתְּפוּזִים —
הַכֹּל עָלָה בְּלֶהֱבוֹת, לֹא נִשְׂאָר
כְּלוּם. [אִמֵּר שְׁמִשׁוֹן:] לֹא, לִקְחוּ לוֹ אֶת
הָאֵשׁה שְׁלוֹ, [לְכֹן שְׂרָף אֶת כָּל שְׂדוֹת

בְּתַהֲלִים, זֶה אוֹתוֹ (פָּרָק) [פְּסוּק], אִז
תְּשַׁמְרֵנִי זֶה עִם הַרִי"שׁ, תְּשַׁמְרֵנִי
זֶה בְּלִי הַרִי"שׁ, זֶה יָרַד מֵאֶלְךָ
לְשִׁמּוֹנָה מֵאוֹת, כִּי זֶה פְּרוֹשׁ
הַפְּסוּק "הַמְּפָה) שְׁמִנָּה מֵאוֹת חָלָל
בְּפַעַם אַחַת", [שׂוּה מְדַבֵּר עַל הַתְּקוּפָה
הַשְּׁנִיָּה שֶׁל דָּוִד, שֶׁכָּל חֵץ הָיָה הוֹרֵג רַק 800].

אָדָם צְרִיךְ לְהַכּוֹת שְׁמִנָּה מֵאוֹת
בְּפַעַם אַחַת, וּבְשִׁמּוֹן —
אֶלְךָ בְּפַעַם אַחַת, הָיָה כְּאֵלָה
גְּבוּרִים שְׁכָל מַכָּה זֶה אֶלְךָ,
"בְּלַחֲזֵי הַחֲמוֹר חֲמוֹר חֲמֹרֶתִים...
הַכִּיתִי אֶלְךָ אִישׁ" (שְׁפָטִים טו, טז), [זְקוּנִי
יִשְׂרָאֵל] עֲשׂוּ לוֹ הַסְּגָרָה הַסְּגָרָה, יֵשׁ
חֵק הַסְּגָרָה בֵּין מְדִינּוֹת, [כִּי שְׁמִשׁוֹן]
הוּא שְׂרָף לָהֶם אֶת כָּל הַשְּׂדוֹת,
שְׂרָף לָהֶם אֶת כָּל שְׂדוֹת פְּלִשְׁתִּים,
שְׁלֵשׁ מֵאוֹת שׁוֹעֲלִים רְצִים בְּכָל
הַשְּׂדוֹת בְּעִזָּה אֲשַׁקְלוֹן, הָאֶרֶץ שֶׁל
הַפְּלִשְׁתִּים — עִזָּה אֲשַׁקְלוֹן
אֲשִׁדוּד, שְׁלֵשׁ מֵאוֹת שׁוֹעֲלִים
מִתְּפוּזִים בְּכָל הַשְּׂדוֹת, בְּכָרְמִים,
בְּמִטְעֵי הַזִּיתִים, הַכֹּל עוֹלָה
בְּלֶהֱבוֹת, עֲצִי זֵית, כְּרָמִים, בְּתִים
מֵעֵץ, הַכֹּל עוֹלָה בְּאֵשׁ, כְּמוֹ
הַשְּׂרָפָה בְּכָרְמֵל, הַכֹּל עָלָה בְּאֵשׁ,
בֵּית קֶשֶׁת, הַכֹּל עָלָה בְּאֵשׁ, נִיר

הַלֵךְ לְלַמַּד תּוֹרָה, אַחֲרַי (החתונה
הולכים ללמוד תורה). בְּזֶמַן הַחֶפֶץ חַיִּים
כָּלֶם לְמַדּוֹ תּוֹרָה, אָדָם מִתְחַתֵּן —

פלישתים] |¹⁶.

או מדברים על זה שהפּלִשְׁתִּים
פּתָאם שְׁמִשׁוֹן לֹא מְגִיעַ, הוּא

❁ מראי מקומות והערות ❁

הוא ככה.
וּכְשֶׁאֲנִי הֵייתִי בְּמַעֲשֵׂיהֶוּ הֵינּוּ עוֹשִׂים שֶׁם תְּכַנִּיחַת
וּמְנַגִּינוֹת, הַמּוֹן פְּעָמִים, אֲנִישִׁים בְּבֵית הַסֵּהר מְנַגִּינִים
לָהֶם, הֵיךְ אֶחָד הוּא אוֹמֵר: אֲנִי כִּבֵּר יוֹשֵׁב פֹּה שָׁנָה,
רְאִיתִי אֶת אִשְׁתִּי בְּסִפָּר עִם עוֹד מִיִּשְׁהוּ, אִזּוֹ שְׂאֵלְתִּי
אוֹתוֹ "מָה" אִזּוֹ עַל הַמְּקוֹם מְגִיעוֹת חֲמֵשׁ נִידוֹת,
וְקִבְלְתִּי עַל זֶה חֲמֵשׁ שָׁנִים קִבְלְתִּי, רַב שְׂאֵלְתִּי "מָה",
אֲנִי לֹא... סֵתֶם, מָה זֶה? לָמָּה? מְדוּעָ? גַּם אֲנִי יוֹדֵעַ
לְעִשׂוֹת קְנִיחוֹת, מַה פְּתָאם מְדַלְּגִים עָלַי? אֲנִי נוֹסֵעַ
לְאוֹמְן, לָמָּה כִּכָּה לְעִשׂוֹת לִי? וּפְתָאם הוּא קִבֵּל חֲמֵשׁ
שָׁנִים, כִּי הוּא שְׂאֵל "מָה", הוּא רַב שְׂאֵל "מָה" אִזּוֹ זֶה
כִּבֵּר נִקְרָא אִיִּים, זֶה כִּבֵּר נִקְרָא אִיִּים בְּרִצָּח. אִם אֶתָּה
עוֹד נוֹתֵן סְטִירָה - וּוּיָא, זֶה מְאַסֵּר עוֹלָם, שְׁתִּי
סְטִירוֹת - זֶה שְׁתִּי מְאַסֵּר עוֹלָם, אִזּוֹ אָדָם צְרִיךְ לֹא
לְתֵת שְׁנֵי סְטִירוֹת לְאִשְׁתּוֹ שְׂאֵל: יִתְנוּ לוֹ שְׁנֵי מְאַסְרֵי
עוֹלָם.

16 הַיּוֹם, לּוֹקְחִים לְאָדָם אֶת הָאִשָּׁה שְׁלוֹ, אִם אֶתָּה
תְּגִיד רַב "מָה"... אִם אֶתָּה תְּרָאָה אֶת אִשְׁתְּךָ הוֹלְכֶת
בְּשׁוּבָה עוֹשֶׂה קְנִיחוֹת, עוֹשֶׂה קְנִיחוֹת לְשִׁבְתָּ, לְסִכּוֹת,
לְכִבּוּד רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲכַל יֵשׁ לָהּ אִיזָה חִבֵּר שֶׁהוּא
מְלַנֵּה אוֹתָהּ וְעוֹזֵר לָהּ, סוֹחֵב לָהּ אֶת הַפְּסִלִים, פְּתָאם
מְגִיעַ הַבְּעַל הָאֲמִתִּי וְגַם נִכְסֵי לְסִפָּר, הוּא גַּם רוֹצֵה
לְעִשׂוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הוּא גַּם רוֹצֵה לִיסֵעַ לְאוֹמְן עִם
סְלִים עִם פְּרוֹת, לְחַלֵּק לְאֲנָשִׁים. פְּתָאם הוּא רוֹצֵה
אֶת אִשְׁתּוֹ עוֹשֶׂה קְנִיחוֹת עִם עוֹד אֶחָד. מָה, מָה, מָה.
הוּא שׁוֹאֵל אוֹתָהּ "מָה מָה מָה" הִיא עוֹשֶׂה אֶחָד אָפְס
אָפְס, אִם אֶתָּה עוֹשֶׂה אָפְס אָפְס - אֶתָּה נְהִיָּה אָפְס,
אִזּוֹ עַל הַמְּקוֹם מְגִיעַ מִשְׁטֵרָה, אֶתָּה צוֹעֵק אֲנִי אָפְס -
אֶחָד אָפְס אָפְס, מְגִיעַ חֲמֵשׁ נִידוֹת כָּל נִידוֹת חֲמֵשׁ
שׁוֹטְרִים - עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ שׁוֹטְרִים, עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ
אֲזִיקִים שְׁמִים לוֹ. רַב שְׂאֵלְתִּי "מָה". [היא אומרת:]
מָה - הוּא אִים עָלַי, הוּא אִים עָלַי, אִים עָלַי בְּרִצָּח,

שְׁבַע בְּרָכוֹת — מִתְחִיל לְלַמֵּד תּוֹרָה, לֹא כָּל רֶגַע עוֹשִׂים טְלָפוֹן לְאִשָּׁה, בֹּא תִקְנֶה אֶתִּי מִטְּפַחַת, עֲכָשְׁיו הִנְעַל הַתְּעַקְמָה לִי, בֹּא גִלְף יַחַד לִקְנוֹת נֶעַל חֲדָשָׁה, אֶתְּהָ בְּאִמְצַע הַכוֹלָל אֶתְּהָ מְקַבֵּל עֲשֶׂרָה טְלָפוֹנִים; בֹּא, בֹּא נִקְנֶה נֶעַל, בֹּא נִקְנֶה מִטְּפַחַת, בֹּא נִקְנֶה זֶה, בֹּא נַעֲשֶׂה קְנִיּוֹת לְחַג. אֶתְּהָ בְּאִמְצַע הַכוֹלָל, אֵינְן טְלָפוֹן, אֵינְן פְּלֶאפוֹן, אֵינְן כְּלוּם, עֲכָשְׁיו לּוֹמְדִים חֲצִי שָׁנָה לּוֹמְדִים, אֵינְן אִשָּׁה, אֵינְן כְּלוּם, לֹא מְפִירִים אוֹתָהּ בְּכָלֵל, נִגְמַר הַשְּׁבַע בְּרָכוֹת יֵשׁ לָךְ בַּר בֵּי רַב, יְכוֹלִים לְזַכּוֹת אֶת כָּל הַבֵּינִי הַזְּמַנִּים, מִסְּכוּת עַד פְּסַח וּמִפְּסַח עַד סְכוּת, וּבֹא נִסְן עוֹזְבִים אֶת הַיְשִׁיבָה, הוֹלְכִים שְׁבוּעִים בְּרַגְלֵךְ.

אִז הַבֵּן שֶׁל הַתּוֹסֵפוֹת יוֹם טוֹב הוּא הוֹלֵךְ מִמֶּמֶץ הוּא הוֹלֵךְ בְּרַגְלֵךְ, הוּא הוֹלֵךְ בְּרַגְלֵךְ עַד פְּרָאג הוּא לְמַד בְּיִשִּׁיבָה בְּמֶמֶץ, הוּא הֵלֶךְ בְּרַגְלֵךְ אֶלֶף קִילוֹמֶטֶר, הוּא הוֹלֵךְ בְּרַגְלֵךְ, הוּא מְגִיעַ לְפְרָאג, [לֹא] אֵיפֹה אָבֹא שְׁלָךְ — בְּכֶלֶא, בְּבֵית סֵהַר. עֲכָשְׁיו אֲנַחְנוּ מַחְכִּים שְׁהַקִּיסָר שֶׁל וִינָה — פְּרַנֵּץ יוֹזֶף יַחְתֵּם עַל הַגְּזֵר דִּין מוֹת, הוּא עֲכָשְׁיו בּוֹינָה.

זוֹב, הוּא הוֹלֵךְ עוֹד פְּעַם בְּרַגְלֵךְ, הוּא צָרִיף לְלַכֵּת מִפְּרָאג לְוִינָה, זֶה עוֹד 500 קִילוֹמֶטֶר, מִפְּרָאג לְוִינָה, עוֹד פְּעַם הוּא הוֹלֵךְ בְּרַגְלֵךְ וּמְחַזֵּק אֶת הַנְּעֻלִים בְּיָד, בְּדַרְךָ הוּא מְגִיעַ לְפֶאָרֶק, אֵיזָה פֶאָרֶק יָפֵה, אֵיזָה פֶאָרֶק נִחְמָד, עִם עֲצִים, עִם מַעֲנִיּוֹת, אֵיזָה פֶאָרֶק... פְּתֹאם הוּא רוֹאָה, הוֹלְכֵת שָׁם אֵיזָה אִשָּׁה מְלַכּוֹתִית, אִשָּׁה מִמֶּשׁ מְלַבֶּשֶׁת בְּבִגְדֵי פֶאָר, עִם הַעוֹזֵרֶת שְׁלָה, וְתִינּוֹק עַל

הַבֵּן שֶׁל הַתּוֹסֵפוֹת יוֹם טוֹב הֵלֶךְ מִמֶּמֶץ, מִמֶּמֶץ הֵלֶךְ לְפְרָאג בְּרַגְלֵךְ, הוּא הַחֲזִיק שָׁם אֶת הַנְּעֻלִים בְּיָד, אֵינְן נֶעֱלִים, לֹא כְּמוֹ הַיּוֹם שֶׁמְחַלְקִים נֶעֱלִים בַּחֲנָם, אִז — אֵינְן נֶעֱלִים, זֶה הַכֹּל עֲבוֹדַת יָד, נֶעֱלִים נִקְרְעוֹת — אֶתְּהָ יְכוֹל לְלַכֵּת בְּלִי נֶעֱלִים, הוֹלְכִים בְּלִי

רָאָה אֶת הָאִשָּׁה עִם הַמְּטַפַּחַת
הָאֲדָמָה הַבֵּן שֶׁל הַתּוֹסֵפוֹת יוֹם
טוֹב הוּא הִיָּה הַכִּי פִקֵּחַ, אִז הוּא
תָּלַשׁ לָהּ אֶת הַמְּטַפַּחַת הָאֲדָמָה,
וְזָרַק אֶת זֶה לְצַד, פִּתְאֹם הַשּׁוֹר רָץ
אֲחֵרֵי הַמְּטַפַּחַת הָאֲדָמָה, הוּא רָץ
הַצֵּדָה וּמִתְחִיל לְגַחַת אֶת
הַמְּטַפַּחַת, וּמִשְׁתּוֹלֵל עִם
הַמְּטַפַּחַת הָאֲדָמָה.

פִּתְאֹם תוֹךְ דְּקָה מְגִיעַ בַּעֲלָה.
הוּא רוֹאֵה שְׂזֵה
הַקּוֹנְסוֹל, שְׂזֵה הַקּוֹנְסוֹל שֶׁל
צָרְפַת בְּוִינָה, בַּעֲלָה הִיָּה... הוּא
רוֹאֵה אִשָּׁה לְבוּשָׁה בְּגֵדֵי מַלְכוּת.
מְגִיעַ הַקּוֹנְסוֹל [וּמְזַדֵּה לוֹ וְאוֹמֵר]: אֲתָה
הַצֵּלְתָּ אֶת אִשְׁתִּי, אֲנִי יִתֵּן לָךְ

הַיָּדִים, וּפִתְאֹם מְגִיעַ שּׁוֹר... אִיזָה
שּׁוֹר בָּרַח שְׂמָה מִהָאָרוֹה שְׁלוֹ,
מִהַפְּלֵא, מִהַפְּלוֹב, אִיזָה שּׁוֹר עָנַק
מְגִיעַ וְהוֹלֵךְ לְנִגְחַת אֶת הָאִשָּׁה,
זֶה הוּא הוֹלֵךְ לְנִגְחַת אֶת הָאִשָּׁה, זֶה
אִשָּׁה מַלְכוּתִית.

טוֹב, הוּא בַּחֲוֹר יְשִׁיבָה, הוּא
בַּחֲוֹר פִּקֵּחַ, הוּא יִשָּׁר קָלֵט
אֶת הַסִּבָּה — הִיא הוֹלְכַת עִם
מְטַפַּחַת אֲדָמָה. פַּעַם כָּלֶם הִלְכוּ
עִם מְטַפַּחֹת, לֹא כְּמוֹ הַיּוֹם. הִיא
הוֹלְכַת עִם מְטַפַּחַת אֲדָמָה, הַשּׁוֹר
רוֹאֵה מְטַפַּחַת אֲדָמָה — הוּא מִיָּד
הוֹלֵךְ לְנִגְחַת. הוּא חוֹשֵׁב שְׁבָאִים
לְהַרְגֵּ אוֹתוֹ, הוּא חוֹשֵׁב שְׂזֵה אִיזָה
שׁוֹחֵט שְׁבָא לְשַׁחַט אוֹתוֹ, הוּא

ועכשיו הוא ממשיך ללכת ברגל לוינה, ממשיך ללכת ברגל. הוא מגיע לוינה, אומרים לו: מחר בבקר תולים את אבא שלך, גמרנו. כי הוא [= בעל התוספות יום טוב] חייב מישהו בדין, והוא אומר לו "אם אתה תחייב אותי בדין אני מלשין עליך שאתה כתבת נגד הנצרות", והוא זיף שם כמה דברים, והתוספות יום טוב עשה פרוש על כל המשניות, אז יש מקום שהוא יודע ספרים חיצונים, אולי הוא (בעד) [נגד] הנצרות.^[17]

אז מדברים על זה, שכל

הכל, אני אתן לך וילה, אתן לך מרצדס, אני אתן לך מטוס, מה שאתה רוצה, יאכטה. הוא אומר: אני לא לוקח על מה שעשיתי מצוה, מה, אני מוכר מצוה בכסף? ! אני סתם בן אדם, אני בן אדם וזה הזכות שלי, אני לא לוקח זכות מצוה, בסוף אומר לו [הקונסול]: קח פריטים בקור שלי, פריטים בקור, כתוב שם הקונסול, ברגע שתצטרף איזה עזרה תבא בווינה תדפק בדלת, יפתחו לך, יכניסו אותך.

טוב, הוא לוקח את הפריטים בקור, ישר שם בפיס,

מראי מקומות והערות

¹⁷ כמו שאומר בידן "אתם כל היום רוצחים ערבים, כל יום הורגים פה כמה ערבים", הוא אומר: "זה עם של רוצחים, מה אתם רוצים מהערבים האלה!? זה אנשים תמימים, פשוטים..." בסך הכל נשרפו עכשיו בתנה, באמצע התנה, מרב ה"שמחה" מרב ה"שמחה", הם היו בכזה "שמחה" שבלם עלו

¹⁷ כי הגרמנים אמרו שהקתוליות זה העתק מהדת היהודית, הם נלחמו בכתולים, הגרמנים, שרפו כמה קמרים, ואפילו שהאפיפיור בתיקו כתב לו [להיטלר] ש"הוא שליח האלקים לחסל את כל היהודים, ושכל העם הזה זה עם של פושעים, עם של רוצחים, עם של זהו..."

בסיום הש"ס אחר מעריב בליל יארצייט רבינו הק' ג' דחול המועד תשרי

המחלוקות שבין האחים ליוסף זה יש פה איזה מאה אפשרויות. אם חלקו בדרבנן ודאורייתא. אם חלקו ב"ולפני עור". וכל מיני אפשרויות, אם ב"בן פקועה". אם בעוף, שלפי הרמב"ם עוף אין בזה אבר מן החי, אם זה בדיעבד או לכתחלה, אם מתר לכתחלה. כל מיני אפשרויות יש כאן, כל מיני אפשרויות, איזה מאה אפשרויות במה האחים חלקו על יוסף.

שהאחים באו למכר את יוסף, הם עשו הכל על פי דין, כל זה מסביר האור החיים הקדוש, שהם החרימו את השכינה, השכינה היתה אתם, אמרו: יש לו דין רוידיף, והוא חיב מיתה. הרמב"ם אומר שאבר מן החי זה אפלו כל שהוא, אנחנו יודעים שיש דין של כזית, אבל אצל גוים — בן נח אין דין של כזית, אפלו אכל כל שהוא — הוא חיב מיתה. אם אדם (גוי) רואה שגוי אוכל אבר מן החי אז

מראי מקומות והערות

ועכשיו הוא נזכר בו, עכשיו יש לו בחירות עוד חצי שנה, אז אמרו: שום יהודי לא יבחר בך, אתה לא מזמין את הראש ממשלה של היהודים, הוא הנשיא של היהודים, הוא לא... נכון הוא לא שומר שבת, אבל לבניתים הוא הנשיא.

בלקבות, עלו באש. ופה כל יום הורגים כמה מחבילים, בדרך לשכם הורגים מחבילים, וכה... כבר אין מחבילים בשכם, נגמר, כל יום הורגים להם כמה. ואז בידן יוצא מדעתו, לכן הוא לא הזמין את ביבי תשע תדשים,

באים להגן עליו, אז בגלל זה הם חייבים מיתה. אבל הרמב"ם אומר שכן נח שעושה עברה אז חייבים כלם להרג אותו, ואם הם לא הורגים — אז הם חייבים מיתה. הרמב"ן חולק עליו, הרמב"ן זה שטה אחרת [שכני העיר שכם דמס חשוב להם פמים על שמסגלים לכה מעשה נורא, והרגום כשחייטת בהמות].

אז אומר החדושי הרי"ם: שזה היה הדרשה של הבר מצוה, כי הם [- שמעון ולוי] היו בני שלש עשרה. מדברים על ילדים בגיל 13, שהולכים והורגים עיר שלמה, ילדים בגיל 13 הורגים עיר שלמה! ההכי מספנים שבעולם זה העיר שכם, הכי מספנים. אני עכשיו לא מציע לאף אחד להפגס לשם, אני אומר לכם: לא להפגס לשכם, בשום אופן לא! זה המקום הכי מספן בעולם. תשבו בשקט, תשבו בשקט בבית, תאכלו טשולנט, תאכלו — עכשיו סבות, ותעשו סעודות, אל תסעו לשכם. כי כתוב (הושע ו, ט): "ירצחו שכמה". וכחכי איש גדודים חבר כהנים

הוא חייב להרג אותו. לפי הרמב"ם הוא חייב להרג אותו, אם לא — הוא חייב מיתה.

ששכם, שכל אנשי שכם התחייבו מיתה — אומר הרמב"ם: כי הם ידעו שהוא חטף את דינה, כלם ידעו, והם היו צריכים להרג אותו, מה זה? אתה חוטף ילדה?! מה זה?! ילדה בת שבע, בת שמונה, אתה חוטף אותה?! עכשיו נעבר בקיוב, נסע לאומן, עוברים דרך קיוב, היום כבר לא עוברים דרך קיוב, אבל אם נגיד נעבר דרך קיוב, יש שם שש מליון אנשים, פתאם [חס ושלום] תעלם לנו איזה ילדה, יתברר שאיזה גוי חטף לנו אותה ימח שמו, נהרג את כל קיוב. מה זה? אז תהרגו את שכם, תהרגו את חמור, אבל [למה הורגים את כל העיר, שלקאורה אין להם חלק בפעשה]... אז אחד הפרושים זה: שכל העיר היו מגנים [על חטא של שכם בן חמור], כל העיר חייבים מיתה כי הם היו [מגנים], אם הם [בני יעקב] היו באים להרג את שכם והם [אנשי שכם] היו חיים אז הם היו

בשיעור ל'מפעל התורה יום חמישי בראשית

אֹתָם. הוּא אֹמֵר: לֹא, "אָרוּר אָפֶס כִּי עָז וְעִבְרָתָם כִּי קִשְׁתָּהּ" (בְּרֵאשִׁית מ"ט, ז), אֵיזָה קְלָלוֹת, ה' יְרַחֵם עָלֵינוּ. עֲכָשׂוּ אֲנַחְנוּ כְּכֹר בְּ"וֹזֵאת הַבְּרָכָה", אֵיזָה קְלָלוֹת — "אָרוּר אָפֶס כִּי עָז וְעִבְרָתָם כִּי קִשְׁתָּהּ אַחְלָקָם בִּיעֲקֹב וְאֶפִּיצֵם בְּיִשְׂרָאֵל" — אַז הֵם לֹא קִבְּלוּ נִחְלָה, לֹא שִׁמְעוֹן קִבֵּל נִחְלָה וְלֹא לְוִי קִבֵּל נִחְלָה, לְוִי מְקַבֵּץ עַל הַגְּרָנוֹת וְשִׁמְעוֹן קִבֵּל חֵלֶק בְּתוֹךְ נִחְלַת יְהוּדָה, אֵינן לוֹ נִחְלָה עֲצָמָאית, אֵינן נִחְלַת שִׁמְעוֹן, הַכֹּל [מִמֶּה שֶׁאָמַר לָהֶם אַבְיָהִם]: "אַחְלָקָם בִּיעֲקֹב וְאֶפִּיצֵם בְּיִשְׂרָאֵל", הַרְגָתָם עִיר שְׁלֵמָה, מַה זֶה כָּאֵן?

דִּרְךְ יִרְצָחוּ שְׁכֻמָּה" — הַרוֹצְחִים הַכִּי גְדוּלִים זֶה בְּשִׁכְמָם, זֶה הִיָּה עוֹד לִפְנֵי שְׁלֹשׁ אֲלָף שָׁנָה, בְּזִמָּן הָאֲחִים, עֲכָשׂוּ זֶה עִיר שֶׁל שְׁכָם, וּבְעִיר כְּזֹאת שֶׁל רוֹצְחִים הִלְכוּ שְׁנֵי יְלָדִים קִטְנִים פִּיצְאָלָאךְ חֲמוּנִים כְּאֵלֶּה עִם פְּאוֹת אַרְכוֹת עַד הַמְתַּנִּים, וְשׁוֹחֲטִים אֶת כָּל הָעִיר, וְכִכָּה בְּתוֹךְ שְׁעָה שִׁחְטוּ עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע אֲלָף אִישׁ.

יַעֲקֹב אֹמֵר [לְשִׁמְעוֹן וְלוֹן]: "עֲכָרְתָם אִתִּי" (בְּרֵאשִׁית ל"ד, ל), אֹמֵר הַרְמַבֵּן: מַה זֶה? אִם חֲיִבִּים לְשַׁחַט אֹתָם — שִׁיעֲקֹב יִשְׁחַט אֹתָם, לְקַחוּ לָךְ אֶת הַבֵּת, תִּשְׁחַט

מֵה זֶה? זֶה הַבְּנִים שֶׁל יַעֲקֹב מֵצִילִים אוֹתָהּ — אַתָּם חַיִּיבִים מִיָּתֵהּ. אִזּוּ יוֹצֵא שְׁהַרְמַב"ן מִחֲמִיר יוֹתֵר מִהַרְמַב"ם.

אוֹ כָּל הַמַּחְלוּקוֹת בֵּין הָאֲחִים וְיוֹסֵף זֶה מַחְלֶקֶת בֵּין הַרְמַב"ם.

וְאַחֲרֵי זֶה כְּתוּב "נָשִׂי אָבִיו" (בְּרֵאשִׁית לז, ב), כִּי הֵם לֹא

שָׁאֲלוּ אֶת יַעֲקֹב מֵהָ עֵם בְּלָהָה וְזִלְפָּה' [שְׂקִיבֵלִם יַעֲקֹב מַלְבֵּן בְּתוֹר שְׂפָחוֹת, אִם יַעֲקֹב שָׁחַרְרֵם אוֹתָם קוֹדֵם שֶׁנִּשְׂא אוֹתָם], בְּלָהָה וְזִלְפָּה — אוֹמֵר הָאוֹר הַחַיִּים: הִיָּה כְּתוּב בְּכַתְּבָהּ, כְּשֶׁכָּתְבוּ כְּתָבָהּ שְׁלֵלָאָה הוּא נִתֵּן אֶת זִלְפָּה שֶׁהִיא הַקְּטָנָה וְלָרַחֵל אֶת בְּלָהָה שֶׁהִיא הַגְּדוּלָּה, הוּא הִפְךָ לוֹ אֶת זֶה, אִזּוּ הִיָּה כְּתוּב שֶׁהוּא לֹא מְשַׁחֲרֵר אוֹתָם [אֶת בְּלָהָה וְזִלְפָּה] לְעוֹלָם, הִיָּה תְּנָאֵי בְּכַתְּבָהּ — כְּכֹה מְסַבֵּיר הָאוֹר הַחַיִּים הַקְּדוּשׁ בְּסוּף הַפְּרָשָׁה שֶׁל וַיֵּצֵא, שֶׁהִיָּה תְּנָאֵי שְׁלֵא מְשַׁחֲרֵרִים אוֹתָם, אַתָּה לֹא מְשַׁחֲרֵר אוֹתָם, זִלְפָּה זֶה שְׂפָחָה שֶׁל לָאָה הִיא צְרִיכָה לְשֵׁרֵת אוֹתָהּ, בְּלָהָה שְׂפָחָה שֶׁל רַחֵל צְרִיכָה לְשֵׁרֵת אוֹתָהּ.

מֵה זֶה? זֶה הַבְּנִים שֶׁל יַעֲקֹב אָבִינוּ? הוֹרְגִים עִיר שְׁלָמָה?

אַבְל אוֹמֵר הַרְמַב"ן: כָּלֵם חַיִּיבִים מִיָּתֵהּ בֵּין כֹּה וְכֹה, דָּמָם חָשׁוּב כְּמַיִם, שְׂאֵם רוֹאִים כְּזֶה מַעֲשֶׂה וְלֹא מוֹחִים — אִזּוּ כָּל הָעִיר חַיִּיבֵת מִיָּתֵהּ, לֹא מֵצַד מֵצוֹת בְּנֵי נֹחַ [אַלֵּא] מֵצַד הַשֶּׁכֶל הַפְּשׁוּט, הוּא אוֹמֵר, אִם אָדָם חוֹטֵף יִלְדָּה וְעוֹשֶׂה כְּזֶה דָּבָר נוֹרָא הָעִיר לֹא מוֹחָה, הָעִיר לֹא מְשַׁחֲרֵרֵת אוֹתָהּ, הָעִיר לֹא מַחְזִירָה הַבֵּיתָה אֶת אוֹתָהּ יִלְדָּה אִזּוּ כָּל הָעִיר חַיִּיבֵת מִיָּתֵהּ.

אוֹ בְּסוּף הַרְמַב"ן מִחֲמִיר יוֹתֵר מִהַרְמַב"ם, הַרְמַב"ם אוֹמֵר שֶׁהֵם חַיִּיבִים מִיָּתֵהּ רַק מֵצַד דִּין בְּנֵי נֹחַ, [הַרְמַב"ן אוֹמֵר:] זֶה לֹא דִין בֶּן נֹחַ, זֶה מֵצַד הַשֶּׁכֶל הָאֲנוּשִׁי, הַשֶּׁכֶל הַיֵּשֶׁר, מֵהָ אַתָּה חוֹטֵף יִלְדָּה?! מִיָּד כָּלֵם חַיִּיבִים מִיָּתֵהּ, כָּל הָעִיר, תְּשַׁחֲרָרָה אוֹתָהּ, תְּצִילוּ אוֹתָהּ, תַּעֲמְדוּ לִמְיֻנָּהּ. מֵה זֶה?! זֶה "צִעֲקָה הַנְּעֵרָה וְאִין מוֹשִׁיעַ לָהּ" (דְּבָרִים כב, כז), זֶה תִּלְכוּ לְהִצִּיל אֶת הַיִּלְדָּה הַזֹּאת, אַתָּם לֹא

הם (- בלהה וזלפה) נולדו מהפלגש
 והם (- רחל ולאה) נולדו מהגבירה,
 עכשיו תלכו לשרת את רחל
 ולא, אסור לשחרר אותם. אבל,
 ברגע שהם התחתנו עם יעקב הם
 התגירו, נהיו יהודיות, אחרי
 שאדם נהיה יהודי — אז הוא
 משתחרר [ופקע התנאי של לבן]. כל
 הענין זה שהאדם נהיה יהודי
 הוא משתחרר מהפל. אז הם היו
 היה להם [בתחילה] דין שפחות.

עכשיו האחים אמרו: לא, כתוב
 "זלפה שפחת לאה"

(בראשית ל, י) ו"בלהה שפחת רחל"
 (שם, ז), זלפה — רחל קבלה את
 זלפה, אבל זאת היא שפחת רחל

כי אדם היה מביא ילדים
 מהפלגש, ילדים מהאשה
 הגבירה, וילדים מהפלגש שהיו
 משרתים את הילדים של
 הגבירה, במקום לקנות עבדים
 בשוק אז ישר נולדים עבדים,
 ככה אתה הולך קונה עבד בשוק,
 הוא מספן לקחו לו את אבא את
 אמא את האחים את האחיות, אז
 הוא כל היום מתמרד, פה — הם
 גדלו עבדים, נולדים עבדים, ואין
 שום בעיות. אז לכל אחד היה
 שפחה, כמו עדה וצלח.

אז הם היו שתי תאומות —
 בלהה וזלפה, וגם רחל
 ולא, הם כלם בנות של לבן, אז

(מוהרנ"ת).

הָאֲחִים רוֹצִים לְמַכֵּר אֶת נַפְתָּלִי

[שהוא בן בלהה, ואם היא שפחה אז

הוא בן שפחה שְׂכֻלִים לְמַכְרוֹ], נַפְתָּלִי —

הוא שָׁוה מְלִיאָרְד דּוֹלָר, אֶתְהָ

יְכוּל לַעֲשׂוֹת מְלִיאָרְד דּוֹלָר

בְּעֶשְׂרִים יוֹם, בְּדִיּוּק עֶשְׂרִים יוֹם,

עֲשִׂיתִי חֶשְׁבוֹן: אֶתְהָ לּוֹקַח מְלִיּוֹן

אֲנָשִׁים בְּחֶבְרוֹן, מְלִיּוֹן אֲנָשִׁים

בְּקָהִיר, וְהוּא נוֹתֵן קְפִיצָה

מִחֶבְרוֹן לְקָהִיר אוֹ לְאֶלְכָסַנְדְּרִיָּה,

הוּא קִפְצָה הַרְי [בְּשָׁעָה שְׁעִשׂוֹ עֵבֶב אֶת קְבִירוֹת

יַעֲקֹב], הוּא יְכוּל לְהַרְוִיחַ, כָּל שָׁעָה

הוּא עוֹשֶׂה שְׁתֵּי קְפִיצוֹת —

קְפִיצָה מִחֶבְרוֹן לְקָהִיר, וּמִקָּהִיר

לְחֶבְרוֹן. 12 שָׁעוֹת 2 קְפִיצוֹת 48

פַּעַם, אִזְ אֶתְהָ שָׁם מְלִיּוֹן פֶּה

וּמְלִיּוֹן שָׁם עַל כָּל קְפִיצָה, כָּל

אֶחָד רַק דּוֹלָר אֶחָד, לֹא צְרִיף

יּוֹתֵר מִדּוֹלָר, לֹא צְרִיף יּוֹתֵר

מִדּוֹלָר, יֵשׁ מִסַּ הַכֶּנֶסֶה, וְיֵשׁ [-],

וְיֵשׁ קוֹרְאִים לָזֶה "הַלְבָּנַת הַזֶּן"

הַיּוֹם, חֲיִבִּים לְשַׁלֵּם מַסִּים עַל כָּל

דְּבָר, אִזְ אֶתְהָ גַם מְשַׁלֵּם אֶת כָּל

הַמַּסִּים וְאֶתְהָ שָׁם מְלִיּוֹן פֶּה, אִזְ

יֵשׁ לָךְ עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע קְפִיצוֹת,

וְכָל קְפִיצָה זֶה פַּעַמִּים, עַל הַהַלּוּף

וְזֹאת הִיא שְׁפַחַת לָאָה, אֶתְהָ לֹא

יְכוּל לְשַׁחֲרֵר אוֹתָם, אֲבָל הֵם

מְשַׁחֲרָרוֹת אוֹטוֹמַטִית, כִּי הֵם

נִהְיֹת יְהוּדִיּוֹת אִזְ הֵם טוֹבְלוֹת

וְנִהְיֹת יְהוּדִיּוֹת, הֵם טְבָלוּ, אֲשֶׁהָ

חֲיִבַּת טְבִילָה, בְּרַגַּע שֶׁהִיא

טוֹבְלַת הִיא גַם נִהְיִית יְהוּדִיָּה

[מִשְׁחַרְרַת], בְּרַגַּע שְׁגוּיָה טוֹבְלַת אִזְ

אוֹטוֹמַטִית הִיא נִהְיִית יְהוּדִיָּה,

כָּל שְׁפָן שְׁמָה שֶׁהֵם הִיוּ נְשׂוּאוֹת

[-] יַעֲקֹב, אִזְ הֵם כְּבָר נִקְרְאוֹת

יְהוּדִיּוֹת.

אִזְ לְכֵן כְּתוּב "נְשֵׁי אָבִיו" —

וְהוּא נֶעַר אֶת בְּנֵי בְּלָהָה וְאֶת

בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו" — כִּי זֶה גַם

הָיָה מַחְלָקַת בֵּין הָאֲחִים וְיוֹסֵף,

אִם הֵם נָשִׁים אוֹ שְׁפַחוֹת, הָאֲחִים

אָמְרוּ: הֵם נִשְׂאָרוֹ שְׁפַחוֹת,

שִׁירָאָה שְׁטַר שְׁחַרוֹר, הוּא צְרִיף

לְהִרְאוֹת שְׁטַר שְׁחַרוֹר, כְּתוּב

שִׁשְׁפַּחָה הִיא לֹא יְכוּלָה

לְהִשְׁתַּחֲרֵר בְּלִי שְׁטַר. אִם הוּא

אוֹמֵר לְשִׁשְׁפַּחָה: לְכִי, אֶתְהָ

מְשַׁחֲרָרַת. זֶה לֹא עוֹזֵר. צְרִיף

שְׁטַר. כִּי אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְרְאוֹת

שְׁטַר, (ראוה כל זה בהרחבה בספר 'מעלות

הצדיקים' תשע"ו ח"ב שיעור שנמסר ביארציט

אחד, לא יותר, לא צריך יותר מדולר, אחרי זה יהיה מסים כפול, לא כדאי, אני מציע לקחת דולר. בקצור, תוך עשרים יום יש לך מליארד דולר נקי, וכבר כסית את המליארד דולר הראשון, אחרי זה זה הכל רוח נקי, יש לך עוד זה כל חודש — כל עשרים יום זה מליארד דולר, שלש מאות ששים אז זה שמונה עשרה פעם — שמונה עשרה כפול עשרים זה יוצא שלש מאות ששים.

אז עכשיו אנחנו עכשיו אנחנו מדברים על זה שהמחלקת בין האחים ובין יוסף היה לא רק

וחזור, אז אתה עושה ארבעים ושמונה מליון ביום, ארבעים ושמונה זה [מתעגל] חמשים מליון, חמשים מליון כפול עשרים יום זה מליארד, אתה יכול לקנות אותו במליארד ואתה מכסה את זה, פשוט מכסה את זה, בעשרים יום כסית את המליארד ראשון, כל עשרים יום זה מליארד, אם אתה קונה עבד כמו נפתלי אתה מקפיץ אותו מחברון למצרים וממצרים לחברון, כל מקום זה מליון אנשים, כל קפיצה אתה שם בשטח פתוח — אצטדיון ענק — מליון איש, וכל אחד זה רק דולר

וְהוּא תִלְמִיד חָכָם. מִי שֶׁהִיָּתָה לוֹ שִׁפְחָה וְהוֹלִיד מִמֶּנָּה בֶּן, וְהָיָה נוֹהֵג בּוֹ מְנַהֵג בְּנִים. אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים, אֲנַחְנוּ מְפַחְדִּים לְשֶׁאֵל אֶת הָאָבָא: אָבָא, שִׁחְרַרְתָּ אוֹתָהּ? גְּרַשְׁתָּ אוֹתָהּ? מַה, אָבָא יָבֵא עַל הַשִּׁפְחָה? ! הוּא חָיִב לְשִׁחְרַר. מִי שֶׁהִיָּתָה לוֹ שִׁפְחָה וְהוֹלִיד מִמֶּנָּה בֶּן וְהָיָה נוֹהֵג בּוֹ מְנַהֵג בְּנִים — הוּא הָיָה לוֹמֵד בַּחֲדָר, הוּא מְצָלִיחַ, וּמִקְבָּל 100%, יוֹדֵעַ אֶת כָּל הַש"ס בְּעַל פֶּה. אֶפְלוּ אָמַר "בְּנֵי הוּא וְשִׁחְרַרְתִּי אוֹתָהּ [= אֵת אִמּוֹ]" , אִזּוֹ הָאֲחִים לֹא צְרִיכִים לְהֶאֱמִין לוֹ, הֵם יְכוּלִים לְהַגִּיד לוֹ: לֹא, אֲנַחְנוּ לֹא מְאֱמִינִים לָךְ, תִּשְׁחַרְרַר אוֹתָהּ עִכְשָׁיו.

וְאִם תִּלְמִיד חָכָם הוּא אוֹ אָדָם כָּשֶׁר — כְּמוֹ יַעֲקֹב אָבִינוּ שֶׁהָיָה תִלְמִיד חָכָם וְאָדָם כָּשֶׁר, שֶׁהוּא מְדַקְדָּק בְּמַצְוֹת, אִזּוֹ וְדָאֵי וְנִדְאֵי הוּא יֹאמַר שִׁחְרַרְתִּי אוֹתָהּ, אִזּוֹ הוּא רַק נֶאֱמַן לְגַבֵּי יְרֻשָׁה. כִּי יְרֻשָׁה אֲתָה יְכוּל לָתֵת גַּם בְּמִתְנָה, אֲתָה אֲמַרְתָּ שְׂזָה הֵבֵן שְׁלָךְ — בְּסֻדָּר, אֲתָה יְכוּל לָתֵת לוֹ מִתְנָה אֶת כָּל הַנִּכְסִים, אֶת כָּל הַבְּתִים.

עַל אֲבָר מִן הַחֵי, אֲלֵא גַם אִם מִתָּר לְמַכֵּר אֶת הָאֲחִים. הָרַמְב"ם כּוֹתֵב בְּפֶרֶק ד' גַּם בְּהִלְכוֹת נַחְלוֹת וְגַם בְּפֶרֶק ט' בְּהִלְכוֹת עֲבָדִים, שָׂאֵם הַיָּלֵד נוֹלָד מִהַשִּׁפְחָה — מִתָּר לְמַכֵּר אוֹתוֹ. אִם יֵשׁ לָךְ אֶח מִהַשִּׁפְחָה, שְׂזָה הֵבֵן שֶׁל אָבָא שְׁלָךְ, אֲבָל זֶה מִהַשִּׁפְחָה, אִזּוֹ תִמְכֹּר אוֹתוֹ. אֲתָה יְכוּל לְכַסּוֹת אֶת הַחֻבוֹת, אֲתָה יְכוּל לִיסַע לְאוּמָן כָּל יוֹם, שִׁיְהִיָּה לָךְ כֶּסֶף לְאוּמָן. אִזּוֹ אֵיךְ נוֹסְעִים לְאוּמָן? אֲתָה מוֹכֵר אֶת הָאֶח שְׁלָךְ, אִין בְּעֵינָה, מִתָּר לְמַכֵּר, גַּם בְּהִלְכוֹת נַחְלוֹת בְּפֶרֶק ד' זֶה בְּמִשְׁפָּטִים, וְעַכְשָׁיו הֵם לֹא שְׂאֵלוּ אֶת הָאָבָא [אִם שִׁחְרַר אֶת בַּהֵה וּלְפָה], זֶה פְּחַד לְשֶׁאֵל אֶת הָאָבָא, זֶה לֹא... אָבָא, שִׁחְרַרְתָּ אוֹתָם / לֹא שִׁחְרַרְתָּ אוֹתָם? מַה, זֶה דִּין פְּלִגְשׁ? זֶה דִּין? אֵינָה דִּין יֵשׁ לָהֶם? דִּין שִׁפְחָה?

אִזּוֹ כָּאֵן פֶּרֶק ד' מִהִלְכוֹת נַחְלוֹת, אִזּוֹ אָדָם יֵשׁ לוֹ יָלֵד מִהַשִּׁפְחָה, מִי שֶׁהָיָה לוֹ בְּנִים מִהַשִּׁפְחָה, יֵשׁ לוֹ שִׁפְחָה וְהֵבֵן הַזֶּה זֶה בֶּן טוֹב, הוּא לוֹמֵד בַּחֲדָר, וְהוּא מְצָלִיחַ,

אָנִי עוד זוכר את הכתל, אָנִי
הייתי בן שבע הייתי עוד
בכתל, אחרי 19 שנה חזרנו
לכתל, מ-48 עד 67 זה 19 שנה,
שאנחנו הלכנו לכתל עד הרגע
האחרון, היינו הולכים כל יום
לכתל, אמא שלי או שרה, את
החפץ הגדול היינו עושים
בירושלים, הולכים לכתל! אמא
שלי לא ותרה על הכתל. הייתי גר
בחיפה, אבל את החפץ הגדול
עושים בירושלים, עושים
בירושלים. והיה לה חברה,
ושמה היינו גרים, אצל החברה
שלה, חדשים, כל יום הולכים
לכתל, נוסעים באוטו ואתה מגיע
רק עד הקישלה, ואחרי זה
הולכים ברגל, ואני זוכר את זה
היום, בגיל 5 בגיל 7, הולכים כל
יום לכתל אחרי 19 שנה הכתל
חזר לנו. אז היום אנחנו כבר אז
הייתי בן 7 היום כבר כמעט בן
87 אז שמונים שנה עברו, זוכרים
את הכתל כמו היום, זה בסך הכל
היה סמטה צרה, אדם מגיע -
ערכי - עם שני פחים על החמור,
כמעט נמחצתי, זה הוא תפס את

אבל הוא אינו נושא בת ישראל
ולאחים מתר למכר אותו, מתר
למכר. ואם [אביו] משאר הדיטות
הוא — הוא עושה עברות והוא
מסתובב בלילות, אז הוא בחזקת
עבד לכל דבר ואחיו מאביו
מוכרין אותו — אתה יכול לקחת
את אח שלך ולמכר אותו, יש לך
אח [עבד] מאבא שלך...

פעם היה שפחות, היום אין
שפחות, אז היו נכשלים.
כתוב שכלם [בבניית בית המקדש השני]
הביאו אשם שפחה חרופה, [על
חטאים שנכשלו שבעים שנה קודם, בסוף תקופת
בית ראשון], כתוב בהוריות
שכשהביאו אשמים — 66
אשמים, על מה הביאו? אז על
שכלם נכשלו בשפחה חרופה,
כלם, בזמן ירמיה הנביא כלם
נכשלו, כלם בלי יוצא מן הכלל,
כי לא דקדקו במצוות וכבר לא
שמרו שבת, והיה חרבן, אז כלם
נכשלו בשפחה חרופה, כל אחד
היה לו כמה שפחות בבית, אז
כלם נכשלו, אז היו צריכים
להביא אחרי 20 שנה...

הבכיה, אנשים בכו, בנו את
הכתל מדיקטים, בנו בית מקדש
מכמה דיקטים, לקחו כמה
דיקטים ועשו בית מקדש. וכלם
בכו, ולא יכלו לשמע את קול
השמחה מקול הבכיה, אנשים
בכו. כי הגיעו ארבעים אלף איש,
כלם זכרו את בית המקדש [הראשון]
שהיה בלוי זהב, עכשיו [בית המקדש
השני שהיה לעיניהם] זה הכל דיקטים,
ניר כסף. עד שהגיעו
החשמונאים ובנו אותו מזזהב,
והמנורה הראשונה היתה עשויה
מבהט, מבדיל, המנורה
הראשונה. אחרי זה זה היה כסף,
זהב. אבל הכל היה עני נורא, לא

כל הסמטה, אני נצמדתי לכתל,
פחדתי שהוא ימחץ אותי עם
השני פחים ענקיים, אני לא יודע
מה שהיה שם, מים, לא יודע מה
שהיה שם, עבר בסמטה כזאת
צרה כמו פה כל רחב הספה, וזה
היה הסמטה של הכתל, ששמה
עמדו והתפללו, שמה עמדו
הברסלבים, וכל פעם ערביים
לוחצים אותם ודוחפים אותם,
ועוברים שם.

או אנשים אחרי שבעים שנה =]
קשוננה בית המקדש השני] — כלם
זכרו את ירושלים =] את בית המקדש
הראשון], כתוב שאי אפשר היה
לשמע את קול השמחה מקול

עָקְרוּת", "וְהָיָה זְרָעָךָ כְּעֶפֶר
הָאָרֶץ" (בְּרֵאשִׁית כח, יד) — שֶׁהוֹלְדָה
תְּלוּיָהּ שִׁיתָן בְּעֶפֶר פִּיהוּ, אִם אָדָם
הוּא כְּמוֹ עֶפֶר הוּא יְכוּל לִפְקֹד אֶת
כָּל עֲקָרָה בְּעוֹלָם, "וּרְבִים מִיִּשְׁנֵי
אֲדָמַת עֶפֶר יִקְיִצוּ" (דְּנִיָּאל יב, ב) —
לְהַעִיר אֶת כָּלֵם מִהַשְׁנָה שְׁלֵהֶם,
שִׁילְמָדוֹ 24 שָׁעוֹת, "לְנִפְשׁ חַיָּה"
(בְּרֵאשִׁית ב, ז) — לְרוּחַ מְמַלְלָא, הֵינּוּ
בְּחִינַת לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים. "וְאֵלֶּה
לְחֻרְפוֹת לְדְרָאוֹן עוֹלָם" (דְּנִיָּאל ט"ו),
הֵינּוּ בְּחִינַת (תְּהִלִּים ס"ט): "חֲרָפָה
שִׁבְרָה לְבִי", וְעַל יְדֵי שְׁבִירַת
הַלּוּחוֹת, בָּא שְׁכָחָה. וְעַל יְדֵי זֶה
מְקַבְּלִים אֶת הַלּוּחוֹת.

עֲבָשׂוּ הָיָה יוֹם כְּפוֹר — קִבְּלָנוּ
אֶת הַלּוּחוֹת, אִז עֲכָשׂוּ
אֲנַחְנוּ עוֹשִׂים "שְׁבַעַת יְמֵי
הַמִּשְׁתָּה" לְקַבְּלַת הַלּוּחוֹת, כָּל
הַסְּפָה זֶה שְׁבַעַת יְמֵי הַמִּשְׁתָּה
אוֹמֵר רַבְּנוּ כָּאֵן בְּתוֹרָה ס',
שְׁזַכִּינוּ לְקַבֵּל אֶת הַלּוּחוֹת.

הָיָה אֲכָל, לֹא הָיָה כָּלוּם, לֹא הָיָה
שׁוּם דְּבָר.

אִז פּוֹסֵק הָרַמְבַּ"ם, גַּם כָּאֵן בְּפִרְק
ד', כָּל זֶה בְּמִשְׁפָּטִים, וְגַם
בְּקִנְיָן, הוּא אוֹמֵר: שְׁמַתָּר לְמַכֵּר
אֶת הָאֶח. אִם יֵשׁ לְאָדָם אֶח
מִהַשְׁפָּחָה, הוּא יְכוּל לְמַכֵּר אוֹתוֹ,
הוּא יְכוּל לְהַרְוִיחַ מִלְּאֵרֶד דּוֹלָר,
הוּא [הַקּוֹנֵה שְׁיִקְנֵה מִמֶּנּוּ] יְכוּל לְכַסּוֹת
אֶת זֶה בְּעֶשְׂרִים יוֹם. אֶת נִפְתָּלִי
— אֶפְשָׁר לְכַסּוֹת אֶת זֶה בְּעֶשְׂרִים
יוֹם, כְּמוֹ נִפְתָּלִי.

אִז אֲמַרְנוּ וְנִפְשֵׁי כְּעֶפֶר לְכָל
תְּהִיָּה, אוֹמֵר רַבְּנוּ: שְׁמִי
שְׁכַעְפָּר — "יִתֵּן בְּעֶפֶר פִּיהוּ" —
הוּא יְכוּל לִפְקֹד אֶת כָּל הָעֲקָרוֹת,
זֶה מֵה שְׁרַבְנוּ מְבִיא בְּתוֹרָה ס',
אָדָם רוֹצֵה לִפְקֹד עֲקָרוֹת? יִתֵּן
פִּיהוּ כְּעֶפֶר, "מִשְׁכַּבְתַּת חִיקָךְ שְׁמֵר
פְּתַחַי פִּיךָ" (מִיכָה ז, ה), "לִ'הַתִּיר פִּ'ה
אֱלֹמִים" זֶה רָאשֵׁי תְבוֹת אֶל"ף,
לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים וְלְהַתִּיר פֶּה

והתקדשתם

הילדים – לפי המחשבות

וַיִּתְאַמֵּץ בְּמִצְוֹתוֹ אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ
לְחַשֵּׁב מִחֻשְׁבוֹת טְהוּרוֹת זְכוּת
וּכְרוֹת, וְזָר לֹא יִקְרַב בְּמִחֻשְׁבוֹתָם,¹⁷
שׁוֹם מִחֻשְׁבָּה זָרָה, כִּי זֶה בְּעִילַת
זְנוּת – אִם אָדָם מְכוֹן לְתַאֲוָה,
מְכוֹן לַיֵּצֵר הָרַע, אִזּוֹ בְּעִילַת
זְנוּת, זֶה לֹא מְשַׁנֵּה אִם זֶה אִשְׁתּוֹ /
זֶה לֹא אִשְׁתּוֹ, זֶה נִקְרָא "בְּעִילַת
זְנוּת".

"וְחוֹבְלִים הֵם בְּבָנִים, וְנוֹלְדִים
חֲטָאִים וְטַפְשִׁים".
נוֹלְדִים יְלָדִים טַפְשִׁים. אָדָם לֹא
מֵבִין: לְמָה יִלְדָתִי יְלָדִים טַפְשִׁים?
הֲרֵי אֲנִי הֵכִי חֲכָם בְּעוֹלָם, לְמָה יֵשׁ
לִי יְלָדִים טַפְשִׁים וּפּוֹשְׁעִים? כִּי
אֲתָה לֹא כּוֹנֵת לְשֵׁם שְׁמַיִם! כּוֹנֵת
לְתַאֲוָה שְׁלָךְ – יֵצֵא לָךְ יְלָדִים

"וַיִּתְאַמֵּץ בְּמִצְוֹתוֹ אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ
לְחַשֵּׁב" – כָּל אֶחָד
יִתְאַמֵּץ, יִתְאַמֵּץ לְחַנֵּךְ אֶת אִשְׁתּוֹ
לְחַשֵּׁב מִחֻשְׁבוֹת טְהוּרוֹת, וְאִזּוֹ
הַיְלָדִים יִגְדְּלוּ, יִגְדְּלוּ לְתוֹרָה,
לְתַעֲוֻדָּה, לְתַפְלָה, לְקִדְשָׁה, לְיִרְאֵת
שְׁמַיִם. כָּל אֶחָד יִחַנֵּךְ אֶת אִשְׁתּוֹ
שְׁצָרִיכִים בְּזִמְן הַיְחִיד, בְּזִמְן
הַיְחִיד וְכוּנַת הַזְּוֹג... כִּי כָּל
הַנִּישׁוּאִין זֶה רַק כְּדֵי לְהֵבִיא אֶת
מְלֶךְ הַמְּשִׁיחַ¹⁸. כָּל הַנִּישׁוּאִין זֶה רַק
מְטָרָה אַחַת: לְהֵבִיא אֶת מְלֶךְ
הַמְּשִׁיחַ! זֶה הַנִּישׁוּאִין, אִין שׁוֹם
[מְטָרָה אַחֲרָת], לֹא תַאֲוָה וְלֹא יֵצֵר
הָרַע.

"אִי לְזֹאת, לוֹ בְּכַח וְלוֹ בְּחֵיל יִגְבֵּר
אִישׁ לְקַיֵּם מִצְוֹתוֹ דְּכָר בְּעֵתוֹ,

מוראי מקומות והערות

מחמת שאנו יודעים ומאמינים שעניו זה בשלש
הוא גבוה מאד מאד פידוע, ויהיה נולד מנה
ישראל שיקדשו שמו כנ"ל, עד שיצאו צדיקים
גדולים עד שיבוא משיח מדרותינו שיתקן הכל,
וזה עקר שמחתנו, ומנה ודאי יש לנו לשמח הרבה
על החתונה.

¹⁸ לקוטי הלכות הלכות שבת ו' כ"ג
כִּי בְּאֵמַת כָּל הַשְּׂמֵחוֹת שֶׁשְׂמֵחִין עַל הַחֲתוּנָה הוּא
פְּלִיאָה לְכַאוּרָה, כְּאֲשֶׁר שִׁמְעֵתִי זֹאת בְּפִרוּשׁ מִפִּי
הַקְּדוֹשׁ, שֶׁאֲמַר, שֶׁאִין הָעוֹלָם יוֹדְעִים כָּלל מַה אִזּוֹ
שְׂמֵחָה שָׁהָ נוֹשֵׂא זֹאת, כִּי בְּיָדָאִי אִין רְאִי לְשִׂמְחָה
עַל עֲנִינוּתָהּ. אִךְ בְּאֵמַת עֲקָר הַשְּׂמֵחָה שֶׁל חֲתוּנָה
הוּא שְׂמֵחַת יִשְׂרָאֵל, שֶׁעֲקָר שְׂמֵחָה דְּקִדְשָׁה הוּא

טפשים.

אדם צריך לדעת שיצר הרע זה אנס, כי כל היחוד זה לא בשביל היצר הרע, זה בשביל להביא את משית, בשביל להביא ילדה קדושה, ילדה טהורה כמו דבורה הנביאה — שהיא תהיה אש להבה, שהיא תראה את ה' פנים אל פנים כל דקה.

והם חובלים בילדים שלהם, ויולדים בנים זרים, בנים טפשים, בנים חטאים, הילד נולד טפש, צריך חנוך מיחד, בית ספר מיחד, סלם, רב שיח, כל מיני... יש היום הרבה בתי ספר, כל יום פותחים עוד בית ספר לילדים, הטפשים האלה, שאולי יבינו, שאולי יבינו מה זה "קמ"ץ", שאולי יבינו מה זה "חירי"ק". הוא לא יכול להתפלל, הוא לא יכול לקום בבקר, כי גם הוא נולד בטמאה, אדם בא בטמאה... אם אדם בא בקדשה, אז הילד יעשה תשובה, הילד יחפש את הקדשה גם כן. [כי לכל אחד] יש לו נשמה אלוקית, אבל היא עם המון מסכים. אז אדם ילמד את אשתו "להתאמן במצוה איש ואשתו", כמו דבורה הנביאה, "במחשבות טהורות זכות וכרות, וזר לא יקרב

כי לפי הכוונה אז ככה הילדים. אתה כוננת לתאווה, כוננת על היצר הרע, אז הילדים נולדים כלם עם יצר הרע, הילדים נולדים חתולים כלבים "טפשים משחיתים - כל מום בם". הם נולדים עם כל המומים. אדם לא מבין, למה יש לבנים שלו מומים? למה? למה [הילדים] לא לומדים? למה לא מתפללים? כי כוננת ליצר הרע! כי חשבת שזה מתר, חשבת שהיצר הרע מתר. אדם בא לשבר את היצר הרע, לשבר אותו! אם הוא לא שובר את היצר הרע — יהיה לו ילד טפש. ו"בעילת זנות".

"ונפש בניהם הם חובלים, ובנים זרים ילדו, רעים חטאים וטפשים". גם רעים, גם חטאים, גם טפשים. הילד טפש, הילדה טפשה... במקום שהילדה היא תרצה צניעות והיא תרצה קדשה, היא יש לה איפונים, והיא מחפשת חברות רעות, היא מחפשת איפה לעשות עברות, והיא בורחת מהבית... והוא לא מבין מדוע. כי אתה ילדת אותה עם יצר הרע — אז היא כלה יצר הרע! אז היא ממשיכה את היצר הרע שלך.

בְּמַחְשְׁבוֹתָם, כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר הַדָּגֶל גְּדוֹל מִיּוֹם כְּפוֹרֵי¹⁹. (שיעור מחנה אפרים: שְׁחַתְנָה זֶה יוֹתֵר מתשפ"ג).

נח טעה - בגלל שהוכיח את דורו במקום לנגן

בכינור אז מימלא אנשים באים, אדם מנגן בכינור אז אנשים מגיעים שומעים את הניגון, כתוב שדוד המלך היה מנגן מחצות עד הבוקר ואז כל ירושלים הייתה מתעוררת, כתוב בפרק י"ח במדרש שוחר טוב שדוד היה מנגן כל הלילה בכינור עוד לא היה תיקון חצות ולא היה חורבן בית המקדש אז הוא היה מנגן כל

"וַיְהִי לְאַבְל כְּנָרִי וְעַגְבֵי לְקוֹל בְּכִים" הטעות שלי הייתה הוא אומר שלא ניגנתי בכינור, רק היה לי טעות אחת שלא ניגנתי בכינור ולא ידעתי את הסוד של הכינור, אדם צריך לנגן כל היום בגיטרה וכל היום בכינור וזה גם היה הטעות של נח "לְפִיד בּוֹז לְעֶשְׂתוֹת" [שהוכיח את בני דורו] במקום לנגן בכינור, אם תנגן

מוראי מקומות והערות

בְּמִלְכָּה שְׁלֹמֶה" הֵינּוּ חֲתָן שְׂדוּמָה לְמִלְכָּה וּמִתְחַלְּקָה הָיָה רַק פְּלֶג גּוֹף וּכְשֶׁנֶּשְׂאָ אִשָּׁה נִקְרָא מִלְכָּה שְׁלֹם "בְּעֶטְרָה שְׁעֵטְרָה לֹא אָמוּ" הֵינּוּ שֶׁחֲתָן נֶעֱשֶׂה בְּחֵינֵת אִמָּא עֵלְאָה שְׂמוֹחֲלִין לֹא כָּל עֹונוֹתָיו וְלְכָל הַנְּלוּים אֵלָיו וְהִיא עֶטְרָה שְׁעֵטְרָה לֹא אָמוּ עַל דֶּרֶךְ תְּבֵאָה אָמוּ וַתִּקְנַח אֶת בְּתָהּ וְאִמְתִּי הוּא בְּיָמֵי חֲתוּנָתוֹ, וַיֵּשׁ בָּהּ סוֹד עֲמוּק כִּי בְּיוֹם הַכְּפוּרִים שְׂהוּא סוֹד אִמָּא עֵלְאָה יֵשׁ בּוֹ חֲמִשָּׁה תְּפִלוֹת וּבְחֲתָן יֵשׁ בּוֹ חֲמִשָּׁה קוֹלוֹת קוֹל שְׁשׁוֹן וְגו' וְהוּא בְּחֵינֵה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִיּוֹם הַכְּפוּרִים וְהֵבֵן וְלָכֵן גַּם כֵּן אֵל יִתְעַרֵב וְרַ בְּשִׂמְחָתוֹ כִּי נֶעֱשֶׂה מִן זֶר אֹר וְהֵבֵן כָּל זֶה כִּי הַדְּבָרִים עֲתִיקִין:

¹⁹ הִגֵּל מַחְנֶה אֶפְרַיִם שְׂמוֹת, בֹּא או יאמר "ולכל בני ישראל היה אור בְּמוֹשְׁבָתָם". אֹר גִּמְטְרִיא ר"ז והוא על דֶּרֶךְ (עירוֹבִין ס"ה). וְכִנְס יוֹן יֵצֵא סוֹד שְׂהוּא מְרָמוֹ עַל עוֹלָם הַבְּיָנָה שְׂהוּא עוֹלָם הַתְּשׁוּבָה שְׂהוּא אִמָּא עֵלְאָה וְהֵינּוּ כִּי בְּכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה יֵשׁ בּוֹ זֶר לָכֵן הוּא ר"ז וְהֵינּוּ בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד אוֹמְרִים בְּלַחֵשׁ אַבְל בְּיוֹם הַכְּפוּרִים נִתְגַּלָּה חֲמִשָּׁה פְּעָמִים אֹר וְכִנְס יוֹן שְׂהוּא אִמָּא עֵלְאָה וַיֵּצֵא סוֹד וְנֶעֱשֶׂה מִן ר"ז אֹר לָכֵן אוֹמְרִים בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד בְּקוֹל רֵם וְלָכֵן אֵאָל שְׂמַחַת חֲתָן וְכֵלָה הוּא גַם כֵּן אֵל יִתְעַרֵב זֶר בְּשִׂמְחָתוֹ כִּי (שִׁיר הַשִּׁירִים ג', י"א) "צֵאנָה וְרֵאנָה בְּנוֹת צִיּוֹן

הלילה בכינוור וכל מי ששמע את הניגון של דוד היה קם אז יוצא שכל ירושלים הייתה מתעוררת, אדם בא לעולם בשביל לנגן בכינוור, זה כל התכלית של הבן אדם לנגן בכינוור ולנגן בנבל.

פי אדם הראשון לא הצליח לתקן את הדור שלו, הדור רצה לעשות תשובה ואחרי זה הגיע מתושלח שחי 969 שנה וירד שחי 962 שנה אך הם לא עשו את התקון אז אנחנו עכשו צריכים לתקן את הכל.

פי הדור רצה לחזור בתשובה, כתוב "לפיד בוז לעשתות" מה זה לפיד בוז לעשתות? נח אמר להם דברים קשים כלפידים, דבורה היתה אשת לפידות והיא היתה מתנבאת בלפידים, לפיד בוז לעשתות' אומרת הגמרא ק"ח עמוד ב'²⁰ שגח היתה מוכיח אותם דברי בוז יהיה לכם גיהנם ויהיה

לכם ענש סקילה ושרפה אבל הרבה אומר שאסור להגיד תוכחה צריכים רק לנגן נגונים, הרבה אומר "ונהר יצא מעדן להשקות את הגן" זה קול הנגון. אדם בא לעולם לנגן נגונים ואז כלם חוזרים בתשובה, אחרי הנגון כלם נמשכים, העבודה של האדם זה רק לנגן נגונים... אהבה דקדושה שורה "מרפבו ארגמן תוכו רצוף אהבה מכנות ירושלים", בנות ירושלים זה עם ישראל שבאים כלם לחתנה, שיש חתנה דקדושה ורוקדים עד הבקר אז בזה מעלים את כל הנשמות של כל השש אלף שנים, ולכן בזמירות שבת אנחנו אומרים 'רצה תפילתי כמו קרבן נחשון' כי נחשון הצליח להחזיר את כל הנכדים שלו בתשובה ואת כל הנינים שלו ואפילו את מנשה שהיה שוחט כל יום אלף איש במשך עשרים ושתים שנה. (שעור מתשפ"ג).

פי אדם הראשון לא הצליח לתקן את הדור שלו, הדור רצה לעשות תשובה ואחרי זה הגיע מתושלח שחי 969 שנה וירד שחי 962 שנה אך הם לא עשו את התקון אז אנחנו עכשו צריכים לתקן את הכל.

פי הדור רצה לחזור בתשובה, כתוב "לפיד בוז לעשתות" מה זה לפיד בוז לעשתות? נח אמר להם דברים קשים כלפידים, דבורה היתה אשת לפידות והיא היתה מתנבאת בלפידים, לפיד בוז לעשתות' אומרת הגמרא ק"ח עמוד ב'²⁰ שגח היתה מוכיח אותם דברי בוז יהיה לכם גיהנם ויהיה

פי הדור רצה לחזור בתשובה, כתוב "לפיד בוז לעשתות" מה זה לפיד בוז לעשתות? נח אמר להם דברים קשים כלפידים, דבורה היתה אשת לפידות והיא היתה מתנבאת בלפידים, לפיד בוז לעשתות' אומרת הגמרא ק"ח עמוד ב'²⁰ שגח היתה מוכיח אותם דברי בוז יהיה לכם גיהנם ויהיה

מראי מקומות והערות

יש לנו דבר אחר ועליתה שמה ואם של מים הוא מביא אם מן הארץ הוא מביא יש לנו עששיות של ברזל שאנו מחפין בהם את הארץ ואם מן השמים הוא מביא יש לנו דבר ועקב שמו ואמרי לה עקש שמו אמר להם הוא מביא מבין עקבי רגליכם שנאמר נכון למועדי רגל.

²⁰ גמרא סנהדרין דף ק"ח עמוד ב' דרש רבא מאי דכתב לפיד בוז לעשתות שאנו נכון למועדי רגל מלמד שהיה נח הצדיק מוכיח אותם ואמר להם דברים שהם קשים כלפידים והיו (בוזים) [מבוזין] אותו אמרו לו זקן תיבה זו למה אמר להם הקדוש ברוך הוא מביא עליכם את המבול אמרו מבול של מה אם מבול של אש

הוספות ממורינו הרב שליט"א

תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל מהרגשת תענוג גשמי הנה שהוא מהצרת משכא דחויא, וכך יאמר. וראיה לדבר שיותר הנה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל שאפילו היו חוטפין אותו ורוצחים באמצע אכילה והיחוד הקדוש לעשות לו העינוים קשים הייתי משמח את עצמי על קידוש השם יתברך יותר מתענוג גשמי הנה, אך יותר שיהיה דובר אמת בלבבו ויהיה או בשעת מעשה תקוע על לוח לבו בתוכיות ובפנימיות הלב באמת גמור, ולא ישטה את עצמו להיות כגונב דעת עליונה חס ושלום.

שכחי הר"ן יז

גם אמר שהזונג של הצדיק האמת, קשה עליו ענין זה. ולא די שאין לו שום תאוה כלל, כי אם אדרבא יש לו יסורין מזה ממש כמו יסורי התינוק בשעת מילה. כי ממש יסורין אלו יש להצדיק בשעת זונג ויותר מזה. כי התינוק אין לו דעת, על כן אין היסורים שלו גדולים כל כך, אבל הצדיק שיש לו דעת יסוריו גדולים מהתינוק. וזה הנה אצלו דבר פשוט ואמר שכל אדם יכול לזכות לבוא למדרגה זו. וכפי הנראה מדבריו הנה שקדשתו של עצמו גבה עוד יותר ויותר.

צעטיל קטן

מרבנו הרב רבי אלימלך מליזענסק זצוק"ל זיע"א

אלה הדברים אשר יעשה אותם האדם וחי בהם:

א. בכל עת ורגע שהוא פנוי מן התורה, ובפרט שהוא יושב בטל לבדו בחדר או שוכב על מטתו ואינו יכול לישן, יהיה מהרהר במצות עשה זו של ונקדשתי בתוך בני ישראל, ודמיה בנפשו ויצויר במחשבתו כאילו אש גדול ונורא בוער לפניו עד לב השמים, והוא בשביל קדושת השם יתברך שובר את טבעו ומפיל את עצמו להאש על קידוש השם יתברך, ומחשבה טובה הקדוש ברוך מצרפה למעשה, ונמצא שאינו שוכב ויושב בטל, רק מקיים מצות עשה דאורייתא.

ב. בפסוק ראשון של קריאת שמע ובכרה ראשונה של שמונה עשרה יהרהר בנזכר לעיל, ועוד יכוין אם יענו אותו כל אומות העולם בכל עיניים קשים ויפשטו עורו מבשרו להכחיש חס ושלום ביהודו, יסבול כל היסורים ולא יודה להם חס ושלום, ויצויר בדעתו ומחשבתו כאלו עושין לו בנזכר לעיל, ובזה יצא ידי חוב קריאת שמע ותפלה כדון.

ג. גם בשעת אכילה והיחוד הקדוש יכוין בנזכר לעיל, ובשנתחיל להרגיש תענוג גשמי יצויר במחשבתו בנזכר לעיל, ותיכף ומיד יאמר בפיו ובלבבו שיותר הנה לו

קדושת הברשה

| ר' נחמן - מנחם אותנו |

נורא זה הנשים היו חודשות עם האצבעות, אבל פה מביאים בבראשית הרי המדרש שואל למה נח? אם נח - זה יניחנו, אם זה ינחמנו אז תקרא לו נחמן, אז אמרנו מגן אברהם, יש פרוש מגן אברהם על החמשה חומשי תורה, אומר המגן אברהם שנחמן זה השם של משיח, נחמן זה רק מי שמשח יוכל לקרוא לו נחמן, שרק הוא יכול לנחם, נח הוא לא ניחם אותנו, נח - היה מבול, הוא לא ניחם אותנו, הוא לא ידע [איך להמתיק את המבול], אומרת הגמרא בסנהדרין "לפיד בוז" (איוב יב, ה) שנח היה אומר לפיד בוז לעשותות. (שעור מתשפ"ג).

"נְחַמוּ נַחֲמוּ עַמִּי" (ישעיהו מ, א), נחמו זה אותיות נחמן שרק על ידי נחמן. המדרש רבה שואל בחלק א' צריכים לקרוא לנח נחמן, מי המציא את השם נח מי המציא, המדרש רבה מביא בחלק א' בסוף פרשת בראשית כתוב "זֶה יְנַחֲמֵנו" (בראשית ה, כט), ינחמו זה נחמן, נח זה יניחנו, אם אתה קורא לו נח תגיד זה יניחנו מהעבודה קשה כי הוא עשה להם מחרשות, פעם לא היה מחרשות היו חורשים עם האצבעות והיה גדל כל ארבעים שנה, פעם בארבעים שנה חורשים עם האצבעות זה לא

קדושת הצדיקים

| העיקר זה רחל אמנו |

רחל אמנו - "א חשוון

אז הרב קוליץ אמר לפרס, אמר לו - לפני
הסכם אוסלו - תגיד שירושלים מגיעה עד
קבר רחל. אם קבר רחל היתה עוד מאה מטר
- עוד מאתיים מטר, כבר אז אי אפשר לסוע.
חוץ משובו בנים, אף אחד לא היה נוסע לשם,
כי היו יורים, היו זורקים רמונים. עכשיו [יז
חשוון] היה היארצייט של רחל אמנו, כלם
היו בקבר רחל, בלי יוצא מן הכלל. אם לא
- אפשר לסע עוד היום, היום זה אסרו חג.
אז אתמול היה היארצייט, היום זה אסרו חג,
עוד אפשר לסע, אפשר עוד לפעל. על ידי
רחל פועלים הכל, אין דבר... [ה' אומר לרחל
אמנו:] "מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש
שכר לפעלתך" (שעור מתשפ"ג).

העקר זה רחל אמנו, העקר זה רחל אמנו,
שהיא מבכה על בגיה. וזה יוסף, יוסף היה
ילד בגיל שמונה, זה לפני שלוש אלף חמש
מאות שנה, שלוש אלף שלוש מאות שנה
יצאו ממצרים עוד מאתיים ועשר, אז זה בדיוק
שלוש מאות - חמש מאות ארבעים. ועוד
עשרים שנה שרחל נפטרה לפני שמכרו את
יוסף. אז יחד זה שלוש מאות חמשים - חמש
מאות ששים שנה. שאם היו נוסעים עכשו
לרחל אמנו, היו יורים עליהם, היו הורגים את
כלם, לא היה אחד נשאר בחיים. אז עכשו

מילתא דבר יהותא

5: מאחורי כל אשה עצבנית, עומד גבר – סתם עומד – לא מבין מה קרה הפעם...

6: אשה מצוננת – ממשיכה כרגיל. גבר מצונן – כתב צוואה.

7: אני הגבר בבית! ואם אני אומר לך להרים את הרגליים כשאני שוטף – אז תרימי ברור?!

8: העוזרת: "איפה הסמרטוט?" הגברת: הלך לעבודה!...

9: מרוקאית לבעלה: אני מוכנה לקפוץ מעזריאלי בשבילך! מה אתה מוכן לעשות בשבילי? בעלה: להקפיץ אותך לשם!...

10: הדבר היחיד שישראלים באמת מאוחדים בו – זה כשמישהו אחד צופר, כל השאר מצטרפים.

1: שימו לב חברים! יש שמועות מאומותות, שחברה מהחמאס שהצטרפו לקבוצת של מתנדבים, מאתרים מיקומים של איסוף מזון לחיילים, והם שולחים לחיילים מארזים שלמים של במבה אדום, וופלה לימון, וקוקוס ורוד – תעקבו, ותהיו ערניים!

2: מתנגדי חיסונים טוענים: לפחות עכשו הגיע הזמן להפעיל את השבבים, שהחדירו לנו בחיסון של הקורונה - ולהחזיר את השבויים הביתה!...

3: חסיד אחד שאל את האדמו"ר: אנחנו מדלגים לא מעט קטעים במחזור. לא פשוט יותר להדפיס מחזור חדש, שיכלול אך ורק את הפיוטים הרלוונטיים? ענה הרבי: וכי מסוגל אתה לבטל שמחה של יהודי כשהוא מדלג עמוד בתפילה?!

4: אם אתה טועה, ואתה שותק – אתה חכם. אם אתה צודק, ואתה שותק – אתה נשוי.

קדושת הצדדים

| כל הגזרות כי חולקים על הצדדין |

להצטרף לרבנו, רבנו היה היחיד שהתפלל על בטול הגזרה, גזרה שאי אפשר לתאר, שברו דלתות, חטפו ילדים מן ההורים, ההורים התעלפו, ההורים מתו, הנשים מתו, הנשים קבלו שבץ, קבלו דום לב, ארוע מחי, חטפו להם את כל הילדים, רק מי שהיה גבר חזק לא חטפו לו, כי חטפו מכלם, בכל רוסיה, בכל אוקראינה, חטפו את הילדים, זה מליוני ילדים – חטפו אותם, כלם נהיו קנטוניסטים, כלם נהיו חילים, כלם נהיו גוים, אי אפשר להבין את זה. הרב'ה אמר: הכל, זה כי חולקים על הצדדין! ברגע שחולקים על הצדדין, זה יסוד העולם, זה עמוד העולם, [וכשחולקים עליו רחמנא לצלן] אז העולם מתמוטט, אז חוטפים ילדים ויהיה שואה, הכל – זה כי חולקים על הצדדין. (שעור מתשפ"ג).

רבי נפתלי אמר שאם חולקים על ברסלב אז תהיה שואה בסוף, ולקחו מליון ילדים, שני מליון ילדים, חטפו אותם מן ההורים, וכל אלה זה היה ה"קנטוניסטים", הרב'ה נסה לדחות את הגזרה, הרב'ה אמר: אני יכול לדחות את הגזרה. הרב'ה דחה את זה בעשרים וחמש שנה, לתקפ"ז מ[תק]ס"ב עד [תק]פ"ז, הרב'ה דחה את זה בעשרים וחמש שנה, ואף אחד לא רצה

1 שיח שרפי קודש - חלק ג קעה

אמר רבי נפתלי זכרונו לברכה: "גזרת ת"ח, שגרצחו אז רבבות מישראל, כידוע, באה כעונש על זה שחלקו על רבנו הא"י זכרונו לברכה. והרציחות, שהיו על ידי נאנטע בעיר אומאן בשנת תקכ"ח, באו כעונש על זה שחלקו על הבעל שם טוב. וגזרת הנעקראטין, היינו: הגזרה לקחת את בני ישראל לצבא, שיצאה לפעל בשנת תקפ"ז כמוכא בחיי מוהר"ן סימן א', באה כעונש על זה שחלקו על רבנו ומשום שצדין עומדים וחולקים על רבנו, לא תבטל גזרה זו ויצטרפו ללכת לצבא, עד ביאת הגואל במהרה בימינו.

הינך ילדים

| הינך ילדים? הינך הורים! |

רוצה שאתה לא מצליח להתגבר על התאווה – תן להורים...! למה? אני רוצה להיות ילד קדוש, לסגור את העיניים, זה לא הולך לי, זה קופץ לי כמו קפיץ. אז הוא [- הפלא יועץ] אומר: צריכים לצעק על ההורים הוא אומר. דבר ראשון זה לחנך את ההורים, לא לחנך את הילדים. "חנוך ילדים" – קדם צריך "חנוך הורים" לפני חנוך ילדים, וממילא הילדים ילכו בסדר. (שעור מתשפ"ג).

העיניים זה כמו קפיץ, אתה סוגר – זה נפתח, כמו קפיץ. מישוהו שם פה קפיץ, אני לא יודע למה זה, האמהות בונות קפיצים כשהם בהריון? אני לא יודע למה, סוגרים את העיניים – זה נפתח עוד פעם, סוגרים את העין – זה נפתח... אז האמא צריכה לקבל... כמו שכתוב בפלא יועץ: לתת להורים מכות! אם אתה

קדושת הבית

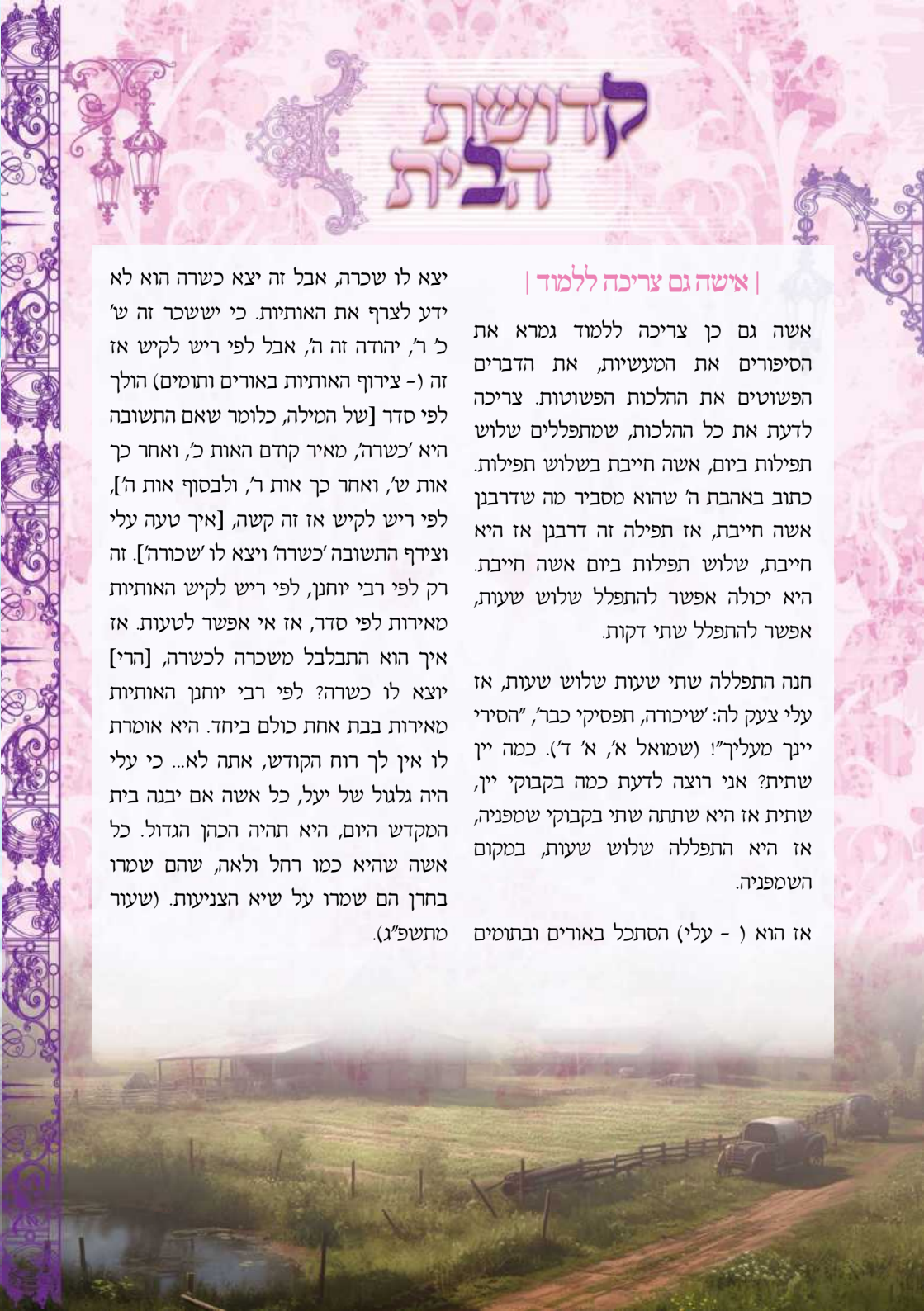
| אישה גם צריכה ללמוד |

אשה גם כן צריכה ללמוד גמרא את הסיפורים את המעשיות, את הדברים הפשוטים את ההלכות הפשוטות. צריכה לדעת את כל ההלכות, שמתפללים שלוש תפילות ביום, אשה חייבת בשלוש תפילות. כתוב באהבת ה' שהוא מסביר מה שדרבנן אשה חייבת, אז תפילה זה דרבנן אז היא חייבת, שלוש תפילות ביום אשה חייבת. היא יכולה אפשר להתפלל שלוש שעות, אפשר להתפלל שתי דקות.

חנה התפללה שתי שעות שלוש שעות, אז עלי צעק לה: 'שיכורה, תפסיקי כבר', 'הסירי יינך מעליך!' (שמואל א', א' ד'). כמה יין שתיתי? אני רוצה לדעת כמה בקבוקי יין, שתיתי אז היא שתתה שתי בקבוקי שמפניה, אז היא התפללה שלוש שעות, במקום השמפניה.

אז הוא (- עלי) הסתכל באורים ובתומים

יצא לו שכרה, אבל זה יצא כשרה הוא לא ידע לצרף את האותיות. כי יששכר זה ש' כ' ר', יהודה זה ה', אבל לפי ריש לקיש אז זה (- צירוף האותיות באורים ותומים) הולך לפי סדר [של המילה, כלומר שאם התשובה היא 'כשרה', מאיד קודם האות כ', ואחר כך אות ש', ואחר כך אות ר', ולבסוף אות ה']. לפי ריש לקיש אז זה קשה, [איך טעה עלי וצירף התשובה 'כשרה' ויצא לו 'שכורה']. זה רק לפי רבי יוחנן, לפי ריש לקיש האותיות מאירות לפי סדר, אז אי אפשר לטעות. אז איך הוא התבלבל משכרה לכשרה, [הרי] יוצא לו כשרה? לפי רבי יוחנן האותיות מאירות בבת אחת כולם ביחד. היא אומרת לו אין לך רוח הקודש, אתה לא... כי עלי היה גלגל של יעל, כל אשה אם יבנה בית המקדש היום, היא תהיה הכהן הגדול. כל אשה שהיא כמו רחל ולאה, שהם שמרו בחרן הם שמרו על שיא הצניעות. (שעור מתשפ"ג).

קדושת הגמורה

| רק ללמוד תורה |

כפול מאה גרם 14.4 לפי מאה גרם לפי החזון איש ביצה זה מאה גרם אז 14 וחצי קילו כל אשכול אז כל אשכול היה סאה ויום שני שתי אשכולות זה סאה כל זה גמרא כתובות בקי"א עמוד ב' וביום שלישי היה שלוש אשכולות סאה אז אמר לו הרבי שלו אם היית יושב ללמוד זה היה הלאה גודל הוא פחד שזה יגדל זה ירקב הוא אמר לא בשום אופן לא.

פה כל העניין אדם צריך לדעת שברסלב זה רק ללמוד גמרא. (שעור מתשפ"ב).

אצלנו רק לומדים תורה לא עושים שום דבר לא חורשים את השדות, כלום הכל גודל מעצמו יושבים לומדים תורה 18 שעות לא מוציאים את הראש מהספר אז הכל גודל האשכולות גדלים הכל גודל רק לומדים תורה.

כמו ריש לקיש ששלושה ימים הוא לא הגיע לישיבה שלושה ימים מה היית חולה בשפעת בקורונה מה, לא, היה כאלה אשכולות היה אשכול סאה, סאה זה 144 וחצי קילו 144 ביצים

קדושת המידות

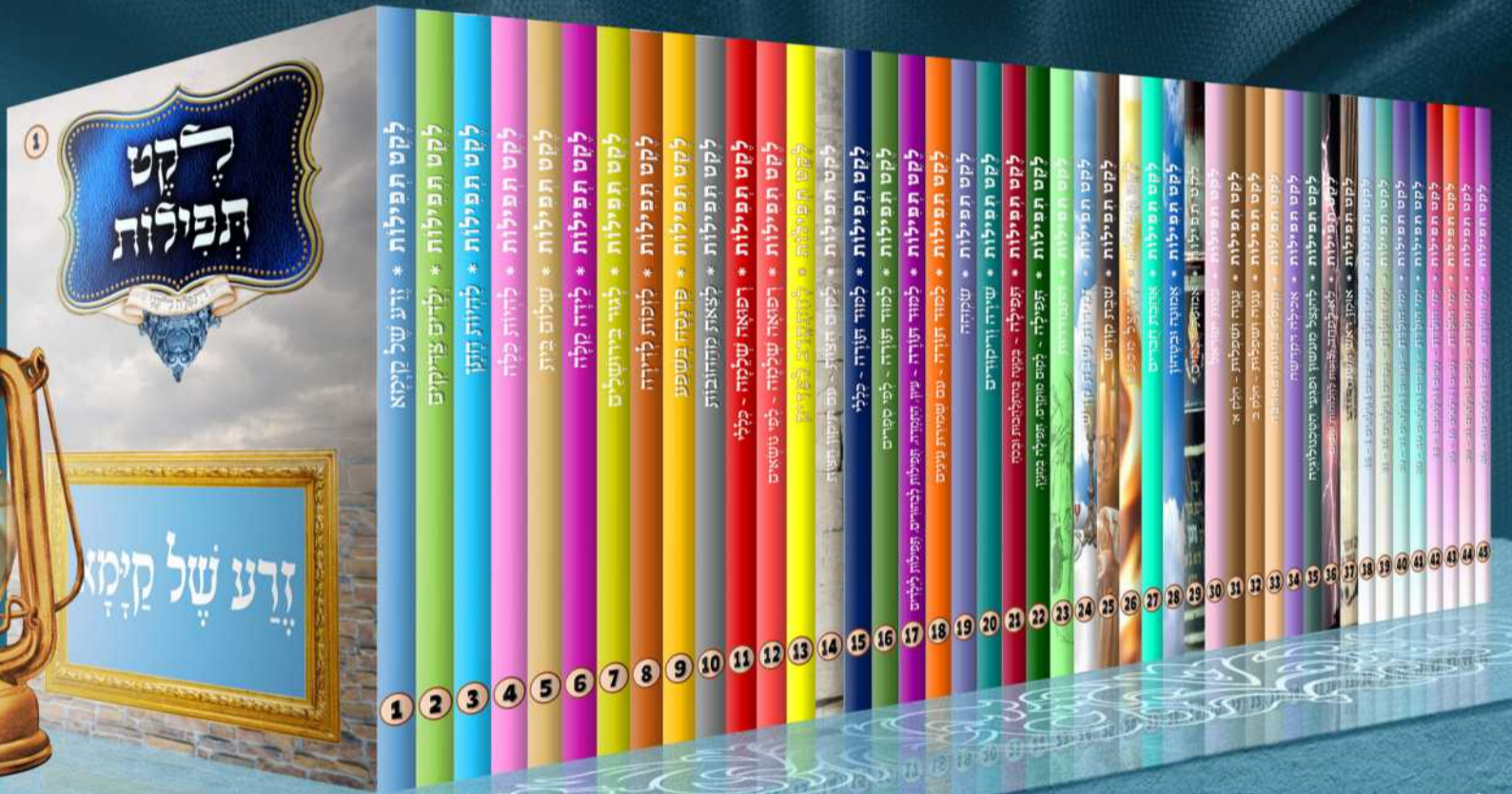
| נצחון במלחמה וחזרה בתשובה רק על ידי חניונים |

על ידי דבורים - רק על ידי הספירה! "אז ישיר משה" (שמות ט"ו א') רק על ידי השירה! רק על ידי השירה והנגון אז זה מה שחודר ללב כל האפיקורסים. הרב'ה אומר שאין מה לענות לאפיקורסים. היה שרגא ברגד היה אומר לכל אפיקורס 'אתה יותר מאמין ממני, אתה כל היום חושב על ה', אתה המאמין האמת'. הוא עד היום הוא עושה את זה לכל מיני אפיקורסים, הוא מחזיר אותם בתשובה. אבל הרב'ה אומר שהעקר להחזיר בתשובה זה רק על ידי חניונים, רק על ידי השירים והנגונים. (שעור מתשפ"ג).

אנא בכח' ולמנצח בנגינות מזמור שיר' - ש'זה היה שר דוד המלך. שהוא היה יוצא למלחמה אז ככה הוא היה מנצח, אז על ידי "למנצח בנגינת מזמור שיר" נמשכים כל המחין! כל המחין! כל המחין! "וייראו אתו כל אפסי ארץ" זה מגיע לאפסי ארץ, כי על ידי הספירה מגיעים לאפסי ארץ. כי כל מה שעם ישראל יחזר בתשובה זה רק על ידי הספירה איך עם ישראל יעשה תשובה? לא על ידי דרשות, ולא

הביאו ברכה אל בתיכם

- 1 זרע של קיץ ■ 2 ילדים צדיקים ■ 3 להיות חתן ■ 4 להיות פלה ■ 5 שלום בית ■ 6 לידה קלה ■ 7 לגור בירושלים ■ 8 לזכות לדירה ■ 9 פרנסה בשפע ■ 10 לצאת מהחובות ■ 11 רפואה שלמה ■ 12 רפואה לצדיק ■ 13 בללי ■ 14 לקום חצות - לפי נושאים ■ 15 למוז תורה ■ 16 למוז תורה - לפי נושאים ■ 17 למוז תורה - עיון והתמדה ■ 18 למוז תורה - לפי נושאים ■ 19 שמחה ■ 20 שירה ורקודים ■ 21 תפלה לקום מקדם ■ 22 תפלה בכונה ■ 23 התבודדות ■ 24 זמירות שבת ■ 25 שבת קודש ■ 26 לצאת מהכעס ■ 27 אהבת חברים ■ 28 אמונה ובטחון ■ 29 אמונת חכמים ■ 30 בנות ישראל ■ 31 ענוה ושפלות ■ 32 ענוה ושפלות ב' ■ 33 קבלת בזיונות באהבה ■ 34 אכילה בקדשה ■ 35 עשון ופגעי הטכנולוגיה ■ 36 לא לפחד - וחלומות טובים ■ 37 אומן ראש השנה ■ 38 - 45 ימי הולדת מחלק לפי גילאים

053.3188.237

שיעורים
שנמסרו
בלהבות
אש
בזמן
שהות
בדרום
אפריקה

ההופיע!!!

הספרים החדשים של מורינו ורבינו
הרב אליעזר ברלנד שליט"א

הסט

מעלות הצדיקים

ב' חלקים

שנאמרו בחורף תשע"ו
בדרום אפריקה

- שיעורים בפרסום ראשון
- סיפורים שלא סופרו
- 320 עמודים כל ספר
- מנוקד, מבואר, מוגה
- עם הגהות ממורינו הרב שליט"א

ניתן להשיג באולם התפילות

או בטל': 058-3289-318

לכל אנשי שלומנו היקרים:

אחר שזכינו להדפיס את שיעורי מורינו הרב מהשנים תשע"ו עד תשפ"א,
יחד 7 ספרים

כעת יש בידינו את סדרת ספרי שנת תשפ"ב, הנקראת 'אורות השחר', היא
שנת השחרור האחרון.
הסדרה כוללת:

שיעורים למאות

מאמרים

תפילות

מכתבים

קריאות קודש

הוספות ונספחים ממורינו הרב

ועוד...

חלק בפרסום ראשון !!!

והכל מבואר, מפוסק, מנוקד, מאיר עיניים, עם אלפי מראי מקומות וציטוטים.
חלק גדול מהשיעורים נלמדו על ידי מורינו הרב עצמו מידי שבוע

אחר השקעה של שנתים, והוצאה של עשרות אלפי שקלים, עם צוות ענק.

הסדרה מוכנה להדפסה!

ברגע שיהיה בידינו המימון נוכל מיד לשלוח את סדרת הספרים להדפסה.

להשתתפות הקדשות והנצחות

058-3289-318